

WESTERN ROMAN
LASO
CIJENA 15 d. BROJ 392

KARTAŠ KISCO

G. F. Unger

KARTAŠ KISCO

LASO 392

G. F. Unger: **KARTAŠ KISCO**

Naslov originala: Der spieler Kisco

Recenzija: Mladen Stary, književnik

Copyright: Zauberkreis Verlag, Rastatt

Prijevod: Fedor Bekl

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Urednik: **Marcel Čukli**

LASO – Izlazi svaki tjedan – Izdavač: RO NOvin-sko-izdavačka djelatnost SOUR-a »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Informativno-revijalna izdanja n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, Redakcija »Romani i stripovi« – Glavni i odgovorni urednik: Borivoj Jurković – Adresa uredništva: »Laso«, Redakcija »Romani i stripovi«, 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4, telefon: (041) 515-555 i 519-555 – Tisak: RO Štamparska djelatnost »Vjesnik« n. sol. o. – OOUR Novinska rotacija n. sub. o. i OOUR TM n. sub. o., 41000 Zagreb, Avenija bratstva i jedinstva 4.

Copyright (sva prava za Jugoslaviju) »Vjesnikova« Press agencija Zagreb. Cijena pretplate za godinu dana iznosi 780 d ili 702 d s popustom od 10 posto, a za 6 mjeseci 390 d ili 351 d s popustom. Samo unaprijed plaćena pretplata osigurava popust od 10 %. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa 30101-833-1216 SOUR. »Vjesnik«, Interna banka, s oznakom za »Laso«. Cijena za inozemstvo: DM 1,80, ASCH 10,00, SFRS 2,00, HFL 2,00 – Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 36,00, SKR 63,00, ASCH 250,00, FF74,00, SFRS 36,00, HFL 37,00, US 15,00 – Uplata za devizni račun 30101-37-7210-256 – Privredna banka Zagreb (za »Laso«) Ekonom.ska propaganda: »Vjesnik«, Agencija za marketing, Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor-stranica 9000 d, c/b stranica 7000 d.

Oslobodeno plaćanja poreza na promet mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI 1973.

LASO 392 izlazi 17. 4. 1981.

I

Bio sam jedini muškarac koji je zajedno sa sedam djevojaka i jednom ženom putovao poštanskom kočijom od Tuscona do Tombstonea, preko gorja Limestone. Djevojke su bile Kineskinje, i to vrlo zgodne. Njihova se »šefica« zvala Ah Chum. Veoma mi se svidala, iako je bila najmanje deset godina starija od svojih djevojaka.

Dogodilo se to negdje na uskom putu prema prijevoju. Odjednom sam ugledao oružanog pratitelja kočije kako se strmoglavljuje s kola. Kako sam sjedio upravo na toj strani uz prozor, vidio sam da mu je kroz vrat prošla dugačka strelica.

Sigurno je to djelo Geronimovih ili Victorijevih Apaša, pomislili.

Odmah zatim začuli smo vozara kako viče kao da je poludio. Paklenski je potjerao šestoropreg i tako smo uspjeli prevaniti posljednju strminu do razvoda i stići na vrh prijevoja a da nisu i njega pogodili.

Kad se dohvatio vrha, vozar pusti kola da pojure nizbrdi-

com. Ništa drugo i nije mogao uraditi. To više nije bila vožnja, nego klizanje i nagibanje, jer je u toj jurnjavi morao u pravi čas i kočiti. Čovjek je uistinu bio umjetnik. Vladati šestoropregom nije bilo ni najmanje lako.

Nagnuo sam se kroz prozor i ugledao Apaše.

Pothvat im nije uspio onako kako su ga bili zamislili. Pogodili su samo oružanog pratitelja, a vozara nisu uspjeli skinutu s boka, pa smo se probili. Sada su jahali za nama. Nisu vikali, kao što su to najčešće običavali, nego su nas šutke slijedili. Bili su poput iskusnih pustinskih vukova koji znaju da u toj zemlji ima i drugih živih stvorova koji će im osporiti pravo na plijen.

Morali su jahati iza nas, jer je planinski put bio vrlo uzak i pun krivina, pa nije bilo mjesta da prestignu kočiju. Svakoga tko bi to pokušao vozar bi mogao prignječiti kolima o liticu, ili s druge strane odbaciti u provaliju. A kada je u pitanju samoodržanje, on bi to i uradio.

Slijedili su nas, dakle, poput šutljivih vukova. Buka koju je kočija stvarala prigušivala je topot kopita njihovih malih, otpornih i mršavih konja. Te su životinje bile potomci čistokrvnih španjolskih jahaćih konja. Kako su sve od vremena španjolskih osvajača živjeli u divljini i borili se za opstanak, postali su žilavi i izdržljivi. Ti su konji mogli trčati i stotinu milja a da predahnu samo za vrlo kratkih odmora.

Nismo se mogli otresti tih crvenokožnih mladića na njihovim izdržljivim konjima.

Osim maloga dvocijevnog deringera, oružja svih kockara, imao sam i dugocijevni mornarički kolt. Zaključio sam kako je vrijeme da ga napokon upotrijebim.

Osmehnuo sam se gospodi Ah Chum i njezinim djevojkama, pa ih upitao:

— Hoće li damama smetati ako napravim malo buke?

Nisu me dobro čule jer su bile zabavljene pričajući jedna s drugom. Pri tome su stvarale buku kao hruštevi zatvoreni u kutiji. Samo je gospođa Ah Chum nešto odgovorila. Zvučalo je to kao:

— Phhhh! — Zatim me žena pogledala i razgovjetnije dodala: — Šaljivčino! Tko zna biste li i na tri koraka mogli pogoditi bizona...

Nagnuo sam se kroz prozor i zapucao na Indijance.

To uopće nije bilo teško, jer su zbog uskoga puta jahali zbijeni. Samo sam pucao među njih i začas su se pogodeni konji izmiješali s jahaćima u prašini. Dva konja se strovale u

provaliju, od toga jedan s jahačem.

Kad sam ispucao sve metke, stigli smo do malene doline. Da sam počeo pucati samo malko kasnije, tu bi nas progonitelji vrlo lako prestigli.

— Phhh! — prošapćem dok sam ponovno punio kolt.

— Mnogo ste nas zadužili i zato ćete u mene uvijek piti besplatno viski — reče mi gospođa Ah Chum. — Samo ćete se malo strpiti, dok u Tombstoneu otvorim najljepše i najugodnije zabavište. No, neće to dugo trajati.

— Vama će to sigurno uspjeti brže nego što bi bilo kojem drugom smrtniku — odgovorim, čvrsto vjerujući u ono što sam rekao.

— Tada sam se ponovno naslonio u kut, i povukavši šešir na lice, počeo razmišljati o poginulom pratitelju kočije, koji je sa strelicom u vratu pao sa sjedala i zauvijek nestao u toj divljoj i nemilosrdnoj zemlji.

Obuze me jeza. Iako sam bio u mnogim divljim gradovima i u surovim krajevima, bio sam svjestan da sam sada stigao u najdivljiju zemlju. A uskoro ću se, vjerojatno, naći u najdivljijem gradu.

Možda je glupo što sam uopće krenuo na taj put u Tombstone, pomislim. Ja nisam bio jedan od mnogih jahača u potrazi za srećom koji putuju u taj grad da bi na lak način došli do novca. Ne, ja sam htio k...

No o tome će poslije biti riječi. Uskoro će se saznati zašto sam krenuo u Tombstone.

Vozili smo se milje i milje. Naposljetku u kasnopoljepo-

dnevnom suncu ugledasmo između gorja Whetstone na zapadu i Chiricahua na istoku, višoravan na kojoj se nalazio Tombstone.

Naš vozar još jednom snažnije potjera zapregu. Međutim, kad smo stigli do primitivnog mostića, kojim je bilo premošćeno duboko korito potoka, opet je morao smanjiti brzinu.

Pogledao sam kroz prozor i odmah shvatio da tu ne bih imao nikakvih izgleda s koltom. Ni s deringerom.

Ljudi koji su nas čekali na konjima kraj mosta ovoga su puta bili bijeloputi. I profesionalci.

Posegnem u unutrašnji džep kaputa i izvučem dobro nabijenu novčarku. Bacim je u krilo gospode Ah Chum i brzo rečem:

— Sestro, zaštititi imovinu svojega brata... molim te!

Odmah je shvatila što sam vidio kroz prozor i što sam je zamolio. Prije nego što bih stigao dva puta trepnuti vjedama moja je novčarka kao nekim čudom nestala.

U međuvremenu se kočija zaustavila.

Lica petorice šutljivih jahača bila su sakrivena maramama. Jedan od njih upita vozara:

— Sammy, gdje ti je prijatelj? Nije se valjda sakrio u kola i tamo sa sačmaricom u ruci sjedi na sanduku s plaćama za rudare, kao ptica u gnijezdu?

— Ne — odgovori vozar. — Franka je kod prijevoja. Limestone pogodila u vrat apaška strelica. Pao je s kočije, ali ja nisam mogao zaustaviti. To bi značilo i našu smrt, zar ne?

— Sigurno, Sammy, sigurno. A kako ste se izvukli?

— Imam putnika koji je na onom uskom putu počeo pravodobno pucati — objasni vozar, pa nastavi: — Dopustite da prođem, mladiću. U kolima nema novca ni za čiju isplatu. Pokušajte drugi put.

Razbojnici se počenu smijati, no to nije bio nimalo ugodan smijeh.

Opazio sam da se ti mladići ponašaju prema vozaru s poštovanjem. Moglo je to biti zato što ih je prepoznao, ali to istodobno nije moralo značiti i da s njima surađuje. U ovim predjelima vladaju posebna pravila.

Vozar nije krenuo. Vjerojatno je čekao izričito odborenje. Međutim, nije ga dočekao. Naprotiv!

Jedan od razbojnika reče:

— Dobro pritegni kočnicu, Sammy! A vi ostali izidite iz kočije. Polako, jedan po jedan, dame i gospodo. A ako vas zasvrbe prsti, pustite neka svrbe. Izlazite svi!

Poslušao sam, otvorio vrata i izašao. Ostao sam stajati kraj kola, spustio preklopne stube i pomogao gospodi Ah Chum i njezinim djevojkama da sidu.

Razbojnici su se začudili. Kad bi se god pojavila nova ljepotica, sipustili bi jedan dugačak »aaaah« ili bi u znak priznanja zazviždali.

No ubrzo su počeli ponovno misliti na posao. Očigledno bijahu ljudi kojima je posao preči od zabave. Dvojica sjašu i uđu u kočiju. Kuckali su posvuda, tražeći dvostruko dno ili kakvo skriveno mjesto.

— Već sam vam rekao da ne vozim plaće za radnike — s predbacivanjem reče vozar, pa

upita: – Kamo ćemo stići ako mi više ne vjerujete? Duskora ću morati i s tim računati da ćete me jednoga dana jednostavno metkom skinuti sa sjedala, kao kakvi zaplotnjački drumski razbojnici!

Ponovo su se počeli smijati. U međuvremenu je sjahao i treći momak. Dvojica su ostala u sedlima.

Tada se svi okrenu prema meni. Jedan od njih glasno izreče svoje mišljenje:

– Ovaj gospodin nije neki osobiti dobitak za Tombstone. Uostalom izgleda kao zelenooki Komanč odjeven u elegantno odijelo kockara. Hoćemo li mu dopustiti da uđe u grad? – upita drugove.

– Ne zaboravi da mi Tombstone nešto duguje – mirno mu odgovorim. – Da nije bilo moje pomoći, ove dražesne djevojke ne bi nikada stigle do grada. No možda je Tombstone već prezasićen takvim ljepoticama?

Cerekali su se ispod marama navučenih do polica, iznad kojih su se vidjele samo iskričave oči. Nije im manjkao smisao za šalu. Razmišljali su o mojim riječima i naposljetku odobravajući kimnuli.

– Ne – reče jedan od njih – nije. Tombstoneu manjka mnogo lijepih djevojaka. Ti si stekao neke zasluge, brate, ali ipak moraš platiti. Mi, naime, imamo velike izdatke, a kako nam je ovoga puta izmakao novac od plaća za rudare, morat ćemo se prehranjivati s mukom, poput vjeverica. Dakle, izvadi na sunce zelembače! Prvo ti, gospodine s đavoljim molitvenikom.

Pod tim je mislio na špil karta.

Postalo je ozbiljno. Posrijedi više nije bila šala.

Momak koji mi je to rekao zacijelo nije volio kartaše mogaja, koji su mu uvijek odnijeli novac što ga je stekao izlažući se opasnosti i tako ga tjerali u nove pljačke.

Ti su razbojnici bili voljni da me puste u Tombstone, ali su željeli moj novac. Nisam mogao izbjeći njihovoj naredbi. Nije dan se miš ne bi mogao izvući iz takve mišolovke.

Otvorio sam kaput, tako da su mogli vidjeti moje korice za revolver pričvršćene ispod pazuha i veliki mornarički kolt kao i drščicu deringera koja je virila iz džepa na prsluku.

Kako nisu zatražili da odbacim oružje i podignem ruke, bio sam siguran da ti momci nisu ni bezazleni ni glupi. Bili su stoposto sigurni da bi me slistili prije nego bih i taknuo oružje.

– Ako u mene nadete više od dvadeset dolara, začudit ću se poput djevice kad sazna da očekuje bebu. Prijatelji, ne dolazim u Tombstone zato da bih ova-mo odnio svoj novac. Moram li, dakle, okrenuti džepove, ili da se pred damama skinem do košulje?

Jedan od zakrabuljenih ljutito zareži i polagano me obide.

Osjećao sam kao da bi mi najradije zavirio u hlače. Nije. Umjesto toga se okrenuo prema gospodi Ah Chum i njezinim djevojkama.

– Dakle, ta ništavna gulikoža na kartama pohranio je svoj kartaški kapital u jedne od vas. Ovaj gospodin nije nikakav si-

rotan, trećerazredni kockar. Takav ne bi došao u Tombstone ako nema pristojan početni kapital. Hajde, djevojke, novac na sunce! Zar vas moramo pretresti?

— Pokušajte — odgovori mu gospoda Ah Chum, a u njezinim kosim očima bljesnu opasna iskra.

Čovjek podigne ruku, gurne stari šešir na čelo i počese se po zatiljku. Zatim pogleda djevojke, svih sedam po redu.

I one su njega promatrale, sa smiješkom na usnama, ali i s istim bljeskom u očima kakav se zrcalio u očima njihove šefice.

— Nemojte nam se zamjeriti — upozori Ah Chum zakrbljene muškarce.

Razbojnik pogleda svoje drugove, jednoga po jednog. Jedan je snažno zakimao glavom, drugi se neodlučno vrpolio u sedlu. Treći reče kao da na glas razmišlja:

— One će pred nama zatvoriti svoj raj.

Četvrti doda:

— Te su mačke iskusne i nekako će nas ipak prepoznati.

Zašutjeli su. Nakon nekog vremena trojica koja su bila sjahala vinu se u sedla, pa svi okrenu konje.

Odjahali su a da više nisu progovorili ni riječi. Samo su prstima dodirnuli obode šešira na pozdrav lijepim djevojkama.

Ispratio ih je smijeh Ah Chum i njezinih djevojaka. Kočija krene. Kad smo se ponovno počeli ljuljati amo-tamo, Ah Chum mi pruži novčarku.

— Sada smo izravnali račune

— rekoh pošto sam joj zahvalio.

— Plaćat ću viski koji budem popio u tvom zabavištu.

Smiješila mi se, a smješkale su se i djevojke. Glasovi su im bili melodiozni i dražesni, poput cvrkutaj ptičica. Bile su to najljepše Kineskinje koje sam u životu vidio.

Te bi djevojke onim razbojnicima izgreble oči da su ih se usudili pretražiti zbog novca, pomislim i zaključim da će se pod vodstvom svoje šefice odlično snaći u Tombstoneu.

A ja? Kako ću se ja snaći? Što ću ja, kartaš Kisco Lane, postići?

II

Svjetla su posvuda gorjela i sve je bilo u punom pogonu kad smo naposljetku stigli u Tombstone.

Oh, kakav grad!

Rudarski grad u srcu zemlje stočara, kojega su povremeno napadali Indijanci. Ako bi vojska i uspjela potisnuti Apaše u neki drugi kraj ili čak preko granice, pojavili bi se bijeli odmetnici, pa napadali i haračili po cestama i putovima posvuda uokolo.

Prije dolaska u Tombstone obišao sam gotovo sve gradove na Divljem Zapadu, ali ovaj je grad po ološu koji se u njemu okupio znatno nadmašio ostale.

Sve sam to naslutio dok smo se vozili Allen Streetom, i to po kolima i životinjama, jahačima i pješacima koji su te tople arizonske noći tamarali gradom.

Oprostio sam se od gospode Ah Chum i njezinih djevojaka čim smo se iskricali iz kočije. Uzeo sam u desnu ruku svoju putnu torbu i krenuo da malo pronjuškam gradom.

Osjećao sam njegovo disanje, njegovo bilo i mnogo drugih

stvari koje se mogu naslutiti i spoznati samo posebno urođenim nagonom.

Krstario sam uzduž i poprije ko Allan Streetom i promatrao, držeći i oči i uši dobro otvorene. Procijenio sam izvana salun »Oriental«, pogledao »Crystal Palace« i stigao do igračnice »Chambell« i »Hatch«.

Dok sam tako stajao na drvenom nogostupu, dojahali su neki konjanici. Odmah sam prepoznao tu petoricu u svjetlu svjetiljaka i bačava u kojima je gorio katran a koje su bile postavljene na raskrižjima ulica.

Muškarce nisam prepoznao po licima, nego prema konjima na kojima su sjedili. Dobro sam upamtio te životinje. Prepoznao sam jahače i po načinu kako su sjedili na konjima, ali sam bio dobro upamtio i njihove likove.

Začudio sam se. Zaboga, pomislim, pa ti su drumski razbojnici tek tako dojahali u grad! Sada su to pristojni i poštteni kauboji.

Progurali su konje između drugih životinja pred jednom od igračnica, sjahali i privezali uzde za privezište. Onda krenu prema glavnom ulazu.

Tada me jedan od njih opazi usprkos polutami. Zastane, rukom pokaže u mojem smjeru, pa upita ostale:

— Poznajemo li mi, toga momka?

Svi zastanu i pogledaju me. Onda zaniječu glavama.

— Nikad ga nisam vidio — reče jedan od njih glasno. — Pa, često se u životu mogu susreti ljudi koji nekome nalikuju. — Obrativši se meni, upita: — Hej,

prijatelju, bi li odigrao s nama koju partiju karata?

— Ne bih — odgovorim. — Džepovi, su vam prazni, pa ne bih imao što odnijeti. Možda drugom zgodom... kad ćete biti uspješniji u svome poslu.

Progutali su slinu i pohitali u salun-igračnicu.

Krenem dalje. Nisam došao u Tombstone zato što me to radovalo, nego s određenom namjerom.

Uskoro mi se posrećilo i ja sam iza saluna »Haford«, istočno od Fifth Streeta, našao ono što sam tražio.

Ispod dve petrolejke obješene iznad triju stuba, visio je cimer na kojemu je pisalo:

Kilhoeov

»BLUE MOON«

Zgrada je bila jedna od pravih dvokatnica, kojoj nije potrebno umjetno pročelje da bi tako izgledala. Objješeni o krov visio je golemi plavi lampion i stršao daleko preko ulice, kao da je obješen o katarku.

Bio je to plavi mjesec, znak saluna Johnnija Kilhoea.

Znao sam da sam stigao na cilj. Gdje se nalazi Johnny, tu mora biti i Nancy.

Iz džepa na prsluku izvadim deringer i sakrijem ga u lijevi rukav, kako bi mi se već nakon lakog pokreta rukom našao u šaci.

Kada ću stajati nasuprot Johnniju Kilhoeu, njemu će možda biti potrebno samo pokrenuti prstom kako bi nekom od svojih ljudi dao znak da sam ja taj na koga treba pucati.

Johnnija sam se morao dobro čuvati. Nekoć nije bilo tako.

Onda sam mu vjerovao. Sve dok...

Ušao sam u »Blue Moon« i ostavio putnu torbu u garderobi. Odmah pokraj garderobe moglo se kupiti žetone za igru, ali ja nisam došao ovamo da bih kartao.

»Blue Moon« bijaše vrlo otmjen lokal. No kako je u Tombstoneu novca mnogo, ponajvećma u srebru i zlatu, u tom gradu ništa nije bilo neostvarivo. Baš ništa!

Kretao sam se salunom i sve pažljivo prōmatrao. U najvećoj prostoriji bila je uzdignuta pozornica, svirala je dobra glazba, a svuda uokolo kretale su se zgodne djevojke za zabavu i ples. U dvorani za igre bilo je sve što čovjek može zamisliti: od biljara, do rulete, od faroa do monte.

Redara je bilo mnogo, i to dvije vrste. Jedni su bili zaduženi za izbacivanje nepoželjnih gostiju, drugi bijahu vični revolveru. U svakoj je prostoriji bila postavljena povišena sjedalica na kojoj je sjedio redar, sa sačmaricom u ruci. S tog je mjesta imao dobar pregled na sve strane.

»Blue Moon« je bio dupkom pun ljudi svake vrste. Glavno je bilo da troše novac. Mnogo novca. Čim bi ostali praznih džepova, bili bi »udaljeni«.

Osjetio sam da me redari ne ispuštaju iz vida. Nazrijeli su u meni vuka s mnogo ožiljaka od rana, koji traži novo područje za lov.

Uostalom, bilo bi vrlo teško ne opaziti me. Razbojnik koji me bijaše nazvao »zelenooki Komanč u elegantnom odijelu kockara« nije nimalo pretjerao.

Bio sam natprosječno visok zelenooki Komanč. Brada, od one vrste koja je bila u modi na jugu, pokrivala mi je i gornju usnu. Bio sam mršav i brz poput pustinjskog vuka, koji je navikao da u nuždi jede i čegrtuše.

Lako bi me bilo uočiti i između stotinu dlakavih ljudi, a protiv toga nisam mogao ništa. Na to sam navikao već u djetinjstvu, a kad sam odrastao, privlačio sam poglede nepoznatih ljudi. Moja je vanjšтина izazvala mnoge tvrde momke, pa sam u životu prošao kroz mnoge borbe.

Dakle, oni paze na mene, pomislim. Bilo mi je svejedno.

Kad sam završio obilazak i sve dobro i pažljivo promotrio, krenem prema vratima na kojima je pisalo: PRIVATNO. Vrata su se nalazila ispod širokog stubišta, pri jednom kraju dvadeset i pet metara dugačkog točionika izrađenog od mahagonija.

Jedan od kućnih redara, vrlo mlad revolveraš bubuljičava lica i blijedih očiju, stražario je pored vata.

Hladno me pogledao, a ja sam isto tako hladno rekao:

— Ja sam stari prijatelj Johnnija Kilhoea.

S ljudima toga soja pokušavao sam uvijek najprije prijateljski i pristojno.

— O da, on ima mnogo starih prijatelja — odgovori bljedooki.

— Za otprilike sat vremena gospodin Kilhoe će poći u prvi obilazak, pa ga tada možete nagovoriti. Možda će vas i prepoznati.

— Moram sada do njega — pokušam još jednom lijepim.

Moj sugovornik zanijeće glavom, pa promrmlja iz kutova usana:

— Nosi se! Gospodin Kilhoe me plaća zato da ga čuvam od takvih stjenica i ostalih krpelji te dvonožne deriščadi. Možeš li i zamisliti tko sve tijekom jednoga dana i jedne noći dođe ovamo?

Kimnuo sam, pa odgovorio:

— Da, mogu. Tako velik i važan čovjek sigurno se ljuti kad ga salijeću ljudi koji umišljaju da to mogu samo zato što su ga jednom zgodom površno upoznali. No, dobro...

Napola sam se okrenuo, ali samo zato da bih svoju ljevicu što jače zabio u desnu stranu njegovog tijela.

Bio je to kratak, snažan i jedva vidljiv udarac.

Bubuljičavi revolveraš izbulji glečerskoplave oči i nasloni se na zid. Koljena su mu omekšala, a bol ga je tako ukočila da nije mogao posegnuti za revolverom. Onda počne lagano kliziti leđima niza zid, sve dok nije čučnuo.

Iza točionika je poslovalo dvanaest točitelja. Onaj koji je radio pri kraju najbližem vratima izvuče ispod točionika skraćenu sačmaricu i uperio je u mene. Tu neugodnu stvarčicu držao je u visini struka i ljudi koji su bili od njega udaljeni samo tri, četiri koraka nisu ništa opazili.

Momak mi se cerekao. Dijelila su nas samo tri koraka.

Čim sam ga pogledao, znao sam da će odapeti ako pokušavam otvoriti vrata.

Johnny Kilhoe je odlično izvježbao svoje ljude. Mogao se na njih osloniti.

Maknuo sma ruku sa kvake, a onda se i ja njemu nacerim. On mi se odmah približi na jedan korak i reče:

— Kad Pekos prebrodi krizu, sigurno će u tebi napraviti nekoliko rupa. A sve dotle, prijaisko, ja ću te držati u šahu!

Kimnuo sam, vrlo miran. Ništa ne bi bilo pogubnije po mene nego da me sada uhvati panika. U ovakvim sam se prilikama zatekao više puta u životu i uvijek sam se nekako izvuкао.

Najprije pogledam goste koji su stajali pred točionikom. Iako su gotovo svi bili zabavljeni ispijanjem piva i viskija i pomoću kocke nastojali odlučiti tko će platiti slijedeći krug pića, neki su opazili da se nešto zbiva. Medutim, promatrali su me rezervirano i nimalo zainteresirano.

Kad sam opet pogledao bljedookoga Pekosa, vidjeh da se počeo oporavljati. Uskoro će opet stajati na nogama. U očima mu se već pojavilo ljutito svjetlucanje. Veselila ga je pomisao da me pobliže upozna.

Trebat će mu još oko pola minute da ustane, pomislim. Najviše cijela. A onda mi se opet jednom osmjehnula sreća! Vrata pred kojima sam stajao i kroz koja sam želio ući otvore se i jedna žena izide.

Preda mnom je stajala Nancy! Kad sam se u nju zaljubio, zvala se Nancy Anderson. Sada se preziva Kilhoe. Odmah me propoznala. Zaprepašteno se zagledala u mene, a usne su joj se malko rastvorile. Opazio sam da je iznenada problijedjela i počela hvatati zrak, a bilo na vratnim žilama počelo joj je ubrzanije kucati.

– Zdravo, Nancy! Drago mi je da te vidim, stara djevojko. Imam nekih teškoća. Nisu me htjeli pustiti do vas. Reci im da sam vaš prijatelj. Najbolji što ste ga ikada imali, zar ne?

Govorio sam polako, razvlačući riječi kao pravi Teksašanin. A to sam i bio. Gledala me svojim sivim očima, stisnutim u uske procijepe, i polako se smirivala. Onda kimne točitelju, a zatim pogleda Pekosa, koji se upravo spremao prijeći u akciju.

– Sve je u redu – reče im. – Njega ste mogli pustiti. On u svako vrijeme smije do nas.

Uvela me u sobu i za nama zatvorila vrata. Osjećao sam se mnogo bolje. Nancy je stala pred mene i promatrala me. Iznenada se podigne na prste i poljubi me u obraz.

Rado bih je zagrlio, jer sam je još i danas volio. Volio sam je više od svog života!

Nisam mogao shvatiti kako sam dopustio da mi je Johnny Kilhoe preotme. Oh, kakva sam budala tada bio! Međutim, danas to više nisam. Trebalo je da neko vrijeme lutam bez cilja da bi mi sve postalo jasno. A tu je bio i Bob Travis, koji mi je otvorio oči.

– Postala si još ljepša, Nancy – rekoh. – Zar te Johnny tako usrećio? Jednom, u nekoj pametnoj knjizi, pročitao sam da samo sretna žena može biti lijepa.

Nije odgovorila. Samo je stajala preda mnom i šutke gledala u moje lice.

U sjeni svjetiljke promatrali smo jedno drugo, pokušavajući provjeriti da li su protekle godine ostavile na nama tragove...

bilo kakve izdajničke tragove.

Nancy prva prgovori.

– Lijepo je što si nas došao posjetiti. Činilo se da je uspjela zadobiti kontrolu nad svojim ponašanjem. – Tada si nestao potpuno nenadano bez ijedne riječi. Zašto, Kisco?

– Zato što sam bio budala – promrmljam, pa nastavim: – Nancy, nikad nisam mogao naći ženu koja bi bila tebi nalik, takvu koja bi mogla tebe nadomjestiti. I tako sam došao da bih te opet...

Nisam stigao doreći, jer su se otvorila vrata što su vodila u susjednu prostoriju i odatle je izišlo nekoliko muškaraca. Jedan za drugim, s upaljenim cigarama u ustima.

Pogledali su me. Bili su to odreda ljudi odlučnih lica. Posljednji koji je izišao i ispratio ostale do vrata kroz koja smo Nancy i ja ušli bio je Johnny Kilhoe.

Da, bio je to stari Johnny, onakav kakvoga sam poznao: svijetlokos, sivih očiju i dopadljive vanjštine, samouvjeren i navikao da uvijek pobjeđuje. Čovjek koji se rado ljuljao na tabanima, palčeva zataknutih u gornje džepove prsluka, i pri tome pušio cigaru. Međutim, bio je brz poput gorskoga lava i hladnokrvan kao ostarjeli Apaš kad progoni neprijatelja.

To je bio Johnny kojemu sam vjerovao i koji mi je bio poput brata. Čovjek s kojim sam mnogo puta prošao kroz pakao i uvijek se sretno vraćao, samo zato što smo se mogli potpuno pouzdati jedan u drugoga.

Kad me je prepoznao, cigara mu je zadrhtala i malo je pepe-

la palo na prsluk. On se i ne obazre na to.

Stajao je potpuno nepomičan i ja sam znao da je u tom času neodlučan. Znao sam i to da je moj dolazak ovamo vjerolomstvo s moje strane.

Međutim, nije mi rekao neka se nosim do vraga. Naprotiv, približi se na dva koraka i reče:

– Hej, pa to je iznenađenje! Dragi, dobri, stari Kisco je ponovo s nama. Stigao si posljednjom poštanskom kočijom? No dodi, stari Indijanče! Vidim da si dovoljno dugo razgovarao s Nancy. Ona mora za nekoliko minuta nastupiti. Nikad ne dopuštamo da naši gosti čekaju Nancy, jer...

– Dobro – prekine ga Nancy glasom u kojemu je bilo i gorčine i odbojnosti.

Krenula je prema vratima, brzo ih otvorila i izišla.

Shvatio sam da se među njima nešto zbilo. ili su se nedavno posvađali ili je ona u međuvremenu spoznala da je Johnny pasji sin, pa je s njim zauvijek završila.

Da, on je u punom smislu riječi pasji sin! Naposljetku sam to točno znao. Zato sam prekršio zadanu riječ i došao ovamo da bih našao Nancy. I zato da bih obračunao s Johnnyjem.

Pošao je prema prostoriji iz koje je bio izišao kad je ispraćao posjetitelje. Pred vratima zastane i propusti me pred sebe.

III

Prostorija u koju smo ušli bila je vrlo otmjena, uređena kao radna i dnevna soba. U takvim sobama žive gazde kojima je jedini posao da potežu konce ka-

ko bi se ispunile sve njihove želje.

Dok je Johnny sjedao na stolac iza pisaćeg stola, ja sam se ogledavao. Onda prijedem stoliću na kojem su stajale raznovrsne boce i poslužim se. Odbrao sam bourbon viski... Kad sam ispio piće, pucnem jezikom i rečem:

– Divno! Otmjeno! Johnny, vjerujem da si uzimao samo najbolje stvari. Uostalom, tako je uvijek i bilo. Kad se sjetim starih vremena, pomislim... No, stara su vremena zauvijek prošla, zar ne?

U mojem je pitanju bilo zrnice neiskrenosti. Morao je to naslutiti iz moga glasa, jer je lice mjereno odgovorio:

– Zašto bi prošla? Zato što si ti prekršio zadanu riječ i došao ovamo da bi se ponovo umiješao u moj i Nancyin život?

Polagano sam prišao pisaćem stolu i lijevom se rukom naslonio na gornju ploču. Desnicu mu gurnem pod nos, pa mu zaprijetim:

– Ne budi bezobrazan! Dobro znaš da te uvijek mogu premlatiti. Kao mladići smo to iskušali...

– A ti dobro znaš da ja brže potežem i točnije gadam – prekine me.

Cerekao se, a oči su mu se zaiskrile kao u vuka.

Obojica smo nalikovala vukovima koji su stigli u isto lovno područje i sada se moraju za njega boriti.

– Možda sam u međuvremenu i ja postao bolji – nacerim se i ja njemu. Nekoliko mjeseci ustrajno vježbam. Odonda otkad tragam za tobom, Johnny. E, nije te bilo lako pronaći. Za

Tombstone je prije tri mjeseca jedva tko čuo. No, napokon sam te našao, momče!

Vjede su mu se stisnule i od očiju se vidio samo uzan prorez.

— Pa, dobro. Prijedimo na stvar. Što želiš? Zašto više ne bismo bili prijatelji?

Iskosa pogledam naniže prema njemu, spreman da u hipu pustim deringer neka mi klizne u ruku i da zapucam. Onda se uspravim i počnem polako šetati amo-tamo.

Od dugog putovanja zglobovi su bili pomalo ukočeni; a mišići i tetive kao u grču. Ipak ga ni načas nisam ispuštao iz vida.

Sjedio je iza golemoga pisaćeg stola, koji bi bio dobar i za predsjednika neke kompanije, i dalje mi se cerekao.

— Sreo sam Boba Tralisa — odgovorim naposljetku, pa upitam: — Zacijelo se sjećaš čelavca koji je miješao karte u dvorani za igre na brodu »River Queen«, što je plovio između New Orleansa i Saint Louisa?

S njegovog lica nestade smiješka, a oči mu se još više suze. Onda kimne, i dalje šuteći.

— Dakle; — nastavim — sreo sam Tralisa. Bilo mu je vrlo loše. Netko ga je pogodio metkom u pluća a da to nije namjeravao. Metak je bio namijenjen drugom čovjeku. Bob Travis je proklinjao svoju zlu kob. Bio je teško bolestan. Prisustvovao sam kad su ga u Dodge Cityju iz hotela izbacili na ulicu iako je bio bolestan...

Ušutim. Nisam želio preopširno opisivati ono što za odnos između Johnnija i mene nije bilo bitno. Umjesto toga prijedem na mnogo važnije.

— Nekoliko sam tjedana bo-

ravio u Dodge Cityju i u više navrata novcem pomogao Travisu da se izvuče. Međutim, njegovo se stanje pogoršavalo. Metak se nikako nije htio začahuriti. Na samrti dao me pozvati. Kad sam mu obećao da ću ga pristojno sahraniti, ispričao mi je sve o vašoj prevari. Zakleo se da si ga podmitio neka donese unaprijed označene karte! Ti si želio po svaku cijenu pobijediti, jer smo igrali u to tko će od nas dvojice ostati s Nancy.

Zastao sam pred pisaćim stolom i prijeteci se zagledao u Johnnija. Onda nastavim:

— Prevario si me! Možda bih to još i podnio da si se pridržavao našega dogovora: da pobjednik mora promijeniti način života i izvući Nancy iz onoga kartaškog pakla, iz saluna i tingl-tangla. Zajedničkim imetkom pobjednik joj je morao priskrbiti dom: na primjer, veliki ranč. Trebao je postati častan čovjek i Nancy osigurati smiren i sretan život.

Lupio sam šakom po stolu.

— Zašto nisi to uradio? Zašto ona živi u ovom divljem gradu? U salunu, među razbojnicima i revolverašima, bludnicama i razbijačima, kockarima, prevrantima i pijancima? Zašto...

Podigao je ruke i pokazao mi dlanove, kao čovjek koji se potpuno predaje.

— Pitaj nju. Pitaj Nancy — reče suhim glasom.

Nagnuo se posve nad stol, kako bi bio što bliže mojem licu, i nastavio:

— Strahovito smo pogriješili kad smo se dogovorili da ulog u našoj igri bude to tko će od nas dvojice dobiti Nancy. Vjerovali smo da i jedan i drugi ima-

mo podjednake izgleda i da će ona biti neodlučna sve dotle dok joj obojica iskazujemo pažnju. Međutim, bili smo u velikoj zabludi.

Ponovo se naslonio na naslon velikog stolca. Povukavši jednom iz cigare, nastavi:

— Kad si ti nestao, Nancy je shvatila da voli tebe. Samo tebe! I zato je to što si tako otišao, a da nisi rekao ni riječi, strahovito pogodilo njen ponos. Pokušala se utješiti sa mnom. Možda je htjela samu sebe prisiliti da tebe zaboravi a mene zavoli, ali to nije dugo potrajalo. Ni na koji način pokušao, nisam uspio da se uda za mene. Ona je još Nancy Anderson. Nastavila je životom na kakvi je bila navikla: i dalje je lutala svijetom. Možda je posvuda bila u potrazi za kartašem Kisco. Međutim, možda je i danas preponosna da bi to priznala. — Podigne cigaru prema ustima, ali se predomisli i odmah nastavi: — Nancy i ja smo ortaci. Razumiješ li? Ortaci! Za ovaj lokal ona je vrednija od tuceta plesačica, pjevačica i djevojaka koje drže banku. Ona je lukava poslovna žena i hladnokrvna vučica, ili grabežljiva mačka.

Sada je snažno povukao dim, pa ugasio opušak u golemoj pepeljari. Onda me pogleda u oči i produži:

— Kisco, izbij iz glave da se ja ne bih pridržavao dogovora. Točno je da sam te onda bio prevario i da mi je lakomac Travis u tome pomogao kad mi je donio karte što sam ih unaprijed označio. Priznajem da

sam želio i Nancy i naš zajednički kapital u cijelosti. To je moj grijeh, ali ništa više!

Stajao sam, šutljiv i ukočen poput kip'a. Nisam bio siguran da mu smijem vjerovati.

Iznenada se Johnny ponovo naceri.

Dakle — reče — opet smo zajedno. Kisco, mnogo se tvoga novca nalazi u ovom lokalu. Kako se spremam da čitav Tombostone strpam u svoj džep, možeš mi pri tome pomoći. Nancy će se radovati bude-mo li ponovo zajedno utroje.

Ustane i obide писаći stol.

— Dodji, pokazat ću ti sobu koja će biti tvoja.

I dalje sam mirno stajao, ali u meni je vladao kovitlac. Sve je bilo nekako previše jednostavno... A možda je bila istina sve što je Johnny rekao.

Nije dobio Nancy? Zar ona nije htjela poći s njim u novi život, u drugačiji svijet? Zar je Nancy doista hladnokrvna igračica, pustolovka i igrač na sreću? A možda je doista lutala u potrazi za mnom, u nadi da će me sresti negdje gdje se igra u visoke uloge i gdje se vrti mnogo dolara? Zar je znala da skitam od grada do grada, kao kartaš i revolveraš?

Shvatio sam da odmah sada, ovdje ne mogu ni o čemu odlučiti. Najprije moram dobiti odgovor na mnoga pitanja.

Pogledao sam Johnnyja. Njegov oprezan pogled mi oda da su stara vremena prošla u nepovrat! Nismo više prijatelji. On me prevario, ali nije imao sreću da dobije Nancy. Radovao me da je »izvisio«.

Kimnuo sam mu i odgovorio:

* Faro i monte — hazardne kartaške igre (Op. prev.)

— Pa vidjet ćemo što će donijeti budućnost, Johnny. Pokaži mi tu sobu. Iznenada mi se dopala zamisao da nas troje ponovo budemo ortaci, kao onda dok smo na luksuznim brodovima putovali Mississippijem i pljačkali bogate farmere. Odgodimo razgovor o prošlosti dok ne razgovaram s Nancy i razjasnim neke stvari.

Načas ušutim i oštro ga pogledam u oči. Onda dodam:

— Nemoj ni pokušati da me još jednom povučesh za nas, Johnny. Tada ću te ubiti!

Široko se osmjehnuo.

— Momče, ovdje u Tombstoneu sluša me stotinu ljudi. Kad bih poželio, ti bi ubrzo bio mrtav. Ni ne slutiš u kako se velike poslove namjeravam uključiti. Vjeruj, bit će to najveći posao u našem životu. A kad ga završimo, koji bi vrag pitao što će Nancy. Tada može, bar što se mene tiče, otići...

Ušuti, pa krene prema vratima.

Dok sam ga slijedio, u velikoj dvorani zasniva glazba. Nije bila glasna, ali ipak toliko čujna da sam dobro čuo kako je Nancy Anderson zapjevala.

* * *

Poznavao sam napjev! Znao sam svaku riječ teksta!

Bila je to stara pjesma o Mississippiju, koju smo nekoć tako često zajedno pjevali. Slutio sam da je danas pjeva za mene.

Zastanem da bih slušao. Kad sam krajičkom oka pogledao Johnnyja i vidio kako se cereka, promuklim ga glasom upozorim:

— Naceri se ma i trunčicu jače i razbit ću ti njušku!

Odmah se uozbiljio.

Slušao sam pjesmu koju je Nancy pred svim tim ljudima pjevala samo za mene. Da, čvrsto sam vjerovao da je meni pjeva!

Samo meni!

Rado bih saznao pjeva li tu pjesmu prvi put od vremena našega rastanka ili je to često činila. Međutim, opazio sam da je kapela malo nesigurno prati i da zapravo samo drži ritam, pa sam bio gotovo siguran da je još nikad nije pjevala. Bar ne u Tombstoneu.

Štoviše, vjerovao sam da tu pjesmu nije pjevala dulje od tri godine. Bila je to pjesma koju sam volio najviše od svih:

»Mississippi, rijeko sviju rijeka,

Kamo sve plove sinovi i kćeri tvoje?

Majko mnogih majki ovoga svijeta,

Daj i njima nešto od veličine svoje!

Daj im...»

Nisam dalje slušao, jer sam znao da će slijediti pričao o ženi i muškarcu s Mississippija, o jednoj djevojci koja je morala ostati na nekom otoku i o mladiću koji je uvijek svojom splavi prolazio kraj otoka, ali zbog jakе struje nikada nije mogao pristati uz taj komadić zemlje.

Ta je splav bila njihova sudbina. Jednoga dana, kada je struja bacila splav prema otoku, mladić se spasio i doplivao do djevojke.

Pjesma je imala mnogo kitica. Nisam htio slušati, jer sam znao da se neke od njih mogu primi-

jeniti na Nancy i na mene. Krenem dalje.

Slijedio sam Johnnya do neke sobe. Ušao je, upalio svjetiljku, pa raskrilio ruke.

— No, nije li sve vrlo otmjeno? — upita. — Gotovo onako kako je bilo na onom luksuznom brodu gdje smo pljačkali naivčine, zar ne? I sada smo ponovo utroje. Želiš li kadu punu vode? Poslat ću ti nekoliko odijela koja su meni postala pretijesna...

— Da — prekinem ga — osalio si, Johnny. Imaš najmanje deset kilograma previše. Nisi više u najboljoj kondiciji. Brzo gubiš dah, zar ne?

Nacerio se, a onda mu se potpuno nenadano u ruci stvori kratkocijevni kolt. Uperio ga je tako da sam zurio u cijev i rekao:

— Na tome sam dovoljno brz, Kisco. I kad bih htio...

Ušutio je kad je vidio da je i u njega uperen revolver. Derigner mi je samo kliznuo u šaku.

— Neće ti uspjeti da me zaškočiš, najdraži prijatelju — rekao.

Ništa nije odgovorio. Okrenuo se i izišao iz sobe. Pitao sam se zašto me tako brzo prihvatio kao ortaka. Osjeća li se mojim dužnikom? Želi li mi učiniti dobro? Možda bi htio Nancy i mene ponovo zbližiti?

Možda... Bilo je vrlo mnogo mogućnosti i objašnjenja.

IV

Neka poslovice kaže: »Druga jutra sve će izgledati drugačije.« Međutim, to se nije odnosilo i na mene.

Kad sam slijedećeg jutra od-

morao sišao u salun, tamo je sve već bilo u punom pogonu. Trojica točitelja imala su pune ruke posla.

Zajutarkovao sam u sobi i sada sam želio nešto popiti i popušiti cigaru.

Dok sam čekao da me posluže, promukli glas iza mojih leđa reče:

— No, napokon si ovdje! Morao sam dugo čekati da se pojaviš. Okreni se, Kisco Lane!

Glas mi je bio poznat. Nisam se okrenuo. Pogledam u zrcalo na zidu iza točionika.

Bljedooki Pecos Pickett nije zaboravio moj udarac u jetru, koji je poremetio njegov duševni mir. Bio je lud od bijesa. Zacijelo je vjerovao da neće naći mira dokle god ne spere sramotu.

Poznavao sam takve tipove. Osjećali su se obeščašćenima i uprljanima kad bi ih netko pobijedio.

Momku bijaše svejedno da li je u pitanju njegov posao u lokalima kao i to što sam sada i ja ortak Kilhoea i Nancy, pa prema tome i njegov poslodavac. Želio je samo jedno: zadovoljštinu.

No možda se varam? Nije li posrijedi kakav Johnnjev trik? Možda je zamislio to tako da me pred Nancy bratski primi, kao ortaka u poslu, a zapravo me želi ubiti! I zato će iskoristiti Pecosa. A možda želi samo vidjeti koliko sam brz postao?

Nisam znao odgovor ni na jedno od tih pitanja, a ovoga sam časa imao drugih briga i nisam mogao tragati za odgovorima.

Dok sa još razmišljao kako bih se izvukao iz te situacije, Pe-

cos promuklim glasom zaur-
la:

— Okreni se napokon, zele-
nooki Komanču! Pogledaj me i
potegni kolt! Dajem ti tri sekun-
de, mješanče! Da, smatram te
mješancem!

Nije imao potpuno krivo. Jed-
na od mojih baka bila je Indi-
janka iz plemena Komanča. Bi-
la je kršćanka i djed ju je dao
u misionarsku školu, gdje je
naučila čitati i pisati. Bila je li-
jepa i ja sam se mnogo ponosio
bakom iz plemena Komanča. A
to znači da me Pecos nije mo-
gao uvrijediti onim što je rekao.

Kad je momak počeo brojiti,
uvjerio sam se da ne blefira, pa
sam se hitro okrenuo i još hitri-
je izvukao kolt što sam ga nosio
pod pazuhom.

Pecos je imao revolver već u
ruci i prednost je bila na njego-
voj strani. Zapucao je dok sam
ja bio još u okretu. Dotle je, nai-
me, već bio izgovorio i »tri«. Nje-
gov je metak prošao kroz moj
kaput!

Nisam mogao dopustiti da i
drugi put puca, jer me sigurno
ne bi oba puta promašio, pa
sam pritisnuo obarač. Iako sam
ga pogodio u grudi, na mjesto
gdje je na prsluku bio prišiven
gornji desni džep, još je jednom
opalio. Međutim, metak se za-
bio u pod pred vršcima mojih
čizama.

Zavlada tišina. Svi su zurili u
Pecosa, koji je ležao na podu
posipanom strugotinama i umi-
rao.

Gorčina koja me preplavi bi-
la je iskrena. Iako bi taj revolve-
raš prije ili poslije baš tako za-
vršio život i iako sam pucao u
samoobrani, znao sam da ću
Pecosa često vidjeti u snovima.

Osjećao sam duboko žaljenje
razmišljajući da li sam ga mo-
gao samo raniti. Međutim, znao
sam da to nije bilo moguće.

Pecos je bio vrlo brz. To što
me je prvi put promašio i što je
njegov metak samo okrznuo
moj kaput bila je nevjerojatna
sreća. Sreća ili to što sam se ta-
ko hitro okrenuo? Bio je brz po-
put divlje mačke koju zmija po-
kušava ugristi za rep. Zato mu
nisam smio pružiti i najmanju
šansu.

Moj pogled brzo preleti po
prisutnima, bilježeći i najsitniju
pojednost. Zadovoljno sam
odahnuo kad sam vidio da Pe-
cos očigledno nije ovdje imao
prijatelja.

Okrenuo sam se prema troji-
ci točitelja i upitao:

— Postoji li ma i najmanja
sumnja da sam imao moguć-
nost za što drugo?

Zanijekali su glavama, a je-
dan je odgovorio:

— Kad bi i bilo sumnje,
Tombstone nema šerifa. Samo
bi Gradski savjet mogao nešto
poduzeti.

Štošta mi je postalo jasnije.
Ovaj divlji, iz zemlje niknuo
grad srebra, još ne želi šerifa.

Krenem prema izlazu. Želio
sam po danu razgledati Tomb-
stone.

* * *

S obje strane ulice nalazili su
se tingl-tangl i trgovine. Drveni
su trijemovi natkrivali nogostu-
pe, kojima se kretalo mnoštvo
svijeta.

Ogledavao sam se i pažljivo
promatrao život što je bujao
oko mene.

U neko doba prijepodneva
našao sam se pred Hop-

Townom, kineskom četvrti Tombstonea, a malo zatim ugledam veliko iskolčano zemljište na kojem se gradila povećava građevina. Kineza je bilo k'o mrava. Teretna su kola dovozila brda građevnog materijala, a u blizini je bilo podignuto nekoliko šatora i baraka.

Odjednom u središtu te vreve ugledam gospodu Ah Chum. Kraj nje su stajala dva muškarca, a ona im je pokušavala nešto protumačiti. Vjerojatno je bila riječ o budućoj građevini, jer je Ah Chum malo zatim razvila veliki smotuljak papira i pokazala nešto na njemu.

Dvojica su vozara čekala da ona završi pa da mogu istovariti kola. Jedan od njih usklikne:

– Hej, zar to nije China Mary, koja je došla s nekih lijepih Kineskinja u Tombstone da bi ovdje, u Hop-Townu podigla najljepšu zgradu za zabavu?

– Da, Tom – odgovori mu drug – to je ona. E, to je osobito oštra žena. Točno zna što želi.

Osmjehnuo sam se i krenuo dalje.

U podne sam potpuno bezvoljan ušao u neki mali restoran, u kojem su se hranili rudari i kočijaši i tu objedovao.

Poslijepodne krenem u javnu staju, da bih kupio konja. Običavao sam to uraditi u svakom gradu u kojem sam se zatekao, kako bih uvijek imao konja pri ruci. Dosad se ta moja navika u više navrata pokazala mudrom i korisnom, pa zašto bih ovdje mijenjao običaj?

Konjušar mi ponudi nekog sivca, koji nije izgledao baš najbolje. No ja sam u toj životinji odmah prepoznao vatrenoga

teksačkog konja. Odali su ga mnogobrojni ožiljci. Dobro sam poznavao takve konje za gonjenje stoke.

Kad sam uzjahao, kako bih iskušao životinju, konj je podigao uši, okrenuo glavu i pogledao me. Glavu je tako daleko iskrenuo prema natrag da bi malone mogao dohvatiti jabuku na sedlu.

– Momče, nemoj me ugristi – rekoh sivcu. – tamo odakle dolaziš i moja je domovina. Hajde, dopusti da vidim kako trčiš.

Izjahao sam iz grada. Kako već dugo nisam bio u sedlu, zaželio sam se jahanja. Zato sam odjahao daleko, u namjeri da načinim velik luk oko Tombstonea.

Odjednom ugledam Nancy. Sjedila je na rubu velike visoravni Masa, zagledana u dolinu San Pedro. U bistrom zraku Arizone vidik se pružao stotinu milja u daljinu. Njezin konj, smeđa kobilica, bio je zavezan u podnožju stijena. Sjahao sam, vezao sivca pored kobile, pa se popeo do Nancy.

Okrenula je glavu, tek toliko da me krajičkom oka prepoznala, a onda se ponovo zgleda naniže, prema porječju San Pedra.

Sjeo sam kraj nje, a ona je gotovo odmah rekla:

– Kisco, za nas je sada prekasno. Postojalo je vrijeme kad nisam imala spokoja i kad sam te posvuda tražila. Tražila sam te iako je moj ponos bio strahovito povrijeđen kad si poput lopova nestao u noći. Prošle sam noći saznala kakve ste budale Johnny i ti bili i što ste onda smislili. Johnny mi je to napo-

kon priznao. Rekao mi je i to da te prevario da bi me se domogao.

Pogleda me. Njezine su oči bile potpuno bezizražajne. A takav joj je bio i glas kad je nastavila:

— Pa, on me se domogao! Bila je greška. Ja bih tada bosonoga proslila okolo za tebe i slijedila bih te posvuda po svijetu, ma kamo krenuo. Dovoljno bi bilo da si rekao samo jednu riječ, no bio si prevelika kukavica da bi to uradio. Radije si s Johnnyjem kockao za mene! Želio si biti pošten prema njemu. A prema meni? Njemu je trebalo pružiti jednaku priliku kakvu si i sam imao! Kisco, ti su najluđi kartaš na ovome svijetu, ali ti nije mjesto među takvim ljudima. Ovdje, u Tombstoneu svi varaju. I ja!

Ustala je u namjeri da pode. Ustanem i ja, no zato da bih je zagrlio i poljubio.

Načas sam osjetio vatru što je plamtjela u njoj i sve ono što je željela potisnuti i suspregnuti, no vrlo je brzo zavládala sobom. Ukočila se i postala hladna.

Kad sam je pustio, reče:

— Kisco, za nas je prekasno. Ja...

Prekinuo sam je.

— Ne, nije. Podi sa mnom, Nancy! Sada, odmah! U Wyomingu imam malen ranč, ali bit će dovoljan za dvoje. Više me ne zanimaju karte kao nekada. Na ovom sam putu samo zato što sam tragao za tobom. Želim te odvesti na mirno i sigurno mjesto, u nešto što bi mogla zvati domom. Nancy, podi sada sa mnom s ovoga mjesta!

Gledala me. U njenim vrat-

nim žilama bilo je snažno tuklo. Činilo se kao da se zagledala u budućnost, kao da promatra neku zamišljenu sliku.

Načas sam povjerovao da će pristati, ali tada kao da su joj se misli vratile u sadašnjost, na ovu visoravan. Učinilo mi se da me je tek tada pravo pogledala.

— Možda više i nisi kartaš, Kisco — promrmlja — ali u međuvremenu sam to ja postala. Kartanje mi se zavuklo pod kožu. Zato sam sada Johnnyjeva partnerica.

Načas ušuti, a onda smireno i glasnije nastavi:

— Nešto ću ti savjetovati, Kisco. Otidi odavde. Ne znam zašto te je Johnny ostavio na životu ni zašto je samo Pecosa poslao na tebe. Možda zato što je mislio da te ja još volim. Ili zato jer se stidi što te je u prošlosti onako prevario. Međutim, on ti više nije prijatelj. I vjeruj mi, neće dopustiti da dugo živiš. Naći će ih više od tuceta koji će te za stotinu dolara ubiti iz zasjede.

Rekla mi je sve što je namjeravala, pa se okrenula i počela silaziti sa stijene.

— Zašto si Johnnyjeva partnerica? — upitam. — Zašto mu pomažeš u poslovima?

Nije zastala ni odgovorila. Vinula se u sedlo i tek me tada pogledala čvrstim pogledom ravno u oči. Sada, kad smo se nalazili na istoj visini, polaganim glasom progovori:

— Tvoja mi ljubav danas više ništa ne znači. Niti bi predstavljala neku sigurnost. Ne bi mi bila dovoljan nadomjestak za sve ono čega bih se morala odreći.

— Čega?

– Bogatstva!

Odjednom sam znao da je za nas uistinu prekasno.

* * *

Ostao sam još dugo na mjestu gdje je sjedila Nancy i gledao u dolinu. Međutim, lagao bih kad bih rekao da sam išta vidio.

Bio sam strahovito ogorčen i razočaran. Jutros sam ubio jednog revolveraša, a maločas sam spoznao da je Nancy, koju sam volio i koju sam tražio mjesecima pošto sam saznao da me je Johnny Kilhoe prevario, za mene zauvijek izgubljena.

Pa, pomislim, zašto je onda sinoć pjevala onu pjesmu... našu pjesmu, koju sam nekoć tako rado slušao? Zašto mi je tom pjesmom vratila u sjećanje stara vremena?

I njezino je veselje bilo iskreno kad me ponovo ugledala. Međutim, brzo se opet odalečila od mene. Prekonoć se promijenila.

Prešao sam dlanom preko obraza, ne bih li se otresao misli i osjećaja kao pas suviše vode na tijelu.

U smiraj dana ugledao sam kako dolinom San Pedro hita brza poštanska kočija prema Tombstoneu. Šestoropregu će biti teško tek uzbrdo. Izvadim pribor za pušenje, savijem cigaretu i pripalim. Onda počnem vrlo pažljivo razmišljati što bi mi bilo najpametnije uraditi. Možda bi bilo najbolje da napustim Tombstone.

Kad se počela spuštati večer s plavkastim sjenama, na zapadnom obzorju počelo se gasiti purpurno crvenilo zalazećega sunca. Uživajući u ljepoti,

sjedio sam na stijeni, pušio i razmišljao.

Kroz to vrijeme polako sam nešto shvatio. Ne mogu otići iz Tombstonea. Johnny Kilhoe je zaigrao vraški veliku igru, a ja sada znam da on nije pošten igrač. Da bi dobio, uvijek će nanovo lagati i varati, na raznorazne načine pomagati svojoj sreći. Zbog toga će Nancy možda doći u opasnost. Htio sam ostati u njezinoj blizini, jer sam vjerovao da ću joj jednoga dana biti potreban.

Kad sam donio odluku, polagano sam ustao i sišao sa stijene. Odvežem uzde konja i uzjašem, pa pogledam prema Tombstoneu, kojega su se svjetla probijala kroz tamu. Od grada sam bio udaljen četiri, pet milja.

* * *

Nakon nekoliko milja stigao sam do poštanske ceste i začuo tandrkanje kočije. U međuvremenu se uspela uz strminu i sada je hitala prema gradu srebra.

Odjednom se zrakom proleme dva pucnja. Odmah sam znao što to znači. Tamo, od litica, dogodio se prepad na kočiju. Zauzdao sam konja, oklijevajući i razmišljajući da li bih morao krenuti u pomoć.

Onda samoga sebe upitam: Zašto? Zar sam ja šerif? Mogu li sebi dopustiti da se sukobim s ovdašnjim razbojnicima? I odgovorim: Ne, ono što se tamo događa mene se uopće ne tiče. Mogu zaraditi metak, ali se može dogoditi i to da danas još nekoga ubijem. A meni je bilo dovoljno i to što sam morao ubiti Pecosa Picketta.

I tako sam mirno sjedio na nepomičnom konju i čekao. Uostalom, sve to nije trajalo dulje nego što je potrebno da bih popuštao jednu cigaretu.

Kočija krene dalje, a malo zatim začujem i topot konjanika. Jahali su preko visoravni prema jugu, gdje se u daljini nazarao lanac gorja.

Vjerovao sam da će ubrzo skrenuti prema gradu i s istočne strane ući u njega, no ja sam okrenuo sivca i potjerao ga u galop.

Ubrzo sam naišao na neku staru mulu, kraj koje je na tlu ležao čovjek i stenjao.

Zauzdam konja. Ponovo sam oklijevao. Shvatio sam da je taj neznanc putovao poštanskom kočijom i da je strahovito premlaćen.

Upitao sam se »zašto«, ali zapravo nisam želio saznati odgovor.

Mula me nije nimalo zbunila. Vjerovao sam da su čovjeku zabranili da dode u Tombstone, pa su ostavili mulu kako bi se mogao vratiti do poštanske stanice za izmjenu zaprega.

Naposljedku ipak u meni pobijedi čovječnost. Sjahao sam i prišao neznancu, koji je zgrčen ležao u prašini. Kad sam ga okrenuo na leđa, zaprepašteno sam uskliknuo.

Na neznancevim je prsima bila prikopčana srebrna, blistava šerifska zvijezda!

Mjesečina je bila dovoljno jaka da bih mogao pročitati što piše na metalu. Bile su četiri riječi:

»Pomoćnik šerifa -- Pima County«

Uz sivca i sedlo bio sam kupio i dvije bisage i bocu za vo-

du. Bila je napunjena, pa sam se sada pobrinuo za tog predstavnika vlasti što sam najbolje mogao. Maknuo sam ga s ceste, a mulu sklonih među stijene.

Čovjek je bio visok i sigurno vrlo čvrst, ali napadači su ga izvukli iz kočije i izudarali. Nakon pola sata čovjek se toliko oporavio da je mogao govoriti. Objasnio sam mu da sam ga pronašao slučajno i upitao mogu li još što uraditi za njega.

— Ništa — proštenjao je. — Bio sam na putu za Tombstone sa zadatkom da tamo otvorim šerifski ured. Tako bi i u taj divlji grad napokon stigao zakon. Međutim, neću tamo: Vratit ću se odakle sam došao, a da me ni najmanje bude stid. Samo uz jaku pratnju i s posebnim ovlaštenjima ja bih se...

Ušuti. Znao je da je samo jedan od mnogih koji su, jedan za drugim, dolazili da bi u Tombstoneu uveli red i zakon. No, ni on neće stići do grada srebra.

Ostavio sam mu bocu s vodom i nastavio put.

Dakle, tako stoje stvari u Tombstoneu, razmišljao sam dok sam jahao prema gradu. Bio sam siguran da iza toga prepada na predstavnika zakona, kao i onih prije njega, stoji Johnny Kilhoe. Čovjeku koji želi grad kao što je Tombstone strpati u džep neprijeporno nije potrebno prisustvo zakona. Poslije, kad će čvrsto sjediti u sedlu, razmislit će o tome i zaključiti da mu je potrebna pomoć zakona kako bi se u tom sedlu i održao.

Tako su postupali svi veliki razbojnici posvuda u svijetu.

U gradu sam sivca odveo u javnu staju i rekao vlasniku da

sam zadovoljan kupnjom. Večerao sam u kineskom restoranu, a onda krenem u »Blue Moon«, po ono malo osobne prtljage što sam je imao.

Nisam želio ostati ni minutu dulje pod istim krovom s Johnnyjem Kilhoem. Fućkalo mi se na ortakluk s njim.

* * *

Ovoga su me puta tjelohranitelji odmah pustili do gazde. Johnny je sjedio iza pisaćeg stola i u debelu knjigu upisivao neke podatke.

– Jednoga dana – rekao sam – guverner će se nečemu dosjetiti. Ovo neće biti prvi grad u kojem će biti proglašeno izvanredno stanje i u njega poslana milicija ili potjera.

Nacerio mi se, ali nije htio o tome razgovarati. Umjesto toga reče:

– Kupio si konja i odjahao iz grada malo poslije Nancy. Našao si je, pa čak i poljubio. Međutim, nije se sve odigralo onako kako si bio zamislio i želio, zar ne?

– Poslao si za mnom uhodu?

– hladno upitam.

– Još i danas želim da je Nancy sa mnom. Zanimalo me hoće li uspjeti u nje. Nisi! To me uvelike smirilo. Kisco, mogao bi u naše ime voditi »Blue Moon«. Ja sam na periferiji dao sagraditi novu kuću. Gotova je, pa ćemo Nancy i ja preseliti u nju, a ti ćeš ovdje biti jedini gazda. Mislim da je to dobra ponuda, a nudim ti to zato da bih lakše prebolio što sam te u prošlosti prevario. Kisco, molim te da to prihvatiš u ime naših zajedničkih dana u prošlosti, koje smo...

– Zatakni tu ponudu za šesir prekinem ga. – Umjesto toga daj mi onu svotu koju sam ti tada prepustio, kako bi mogao urečiti Nancy i stvoriti joj dom. Ona taj novac nije trebala i sada ga ja želim natrag! Dakle?

– I što ćeš onda? – upita nakrivivši glavu.

– Ostat ću u Tombstoneu da vidim što smjeraš. I pazit ću na Nancy. Siguran sam da će joj jednoga dana zatrebati iskren prijatelj. Mi smo je, ti i ja, na neki način upropastili. Više ne vjeruje u sreću kroz ljubav, vjernost i slične osjećaje. Ti si je prevarom pokušao dobiti, a ja sam pobjegao ne rekavši joj ni riječi. Kad je jučer sve to saznala, prestala je i njena vjera. Sada želi samo jedno: bogatstvo. To će je dovesti u opasnost, jer se ona namjerava obogatiti tako da bude tvoja ortakinja.

Nagnuo sam se nad stol, tako da je moje oči od Johnnyjevih dijelilo samo nekoliko centimetara, i dodao:

– Johnny, nemoj uvući Nancy u svoju igru. Drži je podalje od toga, ma kako se ona zbog toga ljutila. Ja ću paziti na nju.

Cerekajući se i dalje ustane. Ode do velike blagajne u kutu sobe i otvori je, pa izvadi snop novčanica po stotinu dolara.

– Ovdje je deset tisuća dolara – reče. – To je bio tvoj udio u našoj igri, novac što si mi ga dao da bih Nancy osigurao dom. Evo!

Bacio je snop prema meni, ali ja ga nisam uhvatio. Novčanice su me udarile u rame pa pale na debeo ćilim.

– Uzmi novac i idi! – oštrije će Kilhoe. – I ne zaboravi da je

ovo moj grad... ili će to uskoro biti! Ne zaboravi ni to da te trpim ovdje samo zbog prošlosti i zato što ne želim naljutiti Nancy. Međutim, pokušaj li u Tombstoneu išta što se meni neće svidjeti...

– Zatvori usta i predaj mi novac onako kako sam ga ja tebi dao! – prekinem ga oštro.

Pogledao me u oči i vidio da se ne šalim. Znao je da sam s njim prekinuo i da se neću sagnuti kako bih podigao novčаницe. Ružno se nacerio. Kad sam učinio dug korak da bih ga uhvatio za rame, krene prema meni i pokuša me dohvatiti preko uha i brade.

Bio sam prebrz za njega. Kako je ovdje igrao samo ulogu velikoga gazde, postao je premekan i prespor. Posljednja tri mjeseca nije radio ništa drugo do izdavao naredjenja. To ga je učinilo sporijim. Uvijek je bio vraški brz u usporedbi s bilo kojim prosječnim čovjekom. Sada, međutim, za mene više nije bio dovoljno brz.

Vidio sam kako mi se njegova ruka približava i strelovito sam maknuo glavu. Kad je zbog promašenog udarca projurio kraj mene, pogode ga moji udarci.

Udarao sam ga sve dotle dok se nije ispružio preko pisaćeg stola. No nakon toga se nisam osjećao bolje. Nimalo. Podigao sam novac i krenuo prema vratima, ali prije nego što sam stigao do njih ona su se otvorila.

Ušla je Nancy. Pogled joj je prošao uz mene i zaustavio se na nepomičnome Johnnyju. Htjela mu je prići, ali ja je izguram iz sobe i zatvorim vrata.

– Zamrzio bi te da ga takvog

vidiš – rekoh. – Izmlatio sam ga zato što mi ništa drugo nije preostalo.

Rukom joj obuhvatim ramena i privučem bliže, pa nježnim glasom upitam:

– Nancy, još te jednom pitam hoćeš li poći sa mnom?

Izvukla se, okrenula i potrčala u svoju sobu a da mi nije odgovorila. Čuo sam kako je za sobom zakračunala vrata. Onda sam otišao.

V

Skrenuo sam iz glavne ulice u pokrajnu i tu zastao pred nekom malom trgovinom.

U Tombstone sam doputovao samo s putnom torbom. Sada nisam imao ni ono malo stvari što se nalazilo u njoj, jer sam torbu ostavio u sobi iznad lokala „Blue Moon“. Kako su mi bile prijeko potrebne neke sitnice, uđem u trgovinu.

Iz pokrajne sobe dode mlada žena. Procijenio sam da je dvije, tri godine starija od Nancy. Dakle, mogle su joj biti dvadeset i četiri.

Njezine su me plave oči mirno promatrale i ja sam odmah znao da je od one vrste žena koje se dobro snalaze u ponašanju prema muškarcima.

Kako smo bili blizu... dijelila nas je samo uska tezga... opažao sam da joj je lice puno pjegica. Iako su joj oči bile plave i lice posuto pjegicama, kosa joj bijaše potpuno tamna kao u Meksikanke.

Svidjela mi se. Dok sam je tako promatrao, osjetim da napetost u meni popušta, da crte moga lica omekšavaju i da sva gorčina iz mene nestaje.

Pogled na tu ženu bio je

preugodan da bi se u čovjeku mogla zadržati gorčina. Onom koji bi je gledao činilo se kao stvari na tom našem svijetu više nisu onako crne kako su do tad bile.

– Želite li što kupiti? – upitala je dubokim glasom.

Svidala mi se i boja njezinoga glasa.

Kako sam i dalje šutio i samo zurio u nju, ona promijeni pitanje.

– Možda ste došli zato da...

Napokon sam se trgnuo. Prekinuo sam je i upitao:

– Što mislite, zašto sam došao?

Uspravila se i prkosno isturila bradu.

– Neću platiti – odlučno reče. – Ni ne pomišljam na to da se učlanim u to društvo koje bi štitilo moju trgovinu ni da vama razbojnicima dajem trećinu zarade. Napolje! Odlazite iz mog dućana.

– Hrabri ste, gospodo, no ja sam kupac. Želio bih...

Počeo sam nabrajati što mi je potrebno. Bilo je toga mnogo, jer sam trebao sve – od brijaćeg pribora do rublja, čarapa i košulja. Završio sam riječima:

– Uzeo bih i crno odijelo, ako imate takvo koje mi pristaje. – Onda se predstavim: – Ja sam Kisco Lane.

Mirno me slušala i istodobno ispitivački promatrala. Onda promrmlja:

– Ja sam Barbra Shannon.

Da bi donijela brijaći pribor, morala je izići iza tezge i otići u drugi kut prostorije, gdje je bio regal s ladicama. Tamo se nalazio odio s metalnim stvarima.

Opazio sam da malo šepa, iako je to pokušavala prikriti. Kako se zatim morala popeti na ljestve, upitam:

– Mogu li vam pomoći?

– Noga mi nije obogaljena – odgovorila je i nastavila: – Svakog me dana bolje služi.

Okrenula se na ljestvama i objasnila mi:

– Kad smo dolazili u grad, našu su kočiju napali Indijanci. Jedna me strelica pogodila u bedro. Sretna sam što se opet jednom moram uspjeti na ljestve.

Mlada je dama tašta, pomišlim. Ne želi da pomislim kako nešto nije u redu s njezinom nogom.

– Onda ste imali vrašku sreću, gospodo Shennon. – Zatim upitam: – Što se dogodilo s vašom obitelji? Jesu li oni sretnije prošli?

– Ne, nisu. Muž mi je poginuo kad se bacio preko mene da bi me zaštitio. Pogodila su ga dva metka i jedna strelica... Ah, ovdje su britve.

Izvukla je ladicu i posegnula unutra.

– Zar ste sami sagradili ovu trgovinu? – upitam začudeno.

Zanijekala je glavom.

– Ne, nisam. Sa mnom je Pablo, stari sluga iz vremena kad smo još kao velika obitelj živjeli u Georgiji. Maločas je otišao do željezničke stanice, da bi doveo robu. – Onda me pogleda u lice, pa upita: – Vi ste kartaš, gospodine Lane?

– Jesam. Rekao sam vam da se zovem Kisco Lane, no u tim sam krugovima poznatiji kao Fair Play Kisco.

Stajala je na ljestvama, drža-

la u ruci nekoliko britvi i gledala u mene. Promatrala me pažljivo, procjenjivački. Onda promrmlja:

– Kad ste ušli, izgledali ste zabrinuti i sumorni. Imate li neugodnosti?

– Ko ih nema? – odgovorim protupitanjem.

Okrenuo sam se prema vratima, jer je upravo ušao još jedan kupac.

Na prvi pogled izgledao mi je kao miran, sredovječan muškarac. Nije bio napadno odjeven. Odgovarao je predodžbi kako ljudi zamišljaju predradnika skupine rudara ili službenika poštanske kompanije. Međutim, u tu se sliku nije uklapao briljantni prsten na malom prstu njegove lijeve ruke.

Kad je raskopčao kaput, ugledam dva kolta. A u svjetlosti svjetiljke u njegovim sam očima ugledao hladnoću i nemilosrdnost.

Muškarac me pogleda samo uzgređice, a onda se okrene gospodi Shannon i kimne joj.

Iznenada sam se sjetio da sam toga čovjeka već vidio. Bio je u onoj skupini koja je izišla iz poslovnice Johnnija Kilhoea dok smo ja i Nancy stajali u predsoblju. Sada sam znao da je to jedan od Johnnjevih pomagača.

– Došao sam da bismo se dogovorili o svoti koju morate plaćati, gospodo Shannon – progovori napokon i uperi u mene svoj tvrdi pogled.

Sada je i on mene prepoznao, ali je zacijelo mislio da sam Johnnjev ortak i prijatelj.

Barbra side s ljestava. Onda rukom pokaže prema vratima i poviče:

– Napolje! Nije mi potrebna zaštita, a najmanje biste me mogli štititi, vi, razbojnici. No ja se ne bojim. Tombstone će se razviti tek kada građani shvate da poštene žene u njemu nisu sigurne.

Čovjek ju je pustio da kaže što namjerava, a onda polako kimne i reče:

– Ovaj je grad pun razbojnika. Tu se okupio sav ološ jugozapada. Mi vas možemo samo onda zaštititi, gospodo Shannon, ako se uz visok ulog u nas osigurate. I trgovina alkoholnim pićima tu na uglu odbila je da se osigura i što se dogodilo? Kakav je to preksinoć bio plamen! Zamalo su planule i susjedne kuće.

Zastao je kao da želi da ono što namjerava dodati pobudi jači dojam. Onda nastavi:

– Upisat ću u našu listu primjedbu da odbijate našu zaštitu. Naravno, o tome možete potpuno dobrovoljno odlučiti. – Naklonio se. – Želim vam dobru večer, gospodo Shannon.

Okrenuo se prema vratima, ali ga ja zaustavim riječima:

– Pričekajte, prijatelju.

Stao je i hladno me odmjerio.

– Ja nisam vaš prijatelj, Lane. Možda ste vi prijatelj jednom drugom čovjeku. I to je bila vaša sreća nakon što ste ubili Pecosu.

Produžio je prema vratima, no prije nego što je stavio ruku na kvaku ja ga upozorim:

– Ostavite gospodu Shannon na miru! Ona je pod mojom zaštitom. Upišite i to u svoju listu. A moja je zaštita besplatna.

Pogledao me preko ramena i odgovorio:

– Prenijet ću to što ste mi rekli. Možda će vaša zaštita biti dovoljno jaka, a možda neće. Vidjet ćemo.

– Ja vjerujem u ono prvo – promrmljam.

Okrenuo se posve prema meni i ledenim glasom rekao:

– Ja sam George Maffit. U ovom ćete me gradu vrlo lako naći.

Bio je uporan, hladnokrvan i opasan revolveraš. Možda čak jedan od onih koji svoje neprijatelje ne bi uvijek napao licem o lice. A iza njega je jedna snažna sila.

Izišao je, da bi i dalje koračao gradom i sakupljao »zaštitnu« taksu.

Johnny Kilhoe na sve moguće načine dolazi do novca.

Polagano sam se okrenuo prema gospodi Shannon i vidio da me zabrinuto promatra.

– Niste smjeli to uraditi – reče. – Osjećam se sigurnijom kao samohrana žena nego kad sam pod zaštitom nekog muškarca. Oni se razbojnici ne bi usudili uništiti moj dućan.

– Nadam se da imate pravo.

Zavlada šutnja. Mlada me je žena brzo posluživala, kao da me se želi što prije riješiti. Ipak, kad sam izabrao odijelo koje mi je po mom sudu pristajalo kao da je sašiveno po mjeri, reče:

– Ostavite odijelo do sutra, jer vam moram malo skratiti rukave. I ova dva puceta moram premjestiti. Vrlo ste široki u ramenima, a u struku uski. – Jedva primjetno se osmjehnula i dodala: – Iako ste kockar, u dobroj ste kondiciji.

Nasmijao sam se i pokazao

joj hrbat ruke, kako bi mogla vidjeti ožiljke od lasa.

– Znate li odakle potječu?

Čim je pogledala moju ruku, odgovori:

– To su vrlo stari ožiljci, koji nastaju od klizanja lasa. Bili ste kauboj u kraju gdje se završetak lasa drži u ruci i ne veže o jabuku sedla, jer bi to bilo opasno i za jahača i za konja. Vi ste Teksašanin. U Teksasu se jahač s konjem provlači kroz trnovito grmlje, a ne uspije li ulovljeno govedo odmah srušiti, može lako hitro ispustiti iz ruke. Bili ste kauboj, gospodine Lane, ali to je prošlost i to se ne računa. Računa se samo ono što je sada.

Kimnuo sam da i ja tako mislim, ali ipak rečem:

– Želio sam vam samo razjasniti da još i sada rado jašem i da zato nisam nakupio salo.

Opet je zašutjela. Otišla je iza tezge i počela pisati račun. Onda mi ga pruži.

Dok sam vadio novac i brojio ga, ona je zamotala robu.

Promatrao sam je i sve mi se više svidala. Kretnje su joj bile

skladne. Uspoređivao sam je s Nancy i pri tome se pitao ne želi li i ta Barbra Shannon steći bogatstvo pa se zbog toga morala odreći mnogih lijepih stvari: ljubavi, prijateljstva, vjernosti, topline, nježnosti... I truda koji život iziskuje. A kada se tim trudom nešto postigne, čovjek se osjeća sretnim i ponosnim.

Uzeo sam oba zamotuljka i upitao:

– Gdje bih mogao stanovati? Mislio sam... Ima li u blizini kakav pristojan pansion u kojem bi čovjek bio dobro primljen i zbrinut?

Nakon kraćega oklijevanja žena odgovori:

— U kući do moje. Moja susjeda ima četiri sobe. Mislim da je jedna još slobodna.

— Hvala vam. — Krenem prema vratima. — Tada ću i ja biti vaš susjed, gospodo Shannon.

— Neka vas to ni na što ne obavezuje, niti ulije nadu — odgovorila je dok je uzimala odijelo na kojem je trebala obaviti popravke.

Kimnuo sam i blagim glasom rekao:

— Pa ipak, ovdje mi se svidjelo. Ovo je ugodan kutak u neizvjesnosti jedne tamne i neljubazne noći. Hvala vam!

Izišao sam a da je više nisam pogledao, no njezin me lik pratio. Vidio sam je kako, ponosna i usamljena, posluje iza tezge.

Bila je to posve drugačija žena nego Nancy.

Nancy je za mene bila zauvijek izgubljena. Prije nego što sam ušao u tu trgovinu taj sam gubitak smatrao velikim i nenadoknadivim. Sada mi se, međutim, činilo da ne mora biti tako.

Kad sam ono davno odlučio da Nancy stavim kao ulog u igru s Johnnyjem, prevario sam je. A onda napustio i razočarao. Nancy je voljela mene, a ne Johnnija. Nisam mogao nju kriviti ni zbog čega. Bila je odviše ponosna da bi mi se bacila oko vrata, a sada to više i ne želi!

Pošao sam u susjednu kuću, da bih odmah unajmio sobu.

Debela vlasnica, Maria Alvarres, otprve mi se svidjela. Odvela me u sobu koja je na strani prema dvorištu imala balkon i

ja sam je unajmio. Dogovorili smo se i ona mi je dala ključ.

Malo zatim bio sam ponovo na ulici. Nišam želio u Tombstoneu čamiti u rupi, poput miša. Ipak sam ja Kisco Lane, poznatiji pod imenom Fair Play Lane.

* * *

Otprilike sat iza ponoći našao sam se pred salunom »Fair Play«, koji se nalazio u uličici između ulica Fremont i Allen, u kvadratu što su ga zatvarale glavne ulice Fourth Street i Fifth Street. Vlasnik saluna bijaše Charlie Hickmann, kojega sam poznavao još sa Mississippija.

Udem. Slun je bio malen, samo dvije prostorije. Veća je bila opremljena točionikom, a u manjoj se kartalo.

Sve je bilo solidno bez pretjeranog luksuza na koji se nailazi u velikim salunima i tingl-tanglima u glavnoj ulici.

Charly Hickmann sjedio je za stolom u dnu stuba što su vodile na kat. S tog je mjesta mogao nadzirati hodnik, točionik, stube koje vode na galeriju i male ne lože.

Svirala je kapela od tri glazbenika. Plesačice su bile odjevene u manje šarene oprave i manje našminkane od svojih drugarica u velikim dvoranama za zabavu.

Kad me je Hickmam ugledao, podigne ruku na kojoj je manjkala šaka. Imao je protezu, na koju je bila navučena fina kožnata rukavica.

Prišao sam i sjeo do njega.

Jedan okretni Kinez hitro pride s čašom i natoči mi piće iz Charlyjeve privatne boce.

– Čuo sam da si ovdje – promrmlja Hickmann, pa nastavi: – Zašto si morao svoj dolazak u Tombstone tako zvučno objaviti? Ubojstvom jednog revolveraša, i to jednog od ljudi Johnnija Kilhoea? To je bio vrlo glup potez.

– Kilhoe i ja bijasmo nekada dobri prijatelji. Da sam htio, sada sam već mogao voditi »Blue Moon« kao vlasnik trećine lokala. Nisam pristao.

Nagnuo sam se bliže i, promijenivši predmet razgovora nastavio:

– Charly, ti si svoj lokal nazvao »Fair Play«. Jednom nas je to zbližilo, sjećaš se? Daj mi i sada jedan kartaški stol pod istim uvjetima kao nekoć.

Glomazan, kakav je bio, sjedio je u prostranom drvenom stolcu. Dok je bio profesionalni boksač zvali su ga »Toro s Mississippija«, borbeni životinja s Mississippija. Sada mu je lice bilo puno brazgotina koje su podsjećale na to vrijeme. Tada se, naime, boksalo golim rukama.

S krupnog lica punog ožiljaka nisam mogao pročitati ni djelić sugovornikovih misli, no vidio sam da su mu oči bljesnule. Zdravom rukom prijede preko čele, koja je svjetlucala poput zrcala, pa promrmlja:

– Imaš sreće, Kisco, mladiću moj. Imam teškoća. Prije dva sata izbacio sam kartaša koji mi je davao trećinu zarade. Možeš preuzeti njegov stol. Imaš li dovoljno novca?

– Oko sedamnaest tisuća. A kako nemam sreće u ljubavi, imat ću je u kartama.

– Da li će te Kilhoe ostaviti

na miru na račun staroga prijateljstva?

– Privremeno hoće, no to će se sigurno izmijeniti.

– Kad do toga dođe, molim te da me o tome pravodobno obavijestiš.

Pili smo, jer smo ugovorili posao, a onda sam pošao u kartašnicu da bih preuzeo svoj stol.

Sve do zore kartao sam s rudarima, rančerima, poslovnim ljudima i raznoraznim strancima nepoznatih zanimanja kojima je jedna crta bila zajednička: svi su vrlo uočljivo nosili oružje.

Vjerovao sam da su to krijumčari ili, čak, razbojnici koji rade s druge strane granice a ovdje su zbog zabave.

Ulozi su bili visoki, no moja sreća nije bila osobito velika. Te sam noći dobio dvije stotine i dolara.

Kad sam ujutro davao Hickmannu njegov dio, devedeset dolara, on mi se osmjehnuo i rekao:

– Pa, čini se da tvoj peh u ljubavi nije velik. – Ozbiljnijim je glasom nastavio: – Dat ću napraviti odgovarajući natpis, pa ćemo ga izvjesiti pred lokalom, a poslat ću i obavijest u obje novine što izlaze u Tombstoneu.

– Dvoje novine? – ponovim začuđeno.

– Da. »Epitaph« i »Nugget«.

Izišao sam iz saluna i krenuo u pansion koji će za neko vrijeme biti moj dom.

VI

Kad sam u podne izišao iz restorana u kojem sam objedovao, pokraj mene prođe dječak

kolporter. Kupio sam »Epitaph« i u njemu pronašao prilično uočljiv oglas, koji je glasio:

»Fair Play Lane doša je u naš grad!

Njegov je poziv bez ijedne mrlje.

Fair Play Lane karta u salunu »Fair Play«.

Bez ograničenja.

Tko će se usuditi protiv Fair Play Lanea?»

Osmjehnuo sam se, jer sam bio siguran da će to izazvati neke momke. Bio sam uvjeren da će već te večeri nekoliko velikih kartaša doći da bi okušali sreću za mojim stolom. Ako dobro ne pripazim, jedan od njih mogao bi mi oguliti kožu.

Produžio sam do javne staje, uzeo konja i odjahao iz grada.

Morao sam jahati. Bili su mi potrebni gibanje i svježi zrak. Osjećao sam se strahovito usamljenim. Zbog svega toga potjerao sam konja u oštar galop. Mnogo kasnije prešao sam u kas i u velikom luku od oko deset milja stigao do stijena s kojih je jučer Nancy promatrala dolinu San Pedro.

Sjahao sam, sjeo na stijenu, savio cigaretu i zagledao se u dolinu. Tamo dolje, u podnožju gorskoga lanca Catalinga, već su pale duboke sjene. Sunce je već davno zašlo za bregove.

Kad sam se sa stijene vraćao prema konju, uz sivca su me čekala trojica muškaraca.

Jednoga sam poznao. Bio je to George Maffit, koji je dan prije došao u dućan Barbre Shannon kako bi pokupio takozvanu zaštitnu taksu. Sada je poveo i dvojicu drugova.

Ta se trojka bila poslužila

jednom vododerinom. Prije toga su negdje sklonili konje, a onda se nečujno približili dok sam ja razmišljao o Nancy i zurio u daljinu.

Jedan od njih bio je momak visok i jak poput medvjeda, s podmuklim očima i u usporedbi s tijelom malenom glavom.

Drugi je nalikovao ponosnom paunu. Nije bio osobito visok ni pristao, ali se držao silno uspravno. Odjeća mu je bila vrlo upadljiva: kaput u stilu Princ-Albert, zeleni prsluk, sivi polucilindar... a na nogama lakaste čizme. Bio je to momak kakav bijaše Pecos Pickett, jedan od revolveraša Johnnyja Kilhoe.

Voditelj predstave bio je, neprijeporno, George Maffit. Pogledao sam ga i rekao samome sebi: kakva sam ja velika budala! Kako sam mogao i pomisliti da će Johnny tek tako prijeći preko toga što sam ga premlatio?

George Maffit reče:

— Kilhoe više nije tvoj prijatelj, Fair Play lane. Ne želi te više vidjeti u Tomstoneu. Mi ti to moramo saopćiti na takav način da nikada ne zaboraviš tu njegovu želju. Dakle, želiš li poštenu borbu s Grizly Bonom — pri tome je pokazao na mladića pored sebe — ili ti je miliji obračun revolverima?

Tom gorostasnom mladiću savršeno pristaje njegov nadi-mak, pomislim. Momak bi jednim udarcem mogao ubiti konja, a mene bi sigurno tako premlatio da bih ostao bogalj. Protiv oko stotinu dvadeset i pet kilograma teškoga diva nisam imao baš nikakvih izgleda, pa odgovorim Maffitu:

— Pokušaj radije svojim to-

pom. — Onda s osmijehom dodam: — Čudi me što niste pokušali novac zaraditi tako da me ubijete iz zasjede. Zar nije to vaš način?

— Ne, nije — ljutito odgovori Maffit. — Clayd Hardmaste i ja nismo ubojice iza ugla. Osim toga, želimo iskoristiti priliku da svoj zadatak obavimo jednom dobrom tučnjavom. Hajde, Grizly, navali! Medvjed odmah krene, nimalo ne mareći što sam naoružan.

Uzmaknem i skočim na stijenu s koje sam u predvečerje promatrao lijep izgled.

— Sidi! — oštro će Ben.

Pogledao sam Maffita i nalicanoga Hardmastera. Još nisu povukli oružje.

Pitao sam se bi li me vidjeli ako skočim sa stijene. U međuvremenu se nebo bilo zamračilo i polumrak je prelazio u noć. Momci su predugo čekali.

— Idi po njega, Ben! — oštro poviče Maffit. — Mi ćemo pripaziti da ne puca.

Pošto je to rekao, i on i Hardmaster izvuku koltove.

Preskočio sam preko Bena, koji se počeo penjati na stijenu. Prasnu dva hica, ali me meci ne pogode.

Koristilo mi je što sam već dva puta sjedio na ovim stijenama, pa sam poznavao svaki kamačak. Mogao sam se u najbližoj okolini odlično snaći i zato sam znao kamo moram skočiti a da ne pololim noge.

Padina je bila vrlo strma. kad bi čovjek počeo kliziti po njoj, vrlo bi se teško zaustavio.

Skočio sam u jednu usjekotinu i odsklizao tri metra dalje do ruba stijene. Na tom sam mje-

stu dan prije bio zapazio veći komad drva.

Bilo je to slomljeno rudo teretnih kola. Vjerojatno su ga kopači srebra upotrebljavali kao polugu za dizanje tereta. Taj je dugačak komad drva bio učvršćen u procijepu između stijena. Otkako su ga upotrebljavali malo je olabavio i ja sam ga sada vrlo lako izvukao.

Pravodobno!

Grizly Ben mi se približavao, sopćući:

— Ostani gdje jesi! Želim te malo istući...

Vjerojatno u njegovoj glavi nije baš sve bilo u najboljem redu. Zacijelo je bio samo snažan i velik stroj.

Zabio sam mu rudo u grudi. Izgubio je ravnotežu i pao niz stijenu. Ako je ostao živ, sigurno će mu trebati mnogo vremena da ponovo ustane.

Odozgo, Maffit i Hardmaster počnu dozivati svoga druga. Bilo je vrlo tamno i nisu mogli ništa razaznati.

Međutim, ja sam ugledao njihove glave i prsa kad su izvirili iznad stijene i jasno se ocrtavali na slaboj svjetlosti.

Noć je sasvim prekrila krajolik.

Podigao sam sa zemlje nekoliko kamena i bacio ih ulijevo. Zapucali su prema zvuku, a onda krenu u tome smjeru.

Počeo sam se uspinjati dok su oni tragali za mnom i dozivali Bena. Naposljetku im se momak odazvao iz dubine.

— Da li je on dolje kraj tebe? — htio je znati Maffit.

Nisam čekao da Ben odgovori. Prebacio sam se preko ruba stijene, na visoravan i zatim odšuljao do svoga konja. U među-

vremenu sam iz sare izvukao nož.

Lako sam pronašao njihove konje. Bili su u vododerini, pedesetak koraka dalako od moga sivca. Zarezao sam kolane njihovih sedla, a onda čučnuo na stijenu koja je bila potpuno u tami, tako crnu kao što je bilo moje odijelo. No nisam jako zarezao kolane. Tek toliko da izdrže i puknu tek tada kada se jahač nogom dobro osloni na stremen kako bi mogao drugu nogu prebaciti preko sedla.

Nisam dugo čekao. Došli su, spotičući se. Pri tome su sočno kleli.

Hardmaster promuklim glasom reče:

— Taj se sigurno odsklizao preko stijena sve do dolje i sada trči u Tombstone. Dopustili smo da nas prevari. Kako smo mogli i pomisliti da bi mogao skočiti sa stijene u takvu dubinu?

— Povest ćemo njegovog konja i zaposjesti sve ulaze u grad — rekao je Maffit.

Stigli su do konja, odvezali ih i uzjahali.

Skočio sam, a istodobno se iz mojih usta vinuo strašan krik ženke pume. Takav je krik mogao i najmirnijeg konja dovesti do eksplozije, a to se dogodilo i s ova dva konja. Pojurili su tako paklenski da su iza njihovih potkova vrcale iskre na kamenitom koritu presušenog potoka.

Kolani su pukli gotovo istodobno.

Priskočio sam i koltom udario oba šupljoglavca po glavama kad su mi se dokotrljali go-

tovo pred noge. Zafim sam otišao po konje.

Ben se, sopćući, vukao uz strminu. Bio sam u napasti da mu u susret pošaljem nekoliko većih kamena, ali sam umjesto toga radije otišao do njegovih drugova, koje sam bio uspavao.

Nebo je postalo malo svjetlije. Magla se razila. Zvijezde su blagom svjetlošću obasjavale zemlju.

Rekao sam Maffitu:

— Maffit, da li me čuješ?

— Da, lupežu — odgovori Johnnyjev čovjek i zastenje.

— Danas ste došli za mnom usijanih glava. Odsad se držite daleko od mene. Takvih nikogovića kakvi ste vi rješavam se u prolazu.

Načas sam ušutio, a onda ledenim glasom dodam:

— Prenesite Johnnyju Kilhoeu moju poruku. Recite mu neka dođe osobno ako želi zadovoljštinu!

Uzjahao sam i usmjerio sivca prema gradu.

Vjerovao sam da Johnny neće ni pokušati da me dade ubiti u Tombstoneu.

* * *

Morao sam poći u trgovinu Barbre Shannon po novo odijelo, jer je ovo koje sam imao na sebi bilo poderano u uprljano. Uništilo se dok sam se prebaci-vao i klizio preko stijena.

Opet sam imao sreću i u trgovini nije bilo drugih kupaca. Barbra me kritički promotrila. Nakon kraće šutnje reče:

— S konja vjerojatno niste pali.

— Ne, nisam. Malko sam se verao po stijenama, možda pronadem srebrnu žilu.

Pošla je i donijela odijelo. Dok mi ga je pružala, zakima glavom i reče:

— Fair Play Lane... U novinama sam pročitala da kartaš to ga imena igra u salunu »Fair Play« bez ograničenja uloga. Kartate li uistinu pošteno, Kisco Lane?

Gledala me ravno u oči. Znao sam da bi osjetila kad bih pokušao slagati. Međutim, mogao sam mirne savjesti reći istinu. Zato odgovorim:

— Da, gospodo, kad ne bi bilo tako, ne bih smio posvuda kartati. Zar ste me do sada smatrali lakomislenim kartašem — varalicom?

I dalje me gledala. Ona jedna primjetno zaniječe glavom.

— Zapravo ne...

Imao sam osjećaj da se između nas dvoje već sada stvorila neka veza. Ona je razmišljala o meni, i sada to čini, a ja sam razmišljao o njoj.

Zaboga, pa ja volim Nancy rekoh samome sebi. A onda pomislim: A možda nije tako?

Otišao sam u svoj pansion i malo razgovarao s vlasnikom. Zamolio sam je neka mi spremi nešto za večeru, iako smo bili ugovorili da u nje dobivam samo zajuttrak.

Sat kasnije sjedio sam za svojim kartaškim stolom u salunu »Fair Play«. Odmah se kraj stola našlo nekoliko gostiju. Jedan muškarac, koji je pušio veliku cigaru i izgledao kao bogati vlasnik rudnika, reče a da nije izvadio cigaretu iz usta:

— Pročitali smo obavijest u novinama. Vi ste sigurno Fair Play Lane? Uistinu igrate bez ograničenja? Pa dobro, mi to želimo iskušati. U ovom gradu

bogu iza leđa vrlo je malo velikih kartaša a pogotovu nema poštenih. Rijetki su kao pas bez ouha. — Pogledao je ostale muškarce oko stola, pa upitao: — Hoćemo li početi, gospodo?

I ostali su bili tog mišljenja. Kimnuli su u znak suglasnosti i predstavili se, pa sjeli.

Bili su to odreda ljudi koji mogu u jednoj noći s lakoćom izgubiti i dvadeset tisuća dolara a da ne trepnu okom. Oglas u novinama shvatili su kao izazov. Bili su strastveni kartaši kao i ja. Ništa nije mijenjalo na stvari što su po struci bili inženjeri, stočari, agenti, rudari, vlasnici prijevoznih poduzeća... Bogati i uspješni, poslovni i poduzetni ljudi.

Većina njih bila je u Tombstoneu samo u posjeti. Ako se namjeravaju ovdje nastaniti, Johnny Kilhoe će imati s njima posla.

Počeli smo kartati.

* * *

U prvom sam satu izgubio sedam tisuća dolara. Međutim, taj mi je sat bio prijeko potreban. Kad bih dulje kartao s nekim igračem, moj bi mi nagon savršenom točnošću rekao da li me protivnik pokušava blefirati nekim smiješnim parom ili ima fleš. Točno sam znao što svaki njegov pokret ili trzaj znače. Lako dizanje obrve, podrhtavanje nosnica, čupkanje brka i još mnogo drugih sitnica bijahu za mene posve sigurni znaci.

Pošto sam izgubio sedam tisuća, bio sam već dobro obaviješten i počeo sam dobivati.

Bila su mi potrebna dva sata da dobijem natrag svoj novac. Nakon četvrtog sata počeo sam sve više i više dobivati.

U četiri sata ujutro, kad smo otkartali posljednju partiju i prebrojali svaki svoj dobitak, bio sam bogatiji za šest tisuća dolara. Bijah strahovito iscrpljen. Rublje mi se lijepilo uz oznojeno tijelo. Bilo je silno naporno tako intenzivno kartati, pazeći i na najmanji znak ili pokret suigrača a istodobno potpuno vladati cijelim svojim bićem.

Bio je to i strašno težak živčani napor, a živčana prenapetost je pridonijela općem stanju tijela. Popili smo posljednje piće za rastanak. Otkrio sam mnogo zajedničkih crta između svih nas.

Jedan kartaš, vlasnik rudnika, kimnuo mi je i rekao:

— Bila je to partija između džentlmena. To nije bio nikakav horuk-poker. Nije bilo ni čekića ni ratnih sjekira. Samo floreta. Bilo je izvrsno, iako sam izgubio dvije tisuće. Lane, s vama bih vrlo rado ponovo kartao. I, kunem se, jednom ću vas pobijediti!

— Sigurno da ga se može pobijediti.

To je rekao jedan od kartaša za kojega sam tijekom noći saznao da ima više od dvadeset tisuća goveda i da svake godine otprema vojsci tisuću mazgi.

— Može ga se pobijediti — nastavi stočar — ako njegov nagon iz bilo kojeg razloga ne bude profinjen kao što je bio večeras. Otkrio sam da se potpuno pouzda u predosjećaje. Međutim, i najnepogrešiviji nagon jednom mora zatajiti. Očito je da Lane karta vrlo mudro i da mu je um oštar, no bez istančane sposobnosti uživanja bio bi tek prosječni kartaš, koji ne

bi znao u pravo vrijeme povisiti ulog ili odustati. — Kimnuo je suigračima, pa dodao: — Da, Lane je jedan od rijetkih kartaša džentlmena. Sada znam zašto ga zovu Fair Play Lane.

Ustali su od stola i jedan za drugim krenuli prema izlazu. Ja sam počeo brojiti novac koji moram dati Hickamannu kao udio.

Charly pride stolu, ali ne samo zato da bi uzeo novac. Sjedne, zagleda se u mene, pa progovori:

— Jednom sam prisustvovao nastupu nekog vidovnjaka. Tako se čvrsto koncentrirao da je sav bio obliven znojem, kao i ti sada. Zar te takav način kartanja veseli?

Lagano sam kimnuo.

— To ti je kao dražkanje živaca — promrmljam. — Osjećaš se poput plesača na žici kad balansira nad provalijom a ispod njega nema zaštitne mreže. Čovjek pušta neka ga nagon vodi. No to je nešto što je teško objasniti, Charly.

Međutim, ti se još nisi pošteno obogatio.

Slegnuo sam ramenima.

— I to je dio svega toga. Jednom ne pode za rukom, a onda dode razdoblje kad čovjek dobiva. Dobitkom iz prošlosti kupio sam nedavno ranč. Lijepi komad zemlje u Wyomingu. Ne uzgajam dugorogu stoku, nego goveda bijele njuške, iz uzgoja Hereford. Ona se zimi hrane. Tisuću njih daje više od pet tisuća dugorogih goveda, a ja ih imam tri tisuće. Imam i dobroga predradnika i prvorazredne kauboje. Uzgajamo i konje. Dakle, Charly, da li je to nešto?

Gledao je u daljinu, kao da

želi vidjeti ono što mu opisujem. Pomislio sam da nije čuo pitanje, ali onda kimne pa progovori:

— Da, to je već nešto. Ja volim ždrebac i teliće. Kad sam prestao boksati, bio sam čuvar reda u jednom salunu. Onda sam jednoga dana i sam kupio salun. Ništa drugo nisam znao raditi, jer sam dotad sav svoj život živio po salunima. Međutim, bolje bi bilo da sam u Kaliforniji, kupio neku farmu i uzgajao breskve i jabuke. — Ustane. — No, dobro. Za danas je bilo dosta.

Međutim, nije se udaljio. Neko je vrijeme tako stajao, a onda iznenada upita:

— Johnny Kilhoe ti više nije prijatelj?

Pogledao sam naviše, prema njemu, i odgovorio:

— Nije. Morao sam ti to već prije reći, zar ne? Nisam to uradio zato što sam siguran da Kilhoe neće protiv mene ništa poduzeti ovdje u gradu...

— A zašto ne bi? — ozbiljno upita Hickmann.

— Zbog Nancy. Postoji mnogo toga između nas troje. Stara vremena... znaš i sam kako je to, Charly. Nancy bi mu zamjerila kad bi nasrnuo na staroga prijatelja. Pogotovu zato što me je već jednom prevario. A Johnny se nikako ne želi sukobiti s Nancy. Nego, zašto si me to pitao, Charly?

Zurio je u mene, a onda mi objasni:

— Znaš, Kisco, ja plaćam jednom od »osiguravajućih« društava veliku svotu da bi me štitiло. Noćas su zahtijevali od mene da te otjeram. Nagada se da Johnny Kilhoe preuzima u svo-

je ruke sve veću vlast i sve važnije poslove u Tombstoneu. On mora biti i vlasnik toga »osiguravajućeg« društva, koje nije ništa drugo do banda najgorih ucjenjivača. Ovdje, u Tombstoneu, svi su organizirani: kockari i kartaši, točitelji po lokalima, djevojke. Tko ne sudjeluje loše prolazi. Revolveraši i batinaši Johnnyja Kilhoea osvećuju se svakom tko im se usprotivi, bez obzira da li je posrijedi muškarac ili žena. — Hickmann snažno zakima, pa vrlo zabrinutim glasom nastavi: — Kisco, u gradu je stvorena velika i moćna organizacija, a konce poteže tvoj nekadašnji prijatelj. Možda će ovdje — ondje doći i do okršaja, većih ili manjih, jer u Tombstoneu ima i nekoliko drugih momaka koji imaju iste želje i ideje i koji se neće tako lako predati. Međutim, Kilhoe je prvi stvorio svoju organizaciju, koja svakim danom jača. A ta je organizacija jača od svih ostalih tigrova izvan nje.

— Moram li otići? Što si odgovorio ljudima iz te banditske ucjenjivačke družbe?

— Rekao sam im da baš zato svake večeri plaćam gomilu para da mi se nitko ne miješa u poslove — ljutito će Hickmann, pa ustane i udalji se od stoja.

Gledao sam za njim i razmišljao kako je Charly neustrašiv i tvrdoglav kad mu netko prijeti. Već to što daje novac za »zaštitu« mnogo je više nego što bih od njega očekivao. Dakle, posljednjih je godina malo popustio. Čini se da je, ostarivši, postao miroljubiviji.

Uzeo sam svoj novac, strpao

ga u džep, pa ustao i krenuo prema izlazu.

VII

Prošla je još jedna noć u divljem Tomstoneu. Tu i tamo derali su se pijanci. Konjanici i kočijaši napuštali su grad. Odnekud čuli su se pucnjevi, ali to nije bio zvuk borbe nego pucnjava kojom se iskazivala radost pijanaca na rastanku.

Skrenuo sam u uličicu koja je vodila do mogega pansiona... i ugledao nekog čovjeka.

Čim sam ga opazio znao sam da čeka na mene.

Bio je to George Maffit. Na glavi nije imao šešir, a preko čela bio mu je zalijepljen veliki flaster; pokrivao je ranu koju sam mu zadao svojim koltom.

Potegnulo je čim me ugledao, ne izgovorivši ni riječi.

Bio sam brži od njega, jer se nisam bezbrižno vraćao kući. Kako sam bio umoran i iscrpljen od duge noći probdjevene uz kartaški stok, živci su mi bili napeti. Zato sam reagirao brzinom divlje mačke.

Međutim, prvi metak nisam ispalio ni ja ni Maffit! Doletio je odnekud iza mojih leđa! Metak nevidljivog strijelca projurio je kroz moj kaput i spržio po rebrima poput snažnog udarca bičem, malo ispod pazuha.

Pucao sam na Maffita, bacio se u stranu i otkotrljao po tlu.

Čovjek iza mene opali još dva puta. Pucao je vrlo brzo i naglo. Međutim, pogriješio je što je počeo pucati odmah iza ugla. Udaljenost je bila tridesetak koraka, a to je za njega bilo previše. Zato je i ciljao tako loše.

Okrenuo sam se na tlu i pogodio ga jednim, jedinim hicem.

Kad se od udarca metka podigao na prste, prepoznao sam ga. Bio je to Clyde Hardmaster.

Maffitov drug ispusti revolver, obim rukama uhvati bolno mjesto na tijelu, pa skrene za ugao kuće i nestane u glavnoj ulici.

Pustio sam da ode, iako sam ga već jednom bio poštediti i iako mi je sada pucao u leđa.

Vidio sam Georgea Maffita kako leži na zemlji.

Mjesto gdje me okrznuo metak peklo je kao živa vatra. Ustanem i krenem. Uradio sam to hitro, prije nego što se pojavi još netko iz te družbe. Nisam bio daleko od pansiona kad su se otvorila vrata dućana. Barbra Shannon izide u kućnoj haljini, i uhvati me za ruku.

— Ranjeni ste. Uđite da vam mogu pomoći. Brzo!

Oklijevao sam i preko rame na pogledao natrag u uličicu.

Sivilo praskozorja nije mi omogućavalo dobar vidik, a počela se spuštati i magla. Ipak sam vidio da su iz glavne ulice u tu uličicu utrčale neke prilike. Dakle, čuli su pucnjavu i susreli Hardmastera.

Brzo sam ušao u dućan, silno iscrpljen. Barbra me pusti da se popnem stubama ispred nje. Pri tome je govorila:

— Sve sam slučajno vidjela s prozora. Iz spavaće sobe imam pogled na cijelu uličicu, sve do Allan Streeta. Nisam mogla spavati jer sam zabrinuta za Pabla. Već je trebao stići s kolima robe, po koju je otišao na željezničku stanicu. Tako sam vidjela kako dolazite, Kisco. A prije vas bijah opazila Maffita. Odmah sam ga prepoznala.

Stigli smo na kat i ušli u jednu sobu. Barbra reče:

– Sjednite. Čim vam skinem gornji dio, morat ćete leći na zdravu stranu. Košulja vam je potpuno tamna od krvi. Uništavate jedno odijelo za drugim. Zar je uvijek tako u vašem životu kartaša?

– Ne, nije uvijek.

Zaječao sam i legao na krevet.

Prije nego što je izašla da bi donijela vodu kojom će mi isprati krv, s gorčinom u glasu reče:

– Tog ste čovjeka zbog mene učinili svojim neprijateljem. Sada vas je uz pomoć jednoga druga uhvatio u stupicu. Nije mnogo trebalo pa da ostanete ležati ondje u prašini i...

Zašuti i otrči. Potrajalo je dok se vratila s kutijom s lijekovima i vodom. Isprala mi je krv, ali je teškom mukom zaustavila krvarenje na velikoj površinskoj rani.

– Liječnik bi je vjerojatno sašio – rekla je – no i ovaj će široki i jaki flaster držati ranu čvrsto zajedno.

Kad je završila vidanje, reče:

– Potrebno vam je novo odijelo. I rublje. Potpuno vam je uništeno. – Onda upita: – Što ćete uraditi?

Nisam odmah odgovorio. Najprije sam teškom mukom ustao i, malo se zanoseći, uputio prema prozoru. Rana me je još samo malo boljela i to sam mogao podnijeti.

Pogledao sam kroz prozor. Oko Maffita su stajali ljudi. Onda su ga podigli i odnijeli. Nitko se nije potrudio da potraži čovjeka koji je pucao na njega.

U Tombstoneu svake noći po-

teče krv, događaju se prepadi, na ljude se puca ili ih se premлатi. Često ima i mrtvih. Sve je više onih koji umiru u čizmama najviše naprasnom smrću.

Duboko uzdahnem, pa se okrenem prema Barbri.

– Što ću uraditi? – ponovim njezino pitanje. – A što bih i mogao? Ja sam kartaš i zato ću slijedeće noći ponovo sjediti za kartaškim stolom. Da, potrebno mi je novo odijelo. Najbolje, odmah dva. Imate li koje moje veličine?

Stajala mi je sučelice, naslonjena na zid. Rukom je stiskala okovratnik kućne haljine kao da joj je zima i gledala me široko otvorenim očima.

– Kakav je to život? – upita promuklo. – Zar za vas, Kisco, ne postoji ništa drugo?

Nasmiješio sam se, pa odgovorio:

– Možda postoji. Došao sam ovamo da bih u Tombstoneu naplatio jedan stari dug. Možda ću u tome uspjeti, možda neću. Ali...

Ušutim, jer nisam znao što bih rekao. Ni ona nije znala kako bi nastavila razgovor, pa krene prema prizemlju. Šutjela je sve do izlaznih vrata. Tu zastane i reče:

– Tijekom dana uredit ću dva odijela i odnijeti ću ih vašoj stanodavci.

– Mnogo vam hvala, Barbra. Vi ste divna žena. Nekad, u prošlosti, mogao sam imati vama sličnu ženu, ali sam bio budala i sve sam pogrešno uradio. Nisam je dobio, a vjerojatno nikada i neću.

– No vi je još uvijek volite?
– brzo je upitala.

Malo sam se zamislio, a onda promrmljam:

— U to više nisam siguran. Sada je sve nekako drugačije. Siguran sam samo u jedno: moram naplatiti stari dug.

Kad sam izašao, uličica je bila pusta. Tako je to u Tombstoneu, pomislim.

Tiho sam se uvukao u svoju sobu i vrlo brzo zaspao.

Kad sam oko podneva kupio novine, naišao sam na članak koji je otprilike glasio ovako: Već gotovo prema jutru u jednoj je uličici opet došlo do revolveraškog okršaja. Pronađen je jedan mrtvac, a viđen je ranjenik koji je posrtao. Kad će u našem gradu napokon zavlada ti red i mir?

Slijedilo je mnogo raznoraznih mogućnosti i prijedloga kako bi se to moglo ostvariti. Odložio sam novine i počeo razmišljati o Johnnyju.

Kad će napokon shvatiti da sam sada iz njegovog stroja izbacio dvojicu revolveraša a već prije Pecosa Picketta?

Nije ga brinula ni naša zajednička prošlost ni Nancy. Poslat će na mene druge, vjerojatno još bolje momke. On će zbog Nancy ostati u pozadini svega što dulje bude mogao. Ponovno će Charlyju narediti neka me ukloni. Pobrinut će se i za to da ni u kojem salunu ne dobijem kartaški stol.

Bio sam na crnoj listi, a Johnny Kilhoe je taj koji određuje tko će u Tombstoneu na nju biti upisan.

Poslije podne sam susreo Nancy. Zapazio sam je dok je iz-

lazila iz jednog od više modnih salona u Tombstoneu, u kojima su se mogli kupiti čak i najnoviji modeli, iz Pariza.

Život je uistinu pun iznenađenja, pomislim. U upravo dovršenom kazalištu »Ptičja krletka« nastupaju svjetski priznati umjetnici, u gradu se mogu kupiti najnoviji modeli, kao i u najekskluzivnijim salonima na civiliziranom Istoku. Istodobno putovi što vode u Tombstone prolaze područjem Arizone kojim se kreću bande odmetnika i skupine pobunjenih Indijanaca koji su napustili rezervat. A grad, na primjer, još uvijek daje nagradu za indijanski skalp.

Kad je Nancy izašla iz modnog salona, morala je proći kraj mene. Skinuo sam šešir i prihvatio mnoštvo omota. Bilo je očito da je prije toga kupovala i u drugim dućanima.

— Dobro si? — upitao sam je dok sam to brdo paketića raspoređivao po rukama.

Nije odgovorila na pitanje. Pogledala me, neobično ozbiljno i upitala:

— Zašto, do vraga, ostaješ u Tombstoneu?

— Svakim si danom ljepša. Nancy, imaš još jednu priliku. Odustani od toga da budeš Johnnynjeva ortakinja kako bi se na taj način obogatila. Odustani i pođi sa mnom! To je jedina prilika za tebe.

Gledala me, oklijevaljući i tapkajući na mjestu malim stopalima.

— Možda želiš da podem s tobom na onu tvoju smiješnu farmu u Wyomingu? — upita ljutito.

— Ne, Nancy — promrmljam — više to ne želim. Želim samo

da svjesno ne srljaš u opasnu pustolovinu. A uskoro ćeš se naći u njoj. Johnny je počeo koracati prevelikim koracima. Doživjet će gadan kraj, čak i onda ako se mene riješi, ili ako mu se sam maknem s puta. Nancy, Johnny pripada onoj vrsti ljudi koji su to lakomiji što više imaju. Poznavao sam takvoga čovjeka gore, u Montani. Henry Plummer bijaše istodobno i šerif i vođa skupine odmetnika. Objesili su ga. Sva njegova moć i bogatstvo nisu ga mogli izvući iz omče. Jednoga se dana okupila gradska milicija i objesili su ga. Johnny bi mogao isto tako proći. I zato ga napusti, Nancy. Prekini vaš ortakluk.

— Neću!

Otkako je saznala da smo ja i Johnny kartali o nju i da sam ja izgubio i zato bez ijedne riječi nestao, u njoj se nešto zbilo. Ili slomilo. Postala je hladna i proračunata. Vjerovala je da joj bogatstvo može nadoknaditi sve što je bila izgubila kad sam ja, budala, za nju kartao a da mi to uopće nije bilo potrebno.

Da sam je tada pitao... Nisam. Otišao sam. Oh, kakva sam budala tada bio!

Predao sam joj omote, naklonio se i udaljio. Otišao sam do staje, izveo sivca i uzjahao. Osjećao sam da mi je potreban svjež zrak. Za nekoliko ću sati ponovo sjediti za kartaškim stolom obavijen dimom.

Bio sam znatiželjan tko će danas okušati sreću protiv mene. U Tombstoneu se mnogo pričalo o sinoćnjoj partiji. Sada gotovo svi u gradu znaju u kojem se salunu može odigrati džentl-menska partija pokera.

Sadašnji je moj kapital izno-

sio dvadeset i tri tisuće dolara. Premalo ako se dogodi da me neko vrijeme prati zla sreća a moji protivnici to iskoriste i igraju na velike uloge. Prije takve velike partije moram još nekoliko puta imati sreću.

Kad sam te večeri ušao u »Fair Play«, Charly Hickmann je sjedio za svojim stolom ispod stuba, obavijen dimom cigare što ju je pušio. Glava mu se je dva razaznavala.

Vidio me i mahnuo mi pikovim asom, kojeg je upravo namjeravao priložiti pasijansu što ga je otvarao.

Prišao sam mu, sjeo do njega i vidio da mu se pasijans ne slaže.

— Tako je to — reče mi. — Karte koji put govore istinu. To može biti slučajnost, ali i neki znak. Ozbiljno me pogleda u oči i nastavi: — Kisco, naređeno mi je da te otjeram. Ako to ovisi o udruženju za »zaštitu« poslovanja, ti u Tombstoneu nećeš naći kutak gdje bi mogao opstati. Svatko tko bi ti pružio kakvu mogućnost i tko bi te podržao mnogo bi toga stavio na kocku. Meni bi mogli zapaliti salun, ili dignuti u zrak moju pecaru za žestoka pića, ili...

Ušutio je jer je znao da nije potrebno nabrajati sve neugodnosti koje bi ga mogle zadesiti.

— No, dobro, moram otići. Ne bi bilo nimalo pošteno kad bih tražio da zbog mene staviš na kocku svoju budućnost u ovome gradu, zar ne?

Počeo je snažnije povlačiti dim iz cigare. Onda desnicom odgurne karte, ljevicom prijeđe preko čelave lubanje, pa promrmlja:

– Nikada nisam ni pred kime pokleknuo. Cijeloga su me života obarali, ali ja sam uvijek ustajao. Svakom momku koji me je pokušao suviše priklješiti, nagazio bih na prste. Međutim, Kisco, sada sam stariji. Negdje u Kaliforniji imam kćer i unuka. Želim posjetiti kćer, upoznati zeta i vidjeti unuka.

Načas ušuti, kao da mora dobro promisliti o onom što mi namjerava reći. Onda nastavi:

– Kisco, želim prodati ovaj salun sa svime što uz njega ide. Cijena: pedeset tisuća dolara. Budeš li noćas pri pokeru sretno ruke, možeš ga kupiti za tu svotu. Dopustit ću ti da do jutra ovdje kartaš. Toliko ću staviti na kocku. Sutra namjeravam na ovaj ili onaj način izići iz tog posla. Dakle, razumio si što ti govorim?

Pogledao sam ga, svjestan što se iza te ponude krije. Charly je ostario i ne želi se više boriti. Želi otići kćeri i unuku, ali je preponosan da bi popustio pod pritikom i ponizio se. Njegov salun vrijedi mnogo više od pedeset tisuća dolara. Samo njegova pecara i postrojenje za pravljenje piva vrijede više.

Riječ je o tome, pomislim, da Charly još jednom želi stati na prste momcima koji su ga priklještili. Da, to odgovara njegovoj prirodi. A kako zacijelo ima i uštedevine, pedeset tisuća bit će mu dovoljno.

Kimnem.

– Možda ću noćas imati sreće, Charly.

* * *

Da ne bih duljio, reći ću samo da sam imao sreće. Ili nije bila sreća posrijedi, nego i opet dobar predosjećaj?

Uz mene se okupilo nekoliko vrsnih kartaša. Samo jedan od njih sudjelovao je i u jučerašnjoj partiji, ali su i ostali određeni bili džentlmeni. Oštri kartaši, ali poštenu.

Ponoć je već odavno bila prošla kad je tu i tamo počela popuštati koncentracija. Tada ni razum ni nagon više nisu izoštrjeni ni budni kao u prvim satima igre. I to je vrijeme kad valja žestoko zaigrati. Tada se mora imati hrabrosti da se u pravi čas blefira ili prozre protivnikov potez.

Bio sam stručnjak baš za takve trenutke. Još sam se mogao kontrolirati. U mene koncentracija nije popuštala. Ispod odijela sam se još jače znojio, ali sam mogao izdržati a da snaga mog rasuđivanja ne oslabi.

U dva po ponoći počeo sam dobivati. Do tada smo svi bili nekako približno na onome na čemu smo počeli. Igrali su visoko, ali ja sam točno predosjećao kad pokušavaju blefirati kao i kada imaju kartu koju je teško pobijediti. Svakoga od suigrača poznavao sam u dušu.

Da su me karte bolje služile, mogao sam ih toga jutra učiniti siromasima. Nikad u životu nisam imao tako lošu sreću s kartama. Dobivao sam samo zato, i to svako drugo ili treće dijeljenje, što sam uvijek bio siguran kad sam jači od njih ili kad me pokušavaju blefirati.

Onda je, oko četiri ujutro, još jednom došlo do velike partije.

Svi smo imali prilično jake karte. Svaki od nas vjerovao je u svoju kombinaciju. I zato su uložili postajali sve viši. Neki su počeli odustajati.

U igri smo ostali ja i jedan vi-

soki i vitki Meksikanac, koji je imao velike posjede s obje strane granice i za kojega je radi- lo stotinu nadničara. Zvali su ga don Felipe, a tokom noći bio sam saznao da ima velike plantaže pamuka. Poznati pi- mo-pamuk što ga je on uzgajao jedan je od najkvalitetnijih na svijetu. Jedini problem koji je mučio toga bogatog plemića bi- lo je pitanje prijevoza.

Dakle, ostao je u igri. I proži- drao me svojim crnim očima, kao da me želi hipnotizirati.

Međutim, nisam se dao sme- sti. Imao sam fleš*, a nisam vje- rovao da i taj plemić ima jaku kartu. Htio me blefirati. Poželio je da sebi priušti veliko veselje i da prvi put te noći, bolje reče- no jutra, pokuša blefirati na ve- liku dobit.

Oh, kakvo bi mu zadovoljstvo pružio kad bi mu to uspjelo! A što bi tek rekli ostali suigrači, koji su odustali i sada su nas sa smiješkom promatrali.

Osmjehnuo sam mu se kad je povisio, nagnuo naprijed i udvostručio njegov ulog. Nisam bio budala. Još ni u jednoj par- tiji te noći nisam bio tako stopo- stotno siguran. Znao sam da se u taj svoj predosjećaj mogu pot- puno pouzdati.

Kad je to shvatio i don Felipe, otišao je već predaleko. Me- đutim, bio je dovoljno pametan da ne forsira, pa je napokon odustao. Podigao je ruke, kao da se predaje, i naslonio daleko unazad.

— Bilo je dosta, gospodin Lane — rekao je. — Želio sam iskušati kolika je vaša hrabrost kad se igra do krova. Ja pas- ram.

Pokazao nam je svoje karte

Imao je tri dame i dvije devetke.

Za normalnu partiju nimalo loša karta. S takvim se kartama moglo poprilično reskirati. Me- đutim, u tako jakoj partiji to je već graničilo s drskošću.

Okrenuo sam svoj fleš.

Jedan od suigrača usklikne:

— To je to! Gospodin Lane je tokom ove noći sigurno imao barem deset puta uistinu jake karte. Međutim, njegov mu je nagon točno rekao do koje gra- nice smije ići i on je, unatoč do- broj karti, pasirao. — Okrenuo se licem prema meni i nastavio: — Gospodine Lane, vi biste mo- gli nastupati na velikim pozor- nicama kao vidovnjak, ili kao osoba koja čita tuđe misli.

Osmjehnuo sam se.

— Smatrate li to nepoštenim?

— O, nipošto ne! Svi bismo pokušali isto kad bi nam to us- pijevalo. Mi smo časno poraže- ni. Bila je to prvorazredna par- tija, istinsko zadovoljstvo. No, jednoga dana će se odnekud pojaviti bolji kartaš od vas i on će vas poraziti. Rado bih tome prisustvovao. Ne zato što bih volio vidjeti kako vi gubite, go- spodine Lane, nego zato što bi bilo zadovoljstvo promatrati su- kob dvojice velikih kartaša.

Ustane i pokupi novac koji mu je preostao. Onda se naklo- ni i reče:

— Bila je to uistinu ugodna večer, gospodo. Želim vam laku noć.

Dugi su ga slijedili, jer je io- nako bilo vrlo kasno. Don Felipe, koji je ostao posljednji, re- će:

— Ako jednom prijedete na meksičku stranu kod Nogalesa, bilo bi mi drago da vas ugostim. Odmah kraj Nogalesa je glavno

mjesto mog boravišta. Hacijenda Rosa Blanca sigurno bi vam se svidjela. Osobito se dobro može upoznati čovjeka kad se s njim karta ovako kao što smo nas dvojica kartala. Bila bi mi čast da vas mogu ugostiti.

Kad je otišao, sjedio sam za stolom i zurio u novac. Onda se trgnem i ogledam.

U salunu je bilo još samo nekoliko gostiju, koji su ostali da bi promatrali igru. Neki su mi se osmjehnuli, drugi kimnuli u znak priznanja. Jedan od njih reče:

— O ovoj će se partiji pokera pričati u Tombstoneu i okolici. Svatko tko će vjerovati da je velik igrač doći će ovamo da bi pokušao sreću. Mislím da uskoro nećete kartati samo s džentlmenima, gospodine Lane. Najvjerojatnije će se ovamo dovući kartaški varaalice. Želim vam mnogo sreće, Fair Play Lane.

Kimnuo sam mu, zahvaljujući se.

Kad su se svi razišli bilo je već pet ujutro. Charly je bio zatvorio salun i sada je posljednje goste pustio kroz pomoćna vrata. Onda je i njih zaključao, pa krenuo prema meni.

Pred stolom je zastao, zagledao se u novac na sredini stola i rekao:

— Pristojan pot. Sigurno ima dvadeset tisuća. Dakle, Kisco, možeš kupiti moj salun. Međutim, ne moraš ako to ne želiš. Nemalo ljudi s toliko novca smirilo bi se negdje u sigurnosti. Što te uopće zadržava u ovoj me gradu, mladiću moj?

Osmjehnuo sam se. Onda gurnem novac što je bio preda mnom k hrpi koja je bila po srijedi stola pa rečem:

— Pomogni mi prebrojati. Zatim ćemo odmah načiniti ugovor. Bit će najpametnije da ujutro otpučeš prvom kočijom, prije nego što odmetnici i pljaškaši saznaju da s punom vrećom novca putuješ kroz divlju Cochiseovu zemlju. Ako te i vide, mislit će da putuješ u Tucson, kako bi popunio zalihe ili nadgledao utovar robe u teretna kola.

Pogleda me, pa sjedne. Zajedno smo brojili novac. No kad bi god složio snop od tisuću dolara, Charly bi malko zastao i ispitivački me promatrao. Jednom je i progovorio.

— Ti si lud — reče. — Ako se Johnny Kilhoe izravno okomi na tebe, nijedan od namještenika neće ostati da bi radio za tebe. Otići će svi: točitelji, plesačice, glazbenici i poslužitelji. Ostat ćeš potpuno sam.

— Vidjet ćemo. Nekako ću se snaći.

— Poslat će te do vraga. Kad bih bio deset godina mlađi, kad ne bih imao kćer i unuka koje želim vidjeti, ostao bih i pomogao ti. No ostario sam, Kisco. Star sam i umoran. Tražim miran kutak u sunčanoj Kaliforniji. I zato se ne ljuti na mene.

— Ljutiti, na tebe? Zahvalan sam ti što mi tako jeftino prepuštaš svoj posao. Već dosad si uradio vrlo mnogo za mene, Charly.

VIII

Charly Hackmann otputovao je ranom jutarnjom kočijom. Mahao sam mu, osjećajući pri tom gorčinu. Svega me je preplavila dok sam gledao kako mi dobar prijatelj odlazi. Ostario je i više nego što bi se to prema

njegovu izgledu moglo zaključiti, pomislim. Shvatio je to tek ovdje, u Tombstoneu. Bio je dovoljno pametan da sa svim prekinu i otputuje.

Hoću li i ja biti tako pametan da se u pravi čas povučem? Dok sam otvarao salun, nogostupom naiđe neki čovjek. Srednje visok, dobro izbrijan, neupadljive vanjštine. Na prvi pogled promatrač bi ga procijenio kao trgovačkog putnika. Na glavi je imao plitki stetson šešir tvrdog oboda. Taj šešir nije imao po srijedi uobičajeno uleknuće; djelovao je tvrd, krut i nekako suviše ravan.

Neznančev savršeno sašiven kaput bio je, začudo, malko preširok. Kad se čovjek dovoljno približio, tako da sam ugledao njegove blijede i poput glečera hladne oči, shvatio sam da je kaput preširok zato da bi mogao pod pazuhima imati korice i u njima kratkocijevne koltove.

Neznanac zastade predamnom, kimne i tiho se predstavi:

– Fess Lassiter.

Odmah sam znao da on nije »neki« Fess Lassiter, nego upravo »onaj« Fess Lassiter s kojim se oko pola tuceta velikih revolveraša pokušalo ogledati u revolveraškom dvoboju.

Sve ih je pobijedio. O tome se posvuda pričalo. Na jugozapadu su Lessitera smatrali kraljem revolveraša. Gotovo je uvijek bilo dovoljno da jednostavno došeta pred nekoga i izusti svoje ime.

– Ja sam Kisco Lane – odgovorim mirno. – Željeli ste k meni?

Kimne i zagleda se u mene

očima tvrdim poput brušenoga dragog kamena.

– Charly Hackmann je otišao odavde. Srećom po sebe, budući da se nije obazro na zabranu. Vi ste protekle noći dobili gomilu para za kartaškim stolom. Da li ste kupili od njega ovaj lokal?

– Što će se dogoditi ako sam to uradio?

Pogledao me hladnom odlučnošću. Izgledao je nepokolebljiv i nezadrživ. Čovjek kojemu se nikako ne možete ukloniti s puta. Iz njega je strujala ledena ljutitost i bio sam uvjeren da bi prosječnog čovjeka slomio već samim izgledom.

– Nemam ništa osobno protiv vas – odgovorio je i nastavio: – Preuzeo sam zadatak da vas otjeram iz Tombstonea. Poznato sam po tome da svaki zadatak koji preuzmem i obavim, ovako ili onako.

Glas mu se nije ni za nijansu povisio dok je izgovarao posljednje riječi, ali su mu oči ledeno svjetlucale.

Fess Lessiter je bio ubojica. U obred kojim je obavljao svoj posao ubrajalo se i to da svoju žrtvu opomene i da joj pruži priliku da pobjegne, čime je želio pokazati da sebe smatra polubogom koji svojom rukom poklanja život, ili ga oduzima. Bio je sebeljubiv i zaluden svojom umišljenom veličinom.

– Možda bismo se mogli sporazumjeti prije nego što mi odredite rok do kojega moram otići – promrmljam. – Da, ja sam kupio ovaj salun. Johnny Kilhoe može doći ovamo i još se jednom odmjeriti sa mnom za kartaškim stolom. Recite mu da zahtijevam revanš. To će biti

dovoljno. On će odmah znati što pod time mislim. Molim vas, recite mu neka dode sâm. I neka ne uzmakne. Ako izgubi, otići ću iz Tombstonea u roku jednoga sata. On mi duguje re- vanš, gospodine.

Lessiter me je gledao, a ja sam mu uzvratilo pogledom. Ni- smo se pokrenuli gotovo čitavu minutu.

Uhvatio sam njegov oklijeva- jući pogled. Naša unutrašnja strujanja su se sukobila. Osje- tim kako njegova volja napada moju i kako me ta snaga poku- šava slomiti.

Izdržao sam. Štoviše, svake sam sekunde postajao opušte- niji i sigurniji u sebe. Nisam se ni najmanje bojao Lessitera i on je to osjetio.

U njegovim se očima na siću- šan trenutak pojavi nesigur- nost i začudenost. Onda kimne, pa odgovori:

– Dobro. Mislim da je to pa- metan prijedlog da bi se našlo rješenje problema koje će se svidjeti i gospodinu Kilhoeu. U svakom slučaju, on će čuti što predlažete prije nego ću prijeći u akciju. Međutim, nije posrije- di takva žurba da biste morali napustiti grad za samo sat vre- mena.

Okrenuo se i htio produžiti nogostupom, ali onda ponovo zastane i promrmlja:

– Nadam se da nećete pogri- ješiti, Lane, i pomisliti da ste ve- lik revolveraš samo zato što ste uspjeli pobijediti nekoliko dru- gorazrednih momaka? – Neću. A ako vas to može umiriti, go- spodine, znajte da su mi dobro poznate granice mojih moguć- nosti i sposobnosti. Ne umi- šljam da sam velik momak. No

moram vam reći još nešto. Ni- malo vas se ne bojim. Moj pre- dosjećaj koji me nikad dosad nije prevario, rekao mi je da ne postoji razlog zašto bih vas se morao plašiti.

Nasmijao se. Smijeh mu je bio leden poput sante. A u njego- vim očima zrcalio se neizreciv bijes. Udaljio se a da više nije rekao ni riječ. Onizak, hlad- nokrvan i opasan čovjek. Mu- škarac koji se osjeća velikim sa- mo onda kada ga se drugi boje.

Međutim, u jedno sam bio si- guran. Fess Lassiter bio je mno- go opasniji od Pecosa Picketta, Georgea Maffita i Clydea Hardmastera!

* * *

Do podneva sam spavao u bivšoj Charlyjevoj sobi.

Kad sam sišao, poslužitelji Kinezi već su temeljito očistili salun i igračnicu. Sve sam pre- gledao i rekao im da sam zado- voljan. Onda ih upitam:

– Što radi China Mary? Čuo sam da je ona u vašoj četvrti postala »glavna« i da je preuze- la vodstvo u Hop-Townu.

Nasmiješili su se i kimnuli. Jedan od njih reče:

– Ona je pametna. Sve dovo- di u red. Naredila nam je da do- bro radimo za vas. Svidate se China Mary. A tko je njezin pri- jatelj, na njenoj su strani svi Kinezi. Ako želite saznati što se zbiva u Tombstoneu, samo nas pitajte. Naši dječaci rade u mnogima kućama. Oni sve čuju i sve vide, ali šute. No pred pri- jateljima China Mary neće šu- tjeti. Da nije bilo vas, gospodine, Apaši bi ubili China Mary i nje- zine djevojke.

Fleš – skala u boji (Op. pr.).

Shvatio sam da su svi Kinezi u Tombstoneu na mojoj strani. U samo nekoliko dana China Mary je postala gradonačelnica Hop-Towna. Kinezi su bili voljni da se stave pod njezino vodstvo i tako postanu usko i čvrsto povezani.

Kako su oni pametni, pomislim. Kad bi i bijelci tako postupili, ubrzo bi zavladao red i momci poput Johnnija Kilhoea nikad ne bi došli na zelenu granu.

— Drago mi je što imam tako povjerljive pomoćnike kao što ste vi — rekao sam im. — Poručite gospođi Ah Chum da ću je uskoro posjetiti.

Sjeo sam za stol ispod stuba, za kojim je uvijek sjedio Charly, i počeo slagati pasijans.

Točitelji su stigli u kratkom razmaku jedan za drugim. Kad sam ih obavijestio da sam sada ja vlasnik saluna, oni su se uznemirili. Kao da im je odjednom postalo vruće pod nogama.

— Već smo čuli za tu promjenu — reče jedan od njih — a čuli smo i to da imate teškoća s određenim ljudima u gradu. Mi imamo svoj ceh, gospodine. Svi kartaši, točitelji, redari i djevojke... pripadamo tom cehu. Možda će nam narediti da ne smijemo raditi za vas.

— I što ćete tada uraditi?

— Ako ne poslušamo, stavit će nas na crnu listu — promrmlija drugi točitelj.

Njegovi drugovi kimnu da je tako.

— E, u mene ste već sada na crnoj listi. Plaćam vas ja, a ne taj vaš ceh, zar ne? Kako bi bilo da sada pokupite svoje stvari i odete po plaću u ceh? Dakle,

dajem vam pet minuta da odlučite.

Zaprepašteno su buljili u mene. Onda jedan promuca:

— Nećete naći nikoga tko će raditi umjesto nas...

— Pa što onda? Ako ne mogu čvrsto računati na to da ćete prionuti na posao, radije ću se odmah lišiti vaše pomoći. Dakle, odlazite! Neka se ceh pobrine za vas. Načinit ću natpis i objesiti ga iznad točionika. Na natpisu će pisati da se gosti umoljavaju neka se sami posluže i novac stave na stol. Kladi-mo se da će to prihvatiti!

I dalje su se čudili kako sam sve to olako prihvatio. Još su uvijek oklijevali, a onda jedan od njih iznenada reče:

— Ah, baš me briga! Fućkam ja na ceh! Ostat ću, pa ma što se dogodilo. Svidjelo mi se već u Hackmanna. Ostat ću, gazda, i provoditi ono što mi naredite.

Za njim su se povel i njegovi drugovi. Rekli su da će ostati.

— Dobro, pokušajmo — pri-stanem. — No ako me ostavite na cjedilu, gorko ćete požaliti. To dobro upamtite: možete odustatu sada, ili sa mnom nastaviti do kraja. Kako se zovete?

Predstavili su se: Frank, Jubal, Bill. Prezimena ionako nisu bila važna. Važna bijaše samo njihova vjernost prema poslodavcu, njihov rad i poštenje. Odmah su prionuli poslu i doveli u red sve što je bilo u njihovoj nadležnosti.

Budući da se sve odvijalo u najboljem redu i da moje prisustvo nije bilo potrebno, otišao sam iz saluna.

* * *

Šetajući gradom, susretao

sam ljude koji su me poznavali i pozdravljali. Zatim sam otišao do staje i obišao sivca. Nisam namjeravao jahati, iako me rana više nije boljela.

Stigao sam i do trgovine Barbre Shannon. Kad sam vidio da unutra nema mušterija, udem. Dočekao me sjedokosi Meksikanac. Znao sam da je to Pablo, kojega je Barbra tako nestrpljivo očekivala. Kimnuo sam mu i rekao:

– Dolazim kao pacijent gospode Shannon. Mogu li s njom razgovarati?

Začudeno me promatrao, uzalud pokušavajući shvatiti što želim reći. Dok mi je na sve uzvraćao ljubaznim osmijehom, iz susjedne prostorije dođe Barbra.

– Boli li rana? – odmah upita i pažljivo se zagleda u mene.

Zanijekao sam glavom i s osmijehom na usnama zagledao se u nju.

– Više ne boli, no trebalo bi pogledati ranu i promijeniti flaster, zar ne? Vi to umijete bolje od liječnika.

– Ako rana ne boli i u njoj ne kuca, tada nije upaljena. Dobro bi bilo da flaster ostane još nekoliko dana, jer čvrsto stišće rubove rane. Ipak bi bolje bilo da odete liječniku, Kisco.

– Bolji ste od liječnika. – Nasmiješio sam se i dodao: – Zapravo sam došao zato što sam vas želio vidjeti, a za to mi je bio potreban izgovor.

– Ispekla sam kolač i skuhalo kavu. Pablo obožava kolače. Vesela sam što je stigao sretno i nije imao nepritika. Dovezao je dvojica kola puna robe. – Okrenula se prema Meksikan-

cu i rekla: – Pablo, ovo je Kisco Lane. – Meni reče: – To je Pablo Uvaldo. Njegova je žena bila moja dađilja, tamo u Georgiji.

Kimnuo sam Pablu i pružio ruku. Meksikančev je pogled bio lukav i ispitujući.

Pošao sam za Barbrom u susjednu sobu, da pojedem kolač i popijem kavu. Nismo mnogo razgovarali, jer je ona povremeno morala izlaziti. Kad bi došlo više mušterija odjednom, Pablo nije stizao sve poslužiti i ona mu je pomagala.

Strpljivo sam čekao i razmišljao o Barbri i Nancy. Neprekidno sam ih uspoređivao i sve više sažaljevaao Nancy. Zašto nije mogla biti takva žena kakva je Barbra, pitao sam se. Zašto toliko čezne za bogatstvom da se uortačila s jednim banditom? S pohlepnim, gladnim, dvonožnim tigrom?

* * *

Kad sam ušao u »Fair Play« već je zanoćalo. Svjetiljke su bile upaljene, a plesačice spremne da probdiju još jednu dugu i napornu noć.

Opet sam sjeo za stol za kojim je uvijek sjedio Charly. Jedan od Kineza donese mi večeru. Jeo sam i promatrao kako se okupljaju glazbenici.

Dva sata prije ponoći zauzeo sam mjesto za svojim kartaškim stolom, nekad unajmljenim a sada mojim vlasništvom.

Došlo je nekoliko novih kartaša, koji su čuli o mojim dosadašnjim uspjesima i kojima sam bio preporučen kao osobito dobar kartaš.

Upoznali smo se. Jedan od

njih, Hank Bradley, od prvoga mi se trenutka nije svidao. Predstavio se kao engleski džentlmen koji je tek nedavno uselio u Ameriku. Poslije nam je spomenuo kako je doputovao zato da bi putovao okolo i kartao. Preduzeo si je da će kartati u svim velikim gradovima svijeta. Nastojao je pobuditi utisak da si to može priuštiti.

Ja mu nisam povjerovao. Nagonski sam osjećao da s tim momkom nije sve u redu.

Kod svakog šestog miješanja uzimali smo novi omot karata. Kad je došao red na Bradleyja da dijeli, on je s pomoćnog stolića uzeo nove karte i pokazao nam propisno zapečaćen omot, kako bismo svi vidjeli da karte još nisu bile otvorene.

Tada sam ga uhvatio! Djelić sekunde zatim moj je deringer bio preko stola uperen u njega i ja sam rekao:

— Stoj! Mirujte!

U mojim je očima vidio ledu nepomirljivost. Nije bio nepromišljen, pa se nije ni pomakao.

Ostali su se suigrači čudili. Ništa nisu vidjeli. Bili su to ljudi koji nisu kartaši po struci, pa ne poznaju brojne trikove profesionalnih kartaša.

— Neka netko iz unutrašnjeg džepa njegovog kaputa izvadi pravi snop karata — rekoh. — Naš je partner pravi čarobnjak. Možda je čak nastupao pred gledaocima na pozornicama. Promijenio je karte onoga časa kad je pokazivao ispravan pečat na omotu kojega je trebao otvoriti. Za to je vrijeme držao u drugoj ruci snop posebno namještenih karata. Mogu se okladiti da je te karte tako slo-

žio da bi ih trebao samo na određen način promiješati pa da mi dobijemo vrlo jake karte i upustimo se u rizik. On bi dobio najjače; fleš kojim bi sigurno dobio. Kako bismo zbog dobrih karata svi igrali visoko, dobro bismo napunili banku. Zar nije tako, gospodine Bradley?

Ništa nije rekao. Samo je nervozno grizao tanke usne.

Jedan od suigrača, rančer strogoga lica, ustane i stane Bradleyju iza leđa, pa preko ramena posegne u unutrašnji džep njegovoga elegantnog kaputa.

Izvadio je snop karata koje je Bradley pred našim očima otvorio i u slijedećem djeliću sekunde zamijenio za vlastite. Bile su i iste vrste i istovetnoga uzorka.

Ljudi za stolom ništa nisu rekli. Promatrali su varalicu koji je, blijed i dalje grizao usne.

Znao je da će se loše provesti. U svakom salunu najmanje što bi mu se moglo dogoditi bilo je to da bude premlaćen. No mogao je dobiti i metak u glavu, a da za to nitko ne bi bio suden.

Upitao sam spuštenim glasom:

— Osjeća li se netko od džentlmena prevarenim?

Zanijekali su glavama, a jedan reče:

— Ne, zahvaljujući vašoj budnosti, gospodine Lane.

Drugi kimnu potvrdno, u znak da su suglasni.

Pogledao sam varalicu i oštro mu naredio:

— Odlazite! I nikada se više ne usudite ući u moj salon!

Zurio je u mene. Na čelu su

mu sjale kapljice znoja. Onda ustane, pokupi novac što je stajao pred njim na stolu i pohita iz saluna.

— Džentlmeni — rečem — možemo prekinuti ako ste izgubili volju za kartanjem.

Bili su protiv toga. Jedan reče:

— Naprotiv, sada tek može početi prava igra među džentlmenima, zar ne?

Ostali kimnu. Prije nego što smo mogli nastaviti iz kruga promatrača se probije jedan čovjek i pride stolu. Vjerojatno je iz pozadine promatrao sve što se zbivalo.

— Nadam se da mogu uskočiti na mjesto kartaša koji je ispio iz igre i da ću biti primljen među džentlmenne.

Svi smo ga pogledali. Znao sam koga ću vidjeti kad podignem glavu. I predobro sam poznao taj glas.

Preda mnom je stajao Johnny Kilhoe i smiješio nam se.

Dakle, prihvatio je moj prijedlog! Došao je da mi dá revanš. S namjerom da me i ovoga puta pobijedi. I to ne bi bilo nimalo nemoguće, jer je kartaš ravan meni.

Pogledao sam suigrače. Jedan za drugim kimnu da su suglasni s Kilhoeovim prijedlogom.

Johnny sjedne na prazan stolac i izvadi novac. Bila ga je povećala hrpa. Više od pedeset tisuća dolara, u omotima po deset tisuća. Sve je svoje džepove na elegantnom kaputu stila Prinz-Albert napunio novčanicama.

Kad smo ugledali toliki novac, svima nam je bilo jasno što

je naumio. Malo zatim i on nam je potvrdio da imamo pravo.

— Tko me još ne poznaje, odmah će čuti tko sam. Ja sam Johnny Kilhoe. I došao sam da pobijedim. Čuo sam da Fair Play Lane karta bez ograničenja. Pa dobro, ja sam spreman!

Uzeo je novi omot karata, otvorio ga i počeo miješati. Za vrijeme miješanja sve nas je redom pogledao, a onda uperi pogled u mene.

Znao sam da je došao zato da bi me za kartaškim stolom pobijedio. Ako mu ne bude dovoljno tih pedeset tisuća, dat će da mu donesu još. Zamislio sam se. Johnny ima mnogo više novca od mene. Ako je otkako nismo zajedno imao kod kartanja sreću, kao što sam je ja imao, zaradio je golemu svotu.

Sada će igrati svoju najveću igru. Došao je da bi u tu igru stavio sve što je dosad uz pomoć svojih plaćenika opljačkao.

Podigao sam glavu i pogledao preko Johnyja, da bih vidio njegove tjelohranitelje i pratitelje. Ugledao sam samo Fessa Lessitera. Johnny Kilhoe poveo je sobom samo toga opasnog revolveraša!

IX

Igrao sam oprezno, ali sam gubio. Nikako se nisam mogao uživiti u igru. Moj je predosjećaj otupio.

Moja se imovina polako topila. Nisam ni bio bogat kao noć prije toga, jer sam u međuvre-

menu od Charlyja kupio salun i isplatio mu pedeset tisuća.

Kad sam gotovo ostao bez

novca, pogledao sam Johnnya u oči. Ugledao sam i prepoznao okrutno svjetlucanje i zloradost. Misli da sam već gotov, pomislim. Znao je, kao i ja, da je vraški teško u kratko se vrijeme izvući iz nevolje i da se karta polagano okreće nabolje.

No zar sam doista samo loše sreće, upitam se. Nisam li bio i nekoncentriran? Sada, pošto sam u Johnnyjevim očima zamijetio zlobnu razdraganost, iznenada se probudio moj osjećaj samosavlđavanja. Shvatio sam da moram postati hladnokrvan. Hladan poput sante leda.

Možda sam zatim imao i sreće. Johnny je dva puta igrao pot koji je bio prilično visok, no oba sam puta bio jači od njega.

Znao sam da se neće i treći put zaletjeti u želji da me što prije pobijedi. Kod slijedećih jakih karata povicivati će uloge nevjerovatno visoko. Htjet će me prisiliti da prijevremeno pasiram, tj. odustanem u rundi, ili da izdržim do kraja i pri tome sve stavim na kocku.

Pogledavši Johnnya, sada u njegovim očima ugledam bijes, koji ga još nije napustio nakon što je izgubio ona dva visoka pota i vidio da imam pred sobom više od dvadeset tisuća dolara.

Ponovo sam se mogao osloniti na svoj nagon. Sve sam zamjećivao i bilježio u sebi. Svaki, i najmanji znak koji mi je odavao karte protivnikâ. Postajao sam sve sigurniji. Potpuno sam vladao sobom.

Johnny Kuhoe bijaše igrač potpuno drukčijeg tipa. On je djelovao bezosjećajno. Iz njega nije izbijalo unutarnje zračenje. Kad je zatim

dobio jake karte, oklijevao je bi li sudjelovao u igri.

Igra se razvukla. U četiri ujutro dvojica suigrača prekinu s kartanjem i odu. Ostali smo Johnny, ja i još dvojica. I ti su kartaši dobro držali korak. Dotad su se dobro snalazili.

Oko nas se okupio krug promatrača, no što je dan postajao svjetliji bilo ih je sve manje. A onda su pridšli novi, koji su u cik zore čuli što se zbiva u salunu »Fair Play«. Htjeli su prisustvovati velikoj partiji pokera. Većina je privukla stolce i sjela uokrug, no nijedan bliže stolu od tri koraka.

Moja dva Kineza nećujno su privukli pomoćne stolove, pa su na njima poslužili zajutrak i piće. Kretali su se jedva čujno. Točitelji su i dalje radili i nisu zatvorili lokal. Glazbenici su odavno prestali svirati i spremili glazbala, ali nisu otišli. Pridružili su se promatračima.

Svi su bili na mojoj strani. Znao sam to čim sam pogledao okolo.

Prijepodne je poodmaklo. Kako se igra odvijala, tako sam sve više dobivao. Koncentracija me nije napuštala, iako me takva živčana napetost umarala više nego što bi me umorio težak posao drvoseče.

Znao sam da moram izdržati. Kraj maloga kartaškog kapitala nisam sebi mogao dopustiti veći gubitak. U tom bi me slučaju Johnny brzo uništio.

Dobivao je sve rjede. Međutim, nisam mu vjerovao. Pitao sam se da li tim što prilično lako dobivam želi uspavati moju pažnju. Dovedi u takvo stanje kad ću umisliti da sam nepobjediv i da mi pažnja oslabi.

Kad je sunce zagrijalo, Johnny rukom prijede preko neobrijane brade i upita bi li tko od gospode

imao što protiv toga kad bi pozvao brijača da ga obrije.

— Dobro obrijan imat ću više sreće — doda sa smiješkom na usnama. Zatim pogleda u mene i još se jače osmijehne. — Pobijedit ću te bilo kada, Kisco. Bilo kada tijekom slijedećih dvadeset, trideset, četrdeset... sati. Izdržat ću dulje od tebe. Kad nećeš moći dalje i kad poželiš odspavati, samo reci. Tada ćemo na neko vrijeme prekinuti. — Pogledao je druge suigrače i dodao: — Prirodno, isto vrijedi i za vas, džentlmeni.

Svi smo zaniijekali glavama. I naši su partneri bili izdržljivi, a igra im je tek sada postala zanimljiva.

Sigurno se već posvuda u gradu priča o ovoj partiji, pomislim, a uskoro će o njoj pričati i u cijeloj pokrajini, a možda i na području Arizone. Ta će igra postati legendom.

Jedan od dvojice suigrača bio je prosjed muškarac, odlučnih crta lica i oštra pogleda. Vrlo je malo govorio. Znali smo da je vlasnik nekoliko rudnika, drobilice za rudu i pilane. Drugi je suigrač bio Ike Clanton, iz Galyvillea. Bio je rančer, a posjedovao je nepregledne pašnjake i na tisuće goveda.

Bili smo suglasni da Kilhoe pozove brijača, jer smo se svi željeli obrijati. Dok smo čekali na brijanje, prionusmo zajutarku. Zatim smo popili po nekoliko šalica crne kave. Bila je takó jaka da bi oživjela i mrtvac, a tako gusta da bi na njevoj površini metak sigurno plivao.

Zatim je sve krenulo ponovo, iz početka. S promjenljivom srećom. Sva četvorica bijasmo vrsni kartasi.

Sve do podneva sam dobivao i povećavao kapital. Najviše je gubio vlasnik rudnika, Ike Clanton je bio

nekako na svojemu, a ni Johnny nije imao ozbiljnije gubitke.

Medutim, za Kilhoea je radilo vrijeme. On je sebi mogao povremeno dopustiti da ne igra pod punom koncentracijom i to se vrijeme odmarao. Zatim bi, potpuno iznenada, ponovo krenuo u napad kako bi provjerio jesam li kadar procijeniti kad blefira. I da vidi da li moj nagon i moje sposobnosti još uvijek dobro suraduju.

Bilo je negdje oko podneva kad je Johnny Kilhoe počeo podizati ulog sve do neba. Svi smo imali dobre karte, pa smo ostali u igri. Nitko nije htio pasirati i svi smo povicivali uloge. Svatko je vjerovao u svoje karte, ali i u to da ostali blefiraju.

Znao sam da je ova runda strahovito opasna. Moglo se vrlo lako dogoditi da je Johnny dobio karte na koje je tako dugo čekao. Medutim, ne bi mu mnogo koristile ako i mi ostali nemamo dobre i nismo spremni da na njih visoko igramo.

A izgledalo je da je baš tako!

Vlasnik rudnika uložio je u to mišljenje oko trinaest tisuća dolara. Na sreću, on je bio taj o kojemu je ovisila odluka. Pošto je stavio u pot i posljednji dolar, zatražio je da vidi naše karte.

Imao je tri kralja. Clanton je pokazao četiri sedmice. Ja sam imao četiri dečka.

Bili smo napeti. Da li je Kilhoe blefirao i povicivao samo zato da bi nas prisilio na pasiranje?

Blefirao je!

Nije otkrio karte. Morao je imati upravo smiješno slabu kartu. Kimnuo je, nasmiješio se i rekao:

— Dobro odigrano. — Pri tome je gledao u mene.

Povukao sam novac. U potu je bilo četiri puta po trinaest tisuća. Ka-

ko je otprilike preda mnom bilo oko osamnaest tisuća, sada sam imao sedamdeset tisuća kapitala.

Kako će se to dalje odvijati, pomislim u trenutku kad je vlasnik rudnika ustao.

– Žao mi je što ću odustati – reče – ali oduvijek sam znao kad valja prestati. Mnogo sreće, džentlmeni!

Nasmiješio se i otišao. Izgubio je oko osamnaest tisuća, ali je znao gubiti kao džentlmen. Bio je red na Kilhoeu da dijeli. Miješao je polako, znalčki. Mogao sam točno pratiti svaki njegov pokret. Dok je još miješao, upita:

– Hoćemo li objedovati ili nastaviti?

Clanton hitro pogleda prema meni, a onda brzo vrati pogled na Johnnyja.

– U moje vrijeme – reče sa smiješkom na usnama – često smo i po tri dana i tri noći sjedili pri kartama i pili samo viski. Mislim da današnji mladići nisu izdržljivi kao što su bili oni u naše vrijeme. Ja bih igrao dalje.

Kimnem da i ja tako mislim. Nisam želio Johnnyju omogućiti da se odmori. Zato sam mirno rekao:

– Mislim da bismo trebali igrati dalje.

Kilhoe se naceri.

– No, dobro. Dakle, sitne su ribe otplovile i ostali smo samo mi. A možda ima ovdje i drugih, koji bi htjeli uskočiti?

Ogledao se. Oko nas je bilo mnogo promatrača. Sada između njih istupe dvojica. Jedan je izgledao kao rančer. Bio je odjeven upola poput Meksikanca. Šešir mu je bio ukrašen zlatnom vrpcom.

Clanton mu kimne, pa reče:

– To je gospodin William Brocius. Jamčim za njega, ako je potrebna preporuka.

Tada nisam znao da nam je lke

Clanton predstavio najvećeg bandita Arizone; William Brocius nije bio nitko drugi do Curly Bill. Ipak mi se učinio poznatim. Podsjećao me na jednoga od napadača na poštansku kočiju kojom smo se go-spoda Ah Chum, njezine djevojke i ja dovezli u Tombstone.

Drugi je muškarac bio vrlo nizak i djelovao je povučen. Predstavio se kao John Carmack i rekao da želi u Tombstoneu otvoriti banku. Kako bi bankar trebao da ima dobar nos kao i pokeraš, bili smo sporazumi da se i on pridruži partiji.

Počeo sam gubiti. Sve više, više... U samo tri igre mojih se sedamdeset tisuća smanjilo na samo četrdeset. Malo zatim imao sam još samo trideset tisuća.

Nešto je ometalo moju koncentraciju. Povremeno bih osjećao da me neko uporno promatra. Iako je oko nas bilo mnogo promatrača, pogled jednoga od njih sam posebno osjećao. Zato sam se ogledao. Odmah sam zamijetio da to Fess Lessiter zuri u mene. Cijelo je vrijeme bio u pozadini, no sada je stajao vrlo blizu. Promatrao me nepomičnim pogledom, kao da me želi ukočiti.

Nacerio sam mu se i odgovorio na njegov pogled. Odmah se vratio u pozadinu i ja sam prestao osjećati njegov sugestivni pogled.

Neko se vrijeme igra odvijala normalno i ja nisam htio riskirati. Znao sam da takva igra za mene nema svrhe, no ako sam želio za kartaškim stolom pobijediti Johnnyja, morao sam se protiv njega boriti.

I tako sam se opet duboko koncentrirao. Sati opuštenosti su prošli. Krenuo sam i protiv drugih sui-

graća, nastojeći snagom svoje volje prodrijeti u njihovu nutrinu. Kad sam nakon toga dobio karte, kratko sam rekao:

– Postaje ozbiljno, gospodo. Otvaram sa pet tisuća dolara.

To je bilo i vrlo visoko i opasno. Postali su oprezni poput vukova. Johnny, koji je bio prvi na redu, naceri se. Shvatio je da je vrijeme šale prošlo i da sam odlučno krenuo protiv njega.

– Idem i udvostručujem ulog – odgovori, pa upita: – Ide li još tko, gospodo?

Ostali nisu produžili. Čak ni Clanton. Samo su pogledali Kilhoca, a onda poglede upere u mene.

– Svakako, idem – rekao sam i gurnuo u sredinu sav novac što sam ga imao. Bilo je oko dvadeset i pet tisuća. Time nisam pokrio samo njegov ulog, nego i povicio za petnaest tisuća.

Neko me je vrijeme gledao, a onda gurne odredenu svotu prema sredini.

Sada je bio na meni red. Morao sam povisiti ili odustati.

– Ostao si bez daha, zar ne? – podrugljivo upita Kilhoe. Nemaš više novca, mladiću. Uskoro ću te zauvijek žigosati svojim znakom! Dakle, što još posjeduješ? Donesi to!

– Salun »Fair Play« – mirno odgovorim. – Koliko ti on vrijedi, Johnny... nekadašnji prijatelju?

Pogledao je novac, zatim moje karte. Tapkao je prstima po svojim kartama, koje su ležale pred njim i u koje više nije gledao. Tada me pogleda u lice.

– Do vraga, ti samo blefiraš s nekim jadnim kartama – Glas mu je i dalje bio podrugljiv. – Dakle, koliko mi vrijedi taj salun? Možda trideset tisuća dolara?

Samo sam se osmjehnuo.

– Pedeset?

Ni sada nisam odgovorio.

– Šezdeset tisuća!

Napokon kimnem i odgovorim:

– Pod tim uvjetom stavljam salun kao ulog. A što ćeš ti staviti? Ne vidim pred tobom dovoljno novca. Hoćeš li poslati nekoga da ti done-se?

– Neću. Pasiram.

Osmjehnuo sam se i povukao sav pot k sebi. Bilo je to brdo novca! Karte sam bacio na stol, licem prema dolje. Kako je Johnny pasirao, nisam morao pokazati što imam.

Izenada se Kilhoe nagne i okrene moje karte.

Svi su se nagnuli da ih vide. Promatrači koji su sjedili ustanu i počnu se gurati bliže.

I Johnny i ostali suigrači vidjeli su kakvim sam kartama igrao. Clanton se široko nasmiješi. Njegovo dotad strogo lice nalik jastrebovom potpuno je omekšalo. Curly Bill, koji se ovdje bio predstavio pod svojim pravim imenom William Brocius i koji me je u nekoliko navrata veselo pogledao kao da me želi na nešto podsjetiti, prasne u smijeh.

U smijehu mu se pridruže svi promatrači. Samo se Johnny Kilhoe nije nasmijao. Naime, ja sam imao karte koje nisu ništa vrijedile. Baš ništa! Mogao me pobijediti jednim, jedinim bijednim parom. Onda Clanton uzme karte koje su ležale pred Kilheom pa okrene i njih.

Johnny je imao dva para! Ponovo odjekne smijeh. Kilhoe podigne ruku, da bi utišao prisutne, pa reče:

– Igra se nastavlja.

Njegova je kretnja bila istodobno znak Fessu Lessiteru. Revolveraš pride, a Kilhoe mu se obrati tako glasno da su svi mogli čuti njegove riječi.

– Otidi do Nancy. Neka otvori

sef. Donesi mi odande sav novac.

Lessiter kimne, pa preko Kilheova ramena pogleda u mene. U njegovim očima ugledam izraz poštovanja i nevoljkog priznanja, ali i prijetnju i neprijateljstvo. Ako me sreća bude i dalje služila, taj će me čovjek zamrziti. Mrzit će me zato što sam za kartaskim stolom pobijedio njegovog poslodavca. Čovjeka kojemu je kao revolveraš vjeran.

No, pitao sam se hoću li pobijediti Kilhoea? Lessiter bi mu mogao donijeti i stotinu tisuća dolara. A onda... Pogledao sam gomilu novca pred sobom na stolu. Nisam se mogao ni ja potužiti da imam malen kapital.

Igrali smo dalje. Kilhoe je ispisivao priznanice, koje će otkupiti kad se Lessiter vrati. Sada je kartao oprezno i suzdržano. Pretrpio je udarac, pa se morao oporaviti i ponovo steći samopouzdanje. Bio sam uvjeren da bi sada bio oprezan čak i da ima jedan niži fleš.

I tako sam nastavio pomalo dobivati. I drugi su suigrači naizmjenice dobivali.

Kilhoe je postajao sve nestrpljiviji. I ja sam se već pitao što je s Lessiterom.

– On te neće prijeći? – upitam naposljetku.

Iako nisam izgovorio ni Lessiterovo ime ni riječ »novac«, svi su znali što sam mislio. Johnny me sajmo ljutito pogledao, a Brocius se nasmijao i rekao:

– Možda su ga ovoga sunčanog podneva u središtu Tombstonea napali razbojnici i sve mu oduzeli. I u gradu i u okolici ima mnogo pljačkaša. Jučer su napali pošiljku meksičkog srebra, koje je s onu stranu granice mnogo jeftinije nego ovdje. Svijet je tako zao! Ljudi se moraju kojekako snalaziti. Zna li da ima čak takvih koji u slučaju

prepada sakrivaju svoje novčanike u intimno rublje ženskih suputnica? – Osmijehnuo se prema meni i dodao: – Hej!

Dobro smo se razumjeli. I zato sam mu uzvratio smiješkom, pa rekao:

Dobro smo se razumjeli. I zato sam mu uzvratio smiješkom, pa rekao:

– To je zato što su i takvi razbojnici džentlmeni kad su u pitanju dame. Međutim, kako ovdje pobjeđuju vucibatine koje...

Ušutio sam, jer je Fess Lessiter napokon ušao.

Nije donio novac!

Prišao je Kilhoeu, nagnuo se pre-

ko njegovog ramena i pružio mu list papira. Johnny ga je prihvatio, otvorio i počeo čitati. Dočitavši, pruži mi papir preko stola.

X

Dobro sam poznao rukopis Nancy Anderson i bilo je dovoljno da pogledam pismo i da budem siguran da je ona napisala tih nekoliko redaka.

Pismo je glasil:

»Johnny i Kisco,

već sam sinoć čula da opet o nešto kartate. Johnny ti sigurno želi pružiti revanš, Kisco.

On će ovoga puta izgubiti. Sigurna sam! Sada te neće prevariti!

Međutim, ovo što sada činite mene se ni najmanje ne tiče. Putujem prvom jutarnjom kočijom. Uzimam s sobom i sav novac. Johnnyju ostavljam svoj udio u salunu »Blue Moon«.

Odlazim u nov život. Želim zaboraviti i vas i sve ono što me je uz vas vezalo. Ulog u vašoj današnjoj partiji nisam ja!

Želim vam sreću!

Nancy.«

Nancy Anderson je pobjegla i ponijela sav novac. I to baš onda kad je Johnnyju bio najpotrebniji! On je dosad izgubio pedeset tisuća gotovine i svote na koje je napisao priznanice. Znači, nema kartaškog kapitala!

Vratio sam mu pismo s riječima:

— To će ti pismo poslužiti i kao isprava o vlasništvu. Njime ti Nancy ostavlja svoj dio »Blue Moona«. No ti posvuda imaš udjela, u raznim ortaštvima, zar ne? Pošalješ li svoje ljude po Tombstoneu, sakupit će ti više novca nego što bi ga mogao sakupiti ijedan porezni službenik. Zar nisi ti vlasnik poduzeća koje se bavi »zaštitom« građana? Dobivaš novac i od obrtnika i od trgovca. Hajde, Johnny, odigrajmo još jednu partiju. Stavi svoj »Blue Moon« protiv mogega saluna i sve moje gotovine. Vucimo jednostavo karte i čije će biti više taj će pobijediti. Onda će sve biti završeno. Dakle, pristaješ? Ili se bojiš?

Zurio je u mene. Ljudi oko nas buljili su u njega. Curly Bill je hihotao. Ike Clanton se cerekao.

Čekao sam što će odlučiti. Osjećao sam da se u sebi strahovito bori. Doživio je dva poraza. Ne samo što sam ga ja porazio i odnio mu svu gotovinu s kojom je došao kartati, nego mu je i Nancy nanijela poraz. Nisam znao što je za njega gore, to što mu je uzela novac ili što ga je napustila.

Morao sam misliti na Nancy iako sam bio zaokupljen Johnnyjem i ostalim problemima i iako sam kao kartaš zaigrao najveću i najtežu partiju u svom životu. I tako sam, dok se Johnny borio sa samim sobom, ja razmišljao o ženi koju smo obojica voljeli. Dakle, otišla je kako bi produžila sama vlastitim putem.

Nije čekala da vidi kako će završiti obračun starih dugova između Johnnyja i mene. Naprosto smo joj obojica dozlogrdila i htjela je odsad živjeti svoj život. Nekoć me je voljela, ali ja to nisam opazio i pošao sam s Johnnyjem kartati o nju. On me prevario... ili bi točnije bilo reći da sam prevario samoga sebe? Morao sam jednostavno upitati Nancy kojega od nas dvojice voli! Umjesto da sam njoj prepustio odluku, kartao sam o nju kao da je neživa stvar. Predmet bez duše, bez osjećaja, vez vlastite volje.

Oh, kako sam bio glup!

Sada je Nancy otišla. Možda je to morala uraditi, da bi shvatila što se onda dogodilo između mene i Johnnyja i spoznala što joj je sada činiti. Želio sam joj sreću, ali nisam poželio poći za njom kako bih je nagovorio na nešto što mi više nije bilo važno.

U meni je sve bilo mrtvo. Svi osjećaji koje sam za nju gajio. Nancy je oduvijek stajala između mene i

Johnnyja. I nehotice je iz njega napravila varalicu, koji je prevario najboljega prijatelja. Bila je i povod našem neprijateljstvu. Protiv toga nije mogla ništa.

Želio sam joj sreću, svjestan da će u meni ostati samo bolno i gorko sjećanje na nešto što sam mogao dobiti ali sam to proigrao i izgubio.

Napokon sam opet ovladao sobom. Tek sam sada shvatio da sam cijelo to vrijeme promatrao Johnnyja, kao da čekam što će odlučiti. Imao je dovoljno vremena. No možda su i njega opsjedale slične misli. Ako jesu, znao je to dobro prikriti. Na njegovu se licu ništa nije moglo nazrijeti.

Iznenada u njegovim sivim očima bljesne plamen.

– Dobro! Sve ili ništa! Uradimo tako, Kisco. Prihvaćam tvoj prijedlog. No prije moramo pitati svoje suigrače jesu li sporazumni s tim da ovu igru odigramo udvoje na najjednostavniji način.

Pogledao je oko stola. Ike Clanton se osmjehne i kimne.

Curly Bill zadovoljno protrlja ruke, pa reče:

– Već će nam gledanje prirediti veliko zadovoljstvo.

I sićušan šutljivko koji je u Tombstoneu namjeravao otvoriti banku kimne. On se dosad pokazao kao dobar kartaš, a vjerojatno će biti i takav bankar.

Njega sam zamolio:

– Gospodine, uzmite novi omot karata i miješajte za nas.

Oklievao je. Onda pogleda moga protivnika. Kad je vidio da Kilhoe nema ništa protiv kimne da pristaje. Uzme nove karte, skine pečat i počne miješati. Pokreti su mu bili polagani. Svaki je promatrač mogao vidjeti da miješa pošteno, bez ikakvih trikova. Zatim položi karte na stol.

Obratio sam se Johnnyju.

– Ispiši priznanicu na cijeli »Blue Moon«. Pobjednik će pokupiti i sve obveznice koje si u posljednjih pola sata napisao.

Načas je oklievao. Zatim iz džepa izvadi notes i zlatno naliv-pero, pa počne pisati. Kad je dovršio i istrgnuo listić, obratio sam se ostalima za stolom.

– Molim vas, džentlmeni, da potpišete kao svjedoci.

Uradili su to. Kilhoe ih je promatrao stisnutim očima.

Napokon su svi preduvjeti bili ispunjeni. Gurnuo sam sav novac što sam ga imao na sredinu stola i napisao obveznicu na »Fair Play«. Kad su i nju svjedoci potpisali, stavim je na hrpu. Onda pogledam Johnnyja.

– Imaš pravo početi – rečem. – Svaki će izvući po tri karte. Vrijednosti se zbrajaju, a viši zbroj dobiva. Sporazuman?

Kimne, obliže usne, pa se zagleda u snop karata. Onda reče:

– Džoker vrijedi koliko i as.

– Pristajem, Johnny.

Izgovorio sam to polako, malo odsutno, jer sam se već koncentrirao. Zurio sam u snop karata kao da je knjižica koje sadržaj moram odgovoriti.

I Johnny se isto tako vladao.

Sada je sve bilo samo u nepogrešivoj sposobnosti slutnje. Ili u tome kome će uvijek čudljiva sreća biti naklonjena.

Johnny Kilhoe oduvijek bijaše čovjek potpuno svjestan svojih slabosti. Udarac što ga je maločas doživio uspio je savladati. Kad sam ga pogledao, znao sam da računa na sreću i na svoju svoju sposobnost da uvijek izbjegne nesreću, kao vuk stupicu.

Možda je samoga sebe tješio da u tako kratko vrijeme čovjek ne može nebrojeno puta imati smolu. Onda odluči, ponovo obliže usne i reče:

– Drugu kartu odozgo.

Šutljivko, koji je bio miješao karte, kimne. Pruži ruku i skine prve dvije karte. Prvu je ostavio neotkrivenu po strani, a drugu okrene licem prema gore.

Bila je desetka.

– Sedmu kartu odozgo – rečem.

– Dakle, devetu ako brojimo potpuno od početka – reče naš djelatelj, pa počne brojiti od tri. Kad je okrenuo kartu što sam je odabrao, svi smo vidjeli da je i to desetka.

– Postaje napeto – reče jedan od promatrača.

– Opet druga, i to od sada! – brzo će Johnny kao da želi što prije stići do odluke.

Dobio je asa. Zatražio sam petu

kartu... i dobio peticu.

Prisutni su se uznemirili. Johnnyjeve su oči plamtjele. Već se rado vao skoroj pobjedi.

— Prvu kartu — reče.

Bila je četvorka.

Sada je imao sve tri karte. Desetku, asa i četvorku. Ukupno: dvadeset i pet.

Želim li pobijediti, moram izvući asa ili džokera. Izgledi da dobijem baš to bili su gotovo nikakvi. Najvjerojatnije bijaše da ću izgubiti.

Svi su zurili u mene. Osjećao sam kako me njihovi pogledi probadaju i iznenada me oblije znoj. No, samo načas.

Iznenada mi je bilo potpuno svejedno hoću li dobiti ili izgubiti. U Tombstoneu i tako nemam više što tražiti. Kimnem budućem bankaru i rečem:

— I meni prvu kartu odozgo.

Nije bio as. Međutim, bio je džoker!

Dobio sam! Ipak nisam osjećao zadovoljstvo. Iskreno rečeno, nisam. Johnny me jednom prevario i sudbina mu je to sada vratila. Nisam osjećao likovanje, nikakvu radost, nikakvo zadovoljstvo. Bilo mi je svejedno. Osveta mi je bila potpuno nevažna.

Da li je to Nancy željela? Zar je zato otišla? Pogledam Johnnyja.

I svi su ostali zurili u njega.

Bilo je kasno poslijepodne. Vrijeme je upravo prohujalo. Napetost je bila porasla do najviše razine.

Johnny u jednom trzaju ustane. Ostao je stajati na mjestu dok je naizgled mirnim glasom govorio:

— Do ponoći ću napustiti »Blue Moon«. Tada ga možeš preuzeti. Pripada ti sa svim što uz njega ide. Prirodno, ne mogu ljudima koji tamo rade narediti da rade dalje za tebe. Umjesto onih koji odu morat ćeš potražiti nove, kako bi mogao

poslovati. A u programu će manjkati jedna odlična točka, jer je Nancy otišla. Kisco, imao si sreću. Nadajmo se da će te i nadalje pratiti i ostati ti vjerna.

Okrenuo se i otišao.

Došao je ovamo da bi me uništio. Htio je to uraditi za kartaskim stolom, kako bi i meni i sebi dokazao da me može pobijediti i onda kad karta pošteno, kao džentlmen. Ipak je izgubio. Nancy je to svojim ženskim predosjećajem točno predviđjela.

Curly Bill ustane, potapše me po ramenu, pa krene prema izlazu.

Ike Clanton reče:

— Čuvaj se, sine!

Neki od promatrača dodaju nešto što nisam razumio, jer su već krenuli prema vratima. Iznenada se svima žurilo, kao da su dotad zanemarili nešto važno, ili hitaju na posao.

Ostali su samo moji točitelji i glazbenici. Svi smo bili neispavani, napeti i izmoreni, ali svi smo se smiješili.

— Lijepo je od vas što ste svi ostali do kraja i odlučili da pripazite — rekao sam im. — Opazio sam da ste u svakoj prilici bili voljni da me podržite, pa sam se mnogo lakše koncentrirao na igru. Hvala vam. Hajde, pridite! Želim vas nagraditi.

Svakom od njih dao sam po tisuću dolara. I za Tombstone to bijaše ogromna svota. Onda sam ustao i krenuo u svoju sobu, koju sam imao u sklopu »Fair Playa«. Bila je to prostorija koja je istodobno služila kao spavaonica, ured i soba za dnevni boravak. U kutu te prostorije stajala je čvrsta blagajna, koja mi je ostala iza Charlyja.

Stavio sam sve u nju. I novac, i obveznicu na »Blue Moon«, i priznanice što ih je Johnny potpisao

kao ulog u igri tokom posljednjih pola sata.

Obavivši to, bacim se potrbuške na krevet i istu sekundu utonem u san.

* * *

Kad sam se probudio, već je dobrano zanoćilo. Iz saluna ispod moje sobe čula se buka. »Fair Play« je radio punom parom.

Čim sam sišao, vidio sam da me mnogi čekaju. Čudili su mi se i divili istodobno. Čuo sam mnogo dobrih želja. Zatim sam naredio točiteljima neka slijedećih sati svakom gostu daju po tri besplatna pića na račun kuće. Prije nego što su mogli shvatiti ono što sam rekao, već sam bio na ulici i krenuo prema »Blue Moonu«.

Po prvi put otkako sam stigao u Tombstone osjetim se usamljenim. Iznenada sam shvatio koliko sam osamljen, iako sam ovdje stekao nekoliko dobrih znanaca i u salunu imaoiskusne i dobre pomoćnike.

Dok sam koraćao gradom, u nekoliko sam navrata osjetio da me netko slijedi, no ništa se nije dogodilo.

Stigao sam do »Blue Moona«. Sve je bilo mirno i tiho. I mračno. Nigdje u toj velikoj kući nije gorjelo svjetlo. Ulazna su vrata bila pomoću jedne letve zakucana čavlina. Iznad nje je bio izvješten natpis, koji sam uspio pročitati iako je sa suprotne strane ulice dopiralo tek vrlo slabo svjetlo.

Pisalo je:

»Zatvoreno zbog promjene vlasnika«.

Dakle, tako. Johnny je poduzeo sve kako ne bih jednostavno nastavio tamo gdje je on prestao. Vjerovatno je svim bivšim namještenicima zabranio i da se približe »Blue Moonu«.

Gorko sam se nasmiješio. Što me se, zapravo, tiče ovaj njegov postupak, pomislim. I tako nisam nimalo želio ostati u Tombstoneu i voditi dva saluna, a už to se boriti s raznoraznim nedaćama vezanim uz takav posao. Velik dio neprilika sigurno bi mi priuštio Johnny Kilhoe.

U tom sam trenutku odlučio da ću oba saluna prodati i otići odatde. Pri toj su mi odluci iznenada misli poletjele Barbri Shannon. Upitao sam se bi li ona bila prava žena za mene. Nancy to nije htjela biti. Da odem do Barbri i pokušam saznati imam li kakvih izgleda?

Morao sam samome sebi priznati da želim Barbri. Svidala mi se. Kad sam proteklih dana uspoređivao tu mladu ženu i Nancy, moja nekadašnja ljubav nije pri tome prošla bolje.

Odlučim da ću do sutra dobro o svemu promisliti. Vjerovao sam kako bi za mene bilo najbolje da se oženim, odem sa ženom na ranč u Wyomingu i tamo smirim.

Sada sam najprije želio razgledati svoj novi salon. Uhvatim jedan kraj poprečne letve i prilično je lako išlo. Vrata, bila su pokretna i dvokrilna nisu bila ni zaključana ni osigurana rezom. Samo sam ih gurnuo i ušao.

Unutra je posvuda vladala tama. Samo bi ponegdje izvana prodrila slaba svjetlost. Opazio sam da su stolci složeni na stolove i da je zastor na pozornici navučen. Nije se čuo nikakav zvuk, ništa.

Polagano sam otišao do točionika i tu zapalio jednu od svjetiljaka. Tada se vratim do ulaznih vrata i zakračunam ih. Vjerovao sam da je Johnny sa svojim ljudima izišao na ova vrata i da ih je zato dao osigurati samo jednom letvom.

Iznenada mi se učini da nešto nije u redu. Neko sam vrijeme stajao

potpuno nepomičan i osluškiavao. Onda upalim još jednu svjetiljku, uzmem je u desnu ruku i krenem u obilazak.

Pregledao sam sve prostorije i nusprostorije i zavirio iza pozornice. Sve je bilo uredno pospremljeno. Kinezi su toga dana radili kao rijetko kada, no te večeri salun nije bio otvoren.

Vratio sam se u veliku dvoranu... i vidio da nisam sam u »Blue Moon«!

Iza dugačkog točionika stajao je jedan čovjek, tri koraka udaljen od svjetiljke koju sam prvu upalio. Njezina je svjetlost bila preslaba da bi osvijetlila tu veliku prostoriju. Nije tome mnogo pomogla ni svjetiljka što sam je držao u ruci.

Čovjek iza točionika, natoči za sebe viski, nazdravi mi, pa otpije gutljaj.

Točno u njegovu stilu, pomislim. On nije od onih ljudi koji prekomjerno piju. Bio je isposnički tip, a ovdje je zato da bi me ubio, a ne da se opija.

Odmah sam znao da je čovjek iza točionika Fess Lessiter. No kako je bio poznati revolveraš, bio je istodobno i vrlo ponosan na revolverašku čast i tašt, pa nije mogao dopustiti da se naš susret ne odvija po nepisanim pravilima revolveraških dvoboja.

— Dopustio sam ti da još jednom sve to dobro vidiš, Kisco — progovori naposljetku. — Neka ti to bude posljednje veselje u životu. Ovaj si salun dobio u poštenoj i hrabroj igri, pa se još jednom tome raduj. A onda... — Nije dovršio rečenicu. Umjesto toga upita: — Želiš li popiti jedno piće, amigo?

Nisam odgovorio. Mirno, noseći svjetiljku, prišao sam točioniku i odložio je.

Lessiter se smiješio. Pod svjetlo-

šću svjetiljke zubi su mu bjelicali. Jednom je rukom napunio čašicu, pa je proračunatim pokretom gurnuo po glatkoj ploči prema meni. Uradio je to spretno, kao vrstan točitelj. Uostalom, te su čaše i bile izradene baš za takve zgode. Dno im je bilo debelo i teško, pa je tako težište ležalo duboko i nisu se mogle lako prevrnuti.

Čaša je doklizala nadohvat mojih ruku i stala.

Lessiter je čekao. Napokon ja progovorim:

— Ti si dopola pokriven točionikom, veliki čovječe — rečem, pa upitam: — Zar se bojiš da bih mogao pogoditi kopču tvoga remena ili čak tvoje koljeno?

Nasmijao se i krenuo prema drugom kraju točionika. Tu ga zaobide i na otvorenom zastane. Onda obojica krenemo, uz točionik, i zastanemo na udaljenosti od nekoliko koraka.

— Poslije ću popiti viski — napokon odgovorim na njegovo pitanje. — Već sam ti jednom rekao da te se ne bojim. Lessiter, izvučeš li kolt protiv mene, ovdje ćeš umrijeti. Kilhoe te ne može platiti toliko da bi ti se isplatilo riskirati, jer je sigurno da taj novac nećeš moći potrošiti. Što ćeš mrtav s tim novcem? Rađije otidi, Lessiter!

Hacerio se, pokazujući besprijekorne zube, a onda reče:

— Povuci, Kisco Lane! Povuci što brže možeš i tada ćeš možda imati maljušnu šansicu. Ovdje sam zato da bih te ubio. I ako ti uskoro...

Nisam čekao da doreče. Znao sam da je najvjerojatnije brži od mene, pa ga nisam ni pokušao preštići. Samo sam žarko želio da me njegov prvi metak ne ubije. Tada bih imao vremena da pažljivo naci-ljam.

Povukao sam brzo, ali nisam na-

stojao da budem brži nego što mogu. Uradio sam to opušteno, glatko. Bio je to tisuću puta uvježban pokret.

Kad sam uspravio cijev, prvi me metak pogodi. Nagnuo sam se malo naprijed, ali se nisam osobito zaljuljao. Tako sam u trenutku kad me je pogodio i drugi metak već bio opalio.

U blagoj svjetlosti svjetiljke vidio sam da je moj metak pogodio točno na ono mjesto u koje sam gađao. U njegovo srce.

Pucao je još dva puta, ali me više nije pogodio. Njegovi su meci pogodili svjetiljku iza mojih leđa. Bila je to petrolejka, a ne jedna od onih velikih karbidnih što vise sa stropa. Goreći se petrolej prosuo po podu i ja nisam mogao ništa protiv toga. Snaga mi je bila potrebna da se pridržavam uz točionik i da podnesem bol.

Jedan me metak pogodio u desno rame, drugi točno na ono mjesto gdje je bio flaster što mi ga je Barbara stavila. Sada je, pomislim, već malone zacijeljena rana, ponovo otvorena.

Bol mi se širila prsima. Jedva sam disao. Ipak sam bio svjestan da oko mene gori petrolej i da se plamen svake sekunde širi. Salun „Blue Moon“ će izgorjeti, a ja nisam mogao ništa uraditi da to spriječim.

Na trenutke mi je pred očima sve bilo crno. U glavi mi je brujalo od boli. Mislio sam da ću se onesvijestiti. Osjećao sam se onako kako bi se osjećao do kraja iscrpljeni plivač koji polako počinje tonuti. Pokušavao sam ostati uspravan, kao što bi se plivač borio da se održi na površini vode.

Kad mi je postalo malo bolje, veći je dio prostorije već zahvatio plamen. Gorio je veći dio točionika i pod s obje njegove strane. Čaša s

viskijem što mi ju je Lessiter gurnuo rasprsnu se od vrućine. I prolijeni je viski gorio.

Kretao sam se polako, oslanjajući se na točionik, sve dalje od zapaljenog dijela. Stigao sam do Lessitera, koji je nepomično ležao na podu. Nisam ga ni pokušao obići. Morat ću ga prekoračiti, pomislim, a to će biti vraški teško. Kako ću podići noge?

Zastanem i pogledam u revolveraša. Zašto me je ta budala htjela ubiti? Sada je umjesto mene on nepomičan na tlu.

Veliku su prostoriju sve više ispunjavali dim i plamen. Boce na polici počele su praskati, a alkohol je pojačavao vatru. Jaki je alkohol gorio isto tako dobro kao i petrolej.

Napokon sam prekoračio Lessitera i dovukao se do jednog od pomoćnih izlaza. Otkračunao sam vrata i poželio da nisu zakucana letvom, kao što su bila ulazna vrata. Odahnuo sam kad sam ih uspio gurnuti i oteturati u mračnu noć.

Kroz otvorena vrata plamen je dobio više zraka i vatra se jače rasplamsala. Plamen je svijetlio kroz vrata i prozore, jer kapci nisu bili zatvoreni.

Okrenuo sam se udesno i pohitao da se što brže udaljim od glavne ulice. Iako u polusvijesti, shvaćao sam da se moram sakriti, pritajiti, nestati... Johnny Kilhoe, koji je poslao svoga najopasnijeg revolveraša da me ubije, ne bi me ni minute dulje ostavio na životu. Jedino sam se mogao nadati da će pomisliti kako smo se ja i Lessiter međusobno poubijali u salunu i izgorjeli.

Na uglu slijedeće ulice nestade i posljednjeg trunka snage koja me je dovde dovela. Naslonio sam se na zid neke barake, kako bih predahnuo. Rane su obilno krvarile. Moj se um mučio da nade odgovor na pita-

nja: Kamo? Gdje bi se tako teški ranjenik mogao sklonuti?

Iznenada mi mozgom prođe spasonosna misao. Barbra Shannon! Već mi je jednom pomogla, iako su tada moje rane bile lagane.

Slušao sam galamu što je zavladala u gradu. Bili su to povici na uzbunu. Onda se negdje oglasi bikovski rog. Krenuli su u gašenje požara. Najvjerojatnije »Blue Moon« neće spasiti, ali će spriječiti da se vatra proširi na okolne zgrade.

Ponovo krenem. Nije mi preostalo ništa drugo do da se prišuljam i zakucam na stražnja vrata Barbri-
ne kuće.

Danas ne bih mogao reći kako mi je do tamo uspjelo stići. Znam samo da sam nekoliko puta padao i da je ustajanje svaki put sve dulje trajalo. Putem nisam nikoga sreo. Svi su trčali u glavnu ulicu, da vide gdje gori i pomognu pri gašenju. Plašljiviji su, pak, ostali u svojim kućama iza dobro zaključanih vrata.

Sjećam se i toga kako sam puzao prema Barbrinoj kući, jer me noge više nisu nosile. Naime, kad sam otvorio dvorišna vrata, stropoštao sam se.

Netko je zapalio svjetiljku, a onda sam iz goleme daljine čuo Barbrin usklik i Pablov bas.

Tada sam se onesvijestio.

XI

Nekoliko sam puta u životu bio ranjen, ali nikad tako teško. Nisam znao koliko sam spavao a koliko bio u nesvijesti, no kada sam se probudio, bio je već jasan dan. Osjetio sam da me boli rame i da ležim u krevetu, a onda ponovo sve oko mene nestane.

Ponovo buđenje mora da je uslijedilo vrlo brzo nakon prvoga. Trešla me groznica, ali na sreću ne ta-

ko jaka da bih buncao. Mogao sam prepoznati Barbru.

Ubrzo sam shvatio da nije samo obuzeta brigom, nego i da joj je silno neugodno.

Kad je vidjela da sam se probudio i da sam priseban, nagnula se nad mene i ulila mi u usta gutljaj gorkoga čaja, govoreći:

– To snizuje groznicu. Uspjeli smo izvaditi metak iz ramena. Kis-
co. Rane su ti povijene. Uskoro će opet noć. Traže te po cijelome gradu. Johnny Kilhoe je obećao pet tisuća dolara nagrade za tvoj skalp. Razumljivo, ne javno, ali su svi zlikovci o tome obaviješteni. U Tombstoneu ima mnogo momaka koji bi vrlo rado zaradili tu svotu. Bili su i ovdje, ali nisu ušli u moju spavaonicu. No morali su negdje načuti da...

– Da sam ti udvarao, kao i mnogi drugi muškarci – prekinem je mrmljajući. – Ne brini, Barbra. Kad bi i načas posumnjali da sam kod tebe, ništa ih ne bi spriječilo da uđu i u ovu sobu. Ne boj se.

– Ipak se bojim.

Trgnuo sam se, jer sam točno shvatio što želi reći. Njezin je strah bio veći od njene sklonosti prema meni! Ako i osjeća nešto prema meni, taj osjećaj nije dovoljno velik ni dovoljno jak da bi sada stajala uz mene.

Upitam se: Mogu li joj to zamjeriti? I odmah odgovorim: Ne, ne mogu. Ja uopće nisam imao pravo da u nuždi u kojoj sam se zatekao dođem baš k njoj. Uradio sam to obuzet očajem. Morao sam se negdje skloniti. Morao sam naći nekoga tko će izvaditi metak i pobrinuti se za moje rane. Ošamućen, sjetio sam se samo te mlade žene.

– Oprosti mi, Barbra – promrmljam. – Bio sam u nevolji

i nisam znao kako bih si pomogao. Znam da sam te doveo u opasnost. Kad bi Kilhoe saznao da me skrivaš, i ti i Pablo biste se loše proveli. Molim te, daj mi da pojedem koji zalogaj i dopusti da ostanem ovdje dok se smrači. Onda ću se iskrasti a da me nitko ne vidi. Otići ću čim zanoći. Reci, što je s »Blue Moonom«.

– Izgorio je do temelja. Nije se moglo mnogo spasiti, jer su i susjedne kuće bile zahvaćene plamenom, pa su njih spasavali. Gorjeli su i neki krovovi. Izvukli su Lessite-rov leš prije nego...

Ušuti. Kako ne bismo promijenili predmet razgovora i izrekli koju sentimentalnu riječ, zbog čega bismo se poslije možda kajali, upitam:

– Gdje mi je odijelo?

Znao sam da sam Barbrin dužnik, ali i to da je vrijeme da odem iz njezine kuće. Donijela mi je jelo i piće, zatim odijelo. Onda je izišla, a ušao je Pablo da mi pomogne.

Bio sam vrlo nestabilan na nogama, ali sam se trudio da prebrodim slabost. Pablo mi je donio odjeću meksičkih jahača i veliki sombrero. Takav će šešir dobro sakriti moje lice, pogotovu ako ga povučem dublje na čelo.

Kad sam dovršio s odijevanjem, već se smrklo i ja sam u pablovoj pratnji krenuo prema stražnjim vratima. Tu me čekala Barbra.

– Tako mi je žao, Kisco...

Prekinem je.

– Neka ti ne bude žao, djevojko. Učinila si za mene sve što si mogla. Najprije moraš misliti na vlastitu sigurnost, pa tek tada...

Sada ona mene prekine.

– Da smo se dulje i bolje poznavali – reče grlenim glasom – možda bi ono što osjećam prema tebi bilo jače od nepovjerenja, straha i...

Ah, nemam riječi da izrazim ono što mislim!

– Ne moraš ni za što žaliti. Naša međusobna naklonost nije bila dovoljno jaka. To se osjeti od prvoga trenu, ili nikad. – Pogladio sam je po obrazu. – Uvijek ću te se sjećati, Barbra.

Izišao sam u tamu, a Pablo je iza mene zatvorio vrata. Iza vrata Barbra je plakala.

* * *

Naslonio sam se na plot, odmah kraj vrata i oslušnuo. Tu, u dvorištu, ništa se nije micalo. Buka i vreva dopirali su s druge strane grada, tamo gdje je sve osvijetljeno uličnim svjetiljkama.

Čuo sam kako je Pablo odveo uplakanu mladu ženu od stražnjih vrata. Osjetim duboko žaljenje, ali ne zato što se ona nije mogla odlučiti da izdrži sa mnom do kraja. Sada sam spoznao da mi nije značila toliko koliko Nancy. Niti bi mi ikad značila. Možda sam samo priželjkivao i nadao se da ću u Barbre naći ono što sam s Nancy izgubio. No to je bila samo nada, možda i želja.

Nisam imao korice za kolt, jer bi me zbog rane smetale, pa sam revolver zatakao o pas hlača. Deringer nisam imao. No pitanje je bilo da li bi se ovako slab i mogao boriti ako me Johnnyeji ljudi prepoznaju i pograbe.

Razmišljao sam kome bih se mogao obratiti za pomoć. Da pokušam kod nekog od mojih ljudi? Napokon, ja sam ipak vlasnik saluna »Fair Play« i mogao bih od svojih ljudi očekivati vjernost i pomoć.

Ništa mi drugo nije palo na um. Odgurnuo sam se od zida i krenuo. Izašavši iz dvorišta, polako i oprezno produžim ulicom.

Znojio sam se i sve više gubio snagu. Osjećao sam vrtoglavicu i

malaksalost. Hodao sam kao da sam pijan. Kad sam jednom posrnuo preko nekog predmeta na nogostupu, cijelim me tijelom prožela užasna bol, od rane na ramenu pa nadolje. Rebra me nisu tako boljela, iako je rana bila zapravo dvostruka, Barbra i Pablo su mi vrlo čvrsto povili grudni koš.

Tako sam se polako približavao svom salunu, koračajući sporednim uličicama i provlačeći se između kuća, iako je taj put bio mnogo duži. Kad sam stigao do stražnje strane »Fair Playa«, na udaljenost odakle bih ga mogao pogoditi kamenom, ugledam vatromet.

Stigao sam točno na vrijeme da vidim kako moje skladište, zbog podmetnutog eksploziva, leti u zrak. Nakon prve eksplozije zaredale su se druge, jer su počele praskati bačve i velike boce napunjene alkoholnim pićem. Crveni su jezici suklijali kroz probijeni krov put neba, osvjetljavajući prostor pred skladištem i okoliš.

Okrenuo sam se i oteturao putem kojim sam došao što sam najbrže mogao. Kod jednog skladišta drva naposljetku zastanem. Nisam mogao dalje. Snage su mi bile na izmaku. Oko mene sve se vrtjelo. Pao sam na koljena i posljednjim mrvičkom snage legao na zdravu stranu tijela. Rana na ramenu ponovo se bješe otvorila i povoj je bio natoplien krvlju.

Lezao sam potpuno bezvoljan iza naslaganih dasaka i gubio svijest.

Odjednom me netko prizove k svijesti udarcem čizme u rebra. Na sreću, bila je to zdrava strana tijela. Znao sam da je jedina šansa ako uspješno odglumim pijanca. Nadao sam se da je prazna boca negdje kraj mene, kako bi pridonijela uvjerljivosti moje glume.

Neznanac me još nekoliko puta gurne čizmom, a onda poviče:

– Hej, ti! Ustani, da bismo te vidjeli!

Podrignuo sam i malo se pomaкао. Onda protepam nekoliko španjolskih riječi. O nekoj golubici Conchiti i o tome da ću nju i Pedra ubiti ako ih još jednom zateknem kako se ljube. Zatim ponovo zahrcem.

Kad me taj čovjek još jednom podbo u rebra, počeo sam kao u snu mrmljati:

– Oh, compadre, baš me ovdje svrbi... Počesi me još jednom, compadre Felipe...

Drugi, posprdan glas kroz smijeh reče:

– Jim, to je najobičnija pijana svinja, gonič krava koji se naljuskao zbog nesretne ljubavi. Pusti ga neka hrće.

Krenuo je, zveckajući mamuzama. Ostali su oklijevali. Zatim me pogodi još jedan udarac čizmom, vjerojatno posljedica razočaranja što nisam onaj koga traže. Onda i taj Jim krene za svojim drugovima.

Uzdahnuo sam zbog udaraca i bolova.

Sada sam znao da i dalje tragaju za mnom. Uskoro će se razdaniti i ako dotad ne nadem dobro skrovište, bit ću gotov. Pomislim kako bi bilo da se odvučem do dvorišta prijevoznickog poduzeća i tamo sakrijem negdje među vreće i sanduke. Možda bih se na takvim kolima mogao neopažen izvući iz Tombstonea.

Kad sam ustao, strahovito sam se zanio. U ramenu mi je sijevalo i lupalo od siline boli. Nagnuo sam se prema naprijed, gonjen glupim ponosom koji me tjerao da pokušam i nemoguće. U podsvijesti sam znao da bez tude pomoći neću nikamo stići.

No tko bi mi u tome nemilosrdnom gradu pomogao? Ponovo sam

se srozao. I dok sam tako ležao na hladnoj zemlji poželim da nikada više i ne ustanem. Sreća me je potpuno napustila, pomislim.

Kartaš Kisco više nije u igri!

XII

Probudio sam se u prostoriji koja je vjerojatno služila kao podrum. Negdje u njoj gorjela je neka mirisna biljka. U mojem su se vidokrug pojavljivala lica, koja bi se povremeno naginjala nad mene.

Bio sam prvorazredno njegovan. Moje su rane stručno obrađene. Sve je bilo vrlo čisto. Svakoga su dana dolazila dva Kineza i prala me od glave do pete, brijala i češljala. Donosili su mi birana jela.

U svjetlosti zvijezda ugledam smiješak na njezinom licu.

– Bolje ne može biti. Mnogo ste me zadužili, madame. Bio sam tako reći gotov. Nisam želio ustati. Čekao sam na smrt kad su došli vaši momci i ponijeli me. Hvala vam.

– Gospodine Lane, vi ste jedan od rijetkih ljudi koji su potrebni ovoj zemlji. Bio bi veliki gubitak za ljudsku zajednicu da ste se predali.

– Morao bih se nasmijati – promrmljam pa nastavim: – Gospodo, bio bih nepristojan da vam prigovorim, no ipak ću to uraditi. Ja sam samo kartaš Kisco, a jedino dobro koje mogu uraditi je to da ubijem Johnnyja Kilhoea. – Odjednom mi glavom proleti jedna misao i ja upitam: – Možda ga građani Tombstonea nisu htjeli dulje podnositi pa je pobjegao? Ili njegovi ljudi i dalje provode njegovu volju?

Nakrivila je sitnu glavu i odgovorila:

– Djelomično. U toku su neke promjene. Dobri i časni građani se organiziraju. Namjeravaju nekog Virgila Earpa imenovati gradskim

šerifom. Priča se da taj čovjek ima braću, koju će pozvati ako ne bude sam mogao obuzdati Tombstone.

Nasmijao sam se kad sam čuo tu novost. Već sam prije čuo za Earpove iz Dodge Cityja i Wichite. Bili su svi odreda više nego tvrdi momci, a najodlučniji je bio najstariji među njima. Kad bi se netko upustio s jednim od njih, na vratu bi mu se našao cijeli klan. Glas o tim momcima nije bio baš najbolji, ali hrabrost im nitko nije mogao poreći. Borili su se poput vragova. A Tombstone neće biti prvi grad u kojem će istjerati đavola.

– Gdje se Johnny smjestio? – upitam. – Da li me još traži? Nije povukao nagradu koju je obećao za moju glavu?

– Preuzeo je salun »Silverspring« i naredio da obnove »Blue Moon«. Njegovi vas ljudi i dalje traže, Kisco. Željezna blagajna u vašoj sobi iznad saluna »Fair Play« obijena je dinamičnim šipkama i opljačkana. Pri tome su stradala dvojica vaših namještenika. Ostali su pobjegli. Svi koji su za vas radili sada su na crnoj listi. Mnogi upućeni u Tombstoneu znaju da je Johnny Kilhoe pokrio svoje kartaške gubitke novcem iz vaše blagajne, i da bi nagrada za vaš skalp bila plaćena vašim novcem, Kisco.

Kad je to izrekla, promijeni predmet razgovora. Još smo dugo razgovarali o mnogočemu: o lijepim stvarima, o životu općenito, o budućnosti...

Pošto je otišla za poslom, dugo sam razmišljao o Johnnyju. Dakle, smjestio se u »Silverspring«. Najvjerojatnije bijaše da je već i prije imao udio u njemu.

E, Johnny, pomislim, nećeš dugo čekati na mene. Morat ćeš pokušati osobno zaraditi nagradu što si je ponudio onom tko me ubije. A ne

budeš li imao sreće, tvoji će me ljudi ostaviti na miru.

Tada neće biti nikoga da im isplati nagradu!

Dani su se vukli unedogled i ja sam postajao sve nestrpljiviji.

Noću bih šetao vrtom u društvu gospode Ah Chum. Znao sam da me čuva najmanje pola tuceta momaka, koji će me obavijestiti ako se približi koji od Kilhoeovih ljudi.

Prošlo je osam dana otkako sam prvi put prošetao vrtom. U noći nakon tih osam dana osjetio sam se spremnim za ono što sam morao uraditi.

Da, moram to obaviti! Prije toga ne mogu napustiti Tombstone. S boravkom u tom gradu zauvijek sam završio. Želio sam se vratiti na svoj ranč u Wyomingu. Ako mi je Tombstone u nečemu bio koristan, onda je to saznanje da više ne želim živjeti kao kartaš Kisco, koji putuje od grada do grada. Sada sam znao što želim i što je za mene najbolje.

Možda ću na ranču biti sretan, iako sa mnom neće biti ni Nancy ni Barbra.

No prije nego što se povučem u miran život stočara, moram obračunati s Johnnyjem. I preživjeti naš obračun!

Odjenuo sam sukneno odijelo i pripasao opasač s koltom. Kad sam te noći krenuo prema salunu »Silverspring«, revolver je bio čvrsto privezan o moje bedro.

Pomoću obavještajnog servisa prijateljski naklonjenih Kineza, koji su uvijek o svemu dobro obaviješteni, saznao sam da se Kilhoe nalazi u stražnjoj prostoriji saluna, gdje s velik uspjehom sudjeluje u oštroj partiji pokera.

Od kineske četvrti do saluna »Silverspring« bilo mi je potrebno samo deset minuta hoda. Cijelim putem nitko me nije prepoznao. Da-

kle, vijest o mojem dolasku nije mogla još stići do Johnnyja.

Odlučno sam ušao kroz preklopna vrata u salun. Još mršaviji nego što sam prije bio, blijed usprkos tamnoj puti, s crnim brčićima iznad usta. Jedino su oči bile iste: zelene s bljeskom nepokolebljive odlučnosti.

Ugledao sam jednoga od ljudi iz izgorjeloga saluna »Blue Moon«. Redar me odmah prepoznao i u hipu se okrenuo prema stražnjem dijelu, kako bi pošao obavijestiti kruhovodavca.

U tri dugačka koraka stignem do njega i prepriječim mu put.

— Momče, pokušaj to ako želiš, ali ne zaboravi da sam obračunao i s Fessom Lessiterom.

Zurio je u mene. Onda uzmakne dva koraka, pa promuća:

— Ipak moram gospodina Kilhoea...

— Tvoj će poslodavac uskoro imati drugog posla — dogovorim i krenem prema vratima kroz koja je htio ući taj redar.

Momak nije ništa poduzeo. Ostao je nepomičan i samo je gledao za mnom. Glazbenici su upravo završili. Nekoliko plesača požuri odabrati plesačice. Bili su tako zaposleni biranjem da se nitko nije ni obazreo na mene. Zato sam neometan stigao do vrata.

Otvorio sam ih i zakoračio u igračnicu. Dok sam zatvarao vrata, pogledom potražim Johnnyja. Imao je dobro mjesto, u kutu prostorije, i jedva sam ga opazio između druge dvojice igrača.

Polagano sam se približio. Kad sam od stola za kojim je on sjedio i upravo dijelio karte bio udaljen samo četiri koraka, podigao je glavu. Kao da sam ga bio zazvao!

Nagonski je osjetio opasnost. Uzvratilo sam mu pogled. Prestao je dijeliti i odložio karte na stol.

Sada su već mnogi u prostoriji gledali u nas dvojicu. Netko poviče:

– To je Kisco Lane!

Drugi glas doda:

– Fair Play Lane!

Ljudi oko Kilhoea ustanu i uzmaknu. Začas je nastao velik krug praznine. Johnny nije htio gubiti vrijeme. Nije ni pokušao razgovarati. Opazio sam da je ispod stola pokrenuo ruku. Bio je to trzaj kojega sam dobro poznao. Znao sam da će mu u slijedećem trenutku dvocijevni deringer kliznuti kroz rukav i završiti u šaci. Međutim, znao sam i to da nije takav da bi mi pucao u noge i da će podignuti oružje iznad stola.

Vrijeme koje je utrošio na to bilo mi je dovoljno. Povukao sam glatko i brzo i pogodio ga prvim metkom.

Kad je pao preko stola i kada se dim razišao, svi su vidjeli da je mrtav.

Dugo je vladala tišina. Sve dok nisam pogledao okolo i rekao:

– Kilhoe je bio raspisao nagradu za moj skalp. Želi li tko zaraditi taj novac?

Cijelu je vječnost vladala tišina. Onda netko odgovori:

– On je više ne može isplatiti...

Okrenuo sam se i izišao iz sobe, pa krenuo prema izlazu iz saluna. Nitko me nije zaustavio. Nitko više nije bio neprijateljski raspoložen prema meni. Ni Johnnyjevi revolveraši, ni redari, ni razbijači. Nitko. Zato što je njihov poslodavac mrtav.

Dakle, mogu napustiti Tombstone. U tom gradu nemam više nikakvog posla. Nisam mario ni za novac, ni za kartanje, ni za što drugo. Želio sam samo da što prije stigнем na svoj ranč u Wyomingu.

Nekoliko tjedana kasnije stigao sam kući. U džepovima sam imao

poveću svotu novca što sam ga dobio za zemljišta koja sam vrlo povoljno prodao.

Na poštanskoj sam stanici unajmio konja i usmjerio ga prema svo-
me ranču.

Dok sam jahao brežuljcima, razmišljao sam o Nancy. I opet sam osjetio ono gorko žaljenje što ga osjeti čovjek koji je svjestan da je svojom krivicom zauvijek izgubio voljenu osobu.

Usput sam vidao svoja goveda, a ugledao sam i dvojicu goniča.

Stigavši do potoka, prijedem preko mostića i pored obora produžim prema kući. Desno od zgrade u vrtu je lepršalo svježe oprano rublje. Onda na trijem izide neka žena. U prvi sam trenutak pomislio da je to žena mogega predradnika, a onda je prepoznam.

Nancy!

Na neki je način pronašla moj ranč!

Polagano sam se približio i zauzdao konja baš pred trijemom. Oči su nam sada bile na jednakoj visini. Upitam je:

– Došla si ovamo da bi zauvijek ostala sa mnom?

– Da. Nisam htjela da u Tombstoneu budem ponovo ulog u vašoj igri i zato sam otišla. Nije bilo lako naći tvoj ranč. Morala sam pisati u nekoliko gradova da bih dobila adresu. Kao što vidiš, dobila sam je. Ovdje sam već dva tjedna. Zнала sam da ćeš doći. Zнала sam, Kisco!

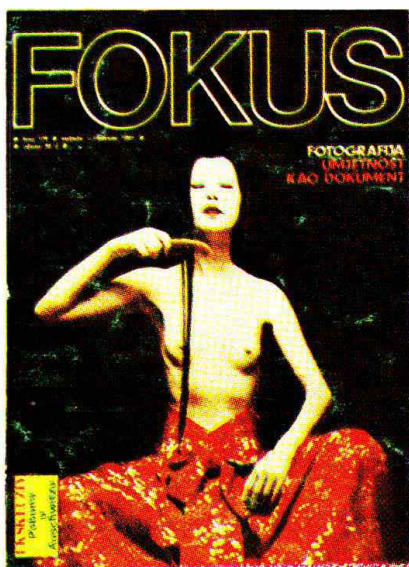
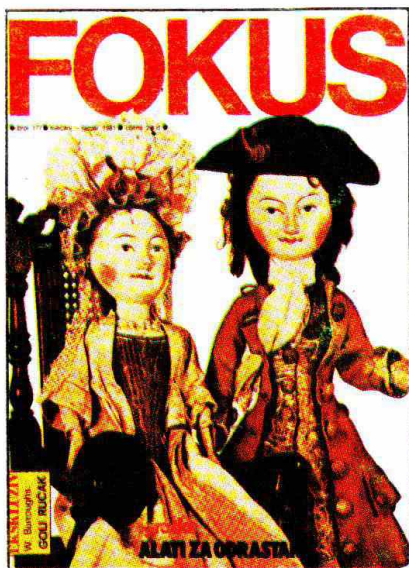
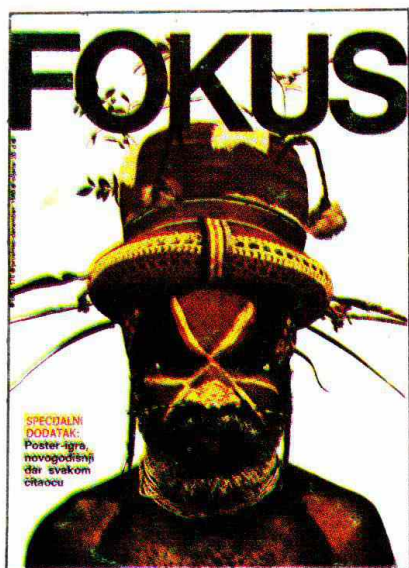
Kimnuo sam i sjahao. Došao sam kući. I k Nancy.

Sve je dobro završilo.

KRAJ

U PRIPREMI:

H.S. Sharon:
VELIKA PRIJEVARA

Redakcija »**FOKUS**«

Avenija bratstva i jedinstva 4, 41000 Zagreb

Ovom narudžbenicom pretplaćujem se na »Fokus«

Godišnja pretplata iznosi 200 dinara

NARUDŽBENICA

IME I PREZIME

ULICA

POŠTANSKI BROJ I MJESTO

Svaki pretplatnik dobiva besplatno knjigu i gramofonsku ploču.